

NLB BANKA A.D. BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA GODINU
KOJA SE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2021. GODINE

SADRŽAJ:	STRANA
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 3
BILANS USPEHA	4
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU	5
BILANS STANJA	6
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU	7
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	8 - 9
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE	10 - 109
PRILOG: GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o. Beograd
Vladimira Popovića 8a
11070 Beograd, Srbija

Tel: +381 11 2095 800
Fax: +381 11 2095 891
ey.com/sr_rs

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA NLB BANKE A.D. BEOGRAD

Mišljenje

Izvršili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja NLB banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembar 2021. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Po našem mišljenju, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2021. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Standardima Revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u našem izveštaju nezavisnog revizora u sekciji o odgovornostima revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Verujemo da su revizorski dokazi koje smo dobili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju, ali ne uključuje finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Republike Srbije.

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa finansijskim izveštajima sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Republike Srbije u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahteva bi moglo uticati na prosuđivanja doneta na osnovu ovih ostalih informacija.

Ostale informacije sadržane u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke (nastavak)

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocenimo, izveštavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim izveštajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa finansijskim izveštajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumevanja Banke stečenih u reviziji, izvestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i Odbora za reviziju za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške.

U sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Odbor za reviziju je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevarne radnje ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevarne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled prevarne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevarne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevarna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Banke.

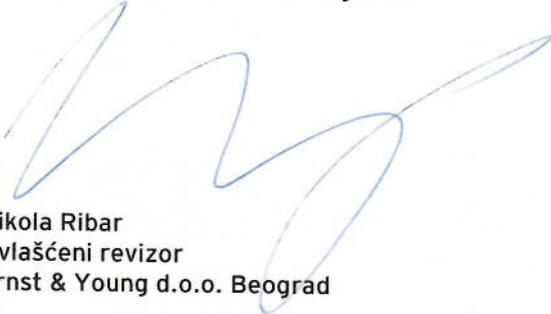
Building a better
working world

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo s Odborom za reviziju Banke u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizorskim nalazima, uključujući i nalaze u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

U Beogradu, 11. marta 2022. godine

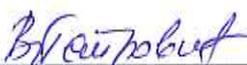
Nikola Ribar
Ovlašćeni revizor
Ernst & Young d.o.o. Beograd

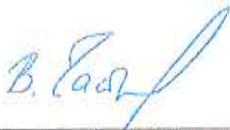

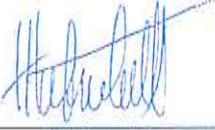
BILANS USPEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2021. GODINE

	Broj napomene	2021.	2020.
u 000 RSD			
Prihodi od kamata	6	3.213.130	3.208.885
Rashodi od kamata	6	(474.064)	(639.672)
Neto prihod po osnovu kamata		2.739.066	2.569.213
Prihodi od naknada i provizija	7	1.115.019	931.668
Rashodi naknada i provizija	7	(244.463)	(189.325)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		870.556	742.343
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	8	(13.564)	(20.624)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	9	-	71.785
Neto prihod / (rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	10	(3.451)	106.588
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	11	(18.877)	(540.988)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	12	2.188	4.000
Ostali poslovni prihodi	13	215.358	81.433
Ukupan neto poslovni prihod		3.791.276	3.013.750
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	14	(1.569.319)	(1.254.291)
Troškovi amortizacije	15	(330.692)	(325.849)
Ostali prihodi	16	26.341	56.399
Ostali rashodi	17	(1.334.827)	(1.180.219)
Dobitak pre oporezivanja		582.779	309.790
Porez na dobitak	26	(85.272)	(8.832)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	26	16.971	3.305
Gubitak po osnovu odloženih poreza	26	(8.337)	(6.639)
Dobitak nakon oporezivanja		506.141	297.624
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja		-	-
Rezultat perioda - dobitak		506.141	297.624

Beograd, 11. mart 2022. godine

Vesna Petrović
Izvršni direktor službe za
finansijsko računovodstvo i
kontroling

Vladimir Čaprić
Član Izvršnog odbora

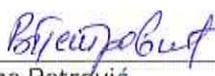

Jelena Živković
Predsednik Izvršnog odbora

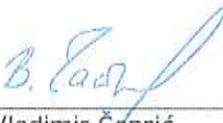

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2021. GODINE

	2021.	u 000 RSD 2020.
DOBITAK PERIODA	<u>506.141</u>	<u>297.624</u>
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Povećanje / (smanjenje) revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	(284)	3.378
Aktuarski dobici / (gubici)	3.560	(1.968)
Pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	<u>74</u>	<u>192</u>
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>		
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(91.605)	(171.102)
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	<u>13.270</u>	<u>26.551</u>
Ukupan ostali rezultat perioda	<u>(74.985)</u>	<u>(142.949)</u>
UKUPAN REZULTAT PERIODA	<u>431.156</u>	<u>154.675</u>
Pripisuje se:		
Akcionarima matičnog pravnog lica	<u>431.156</u>	<u>154.675</u>

Beograd, 11. mart 2022. godine

 Vesna Petrović
 Izvršni direktor službe za
 finansijsko računovodstvo i
 kontroling

 Vladimir Čaprić
 Član Izvršnog odbora

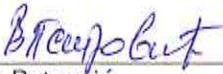

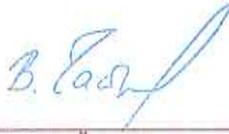

 Jelena Živković
 Predsednik Izvršnog odbora

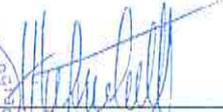
BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBAR 2021. GODINE

	Broj napomene	Stanje na dan 31.12.2021.	u 000 RSD Stanje na dan 31.12.2020.
Sredstva			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	18	9.197.912	8.178.816
Potraživanja po osnovu derivata	19	1.804	5.268
Hartije od vrednosti	20	9.428.386	7.528.278
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	21	3.864.611	7.653.065
Kredit i potraživanja od komitenata	22	59.740.346	55.247.934
Nematerijalna imovina	23	161.148	303.385
Nekretnine, postrojenja i oprema	24, 34	833.625	1.084.696
Investicione nekretnine	25	135.972	128.524
Odložena poreska sredstva	26	50.096	28.192
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	27	252.793	247.697
Ostala sredstva	28	415.437	369.125
Ukupno aktiva		84.082.130	80.774.980
Obaveze			
Obaveze po osnovu derivata	19	1.217	42.982
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	29	21.775.163	12.896.128
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	30	49.921.565	55.888.833
Subordinirane obaveze	31	1.768.819	1.772.943
Rezervisanja	32	556.822	367.468
Tekuće poreske obaveze	26	77.391	8.832
Ostale obaveze	33, 34	767.046	1.014.843
Ukupno obaveze		74.868.023	71.992.029
Kapital			
Akcijski kapital	35	6.237.472	6.237.472
Dobitak	35	2.897.926	2.389.175
Rezerve	35	78.709	156.304
Ukupno kapital		9.214.107	8.782.951
Ukupno pasiva		84.082.130	80.774.980

Beograd, 11. mart 2022. godine

 Vesna Petrović
 Izvršni direktor službe za
 finansijsko računovodstvo i
 kontroling

 Vladimir Čaprić
 Član Izvršnog odbora

 Jelena Živković
 Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2021. GODINE

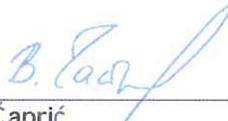
u 000 RSD

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Revalorizacione rezerve - potražni saldo	Dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januar prethodne godine	6.236.128	1.344	308.730	2.082.074	8.628.276
Korigovano početno stanje na dan 1. januara prethodne godine	6.236.128	1.344	308.730	2.082.074	8.628.276
Ukupan pozitivan ostali rezultat perioda	-	-	(152.426)	-	(152.426)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	297.624	297.624
Prenos sa rezervi na rezultat usled ukidanja rezervi - povećanje	-	-	-	9.477	9.477
Stanje na dan 31. decembra prethodne godine	6.236.128	1.344	156.304	2.389.175	8.782.951
Korigovano početno stanje na dan 1. januara tekuće godine	6.236.128	1.344	156.304	2.389.175	8.782.951
Ukupan negativan ostali rezultat perioda	-	-	(77.595)	-	(77.595)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	506.141	506.141
Prenos sa rezervi na rezultat usled ukidanja rezervi - povećanje	-	-	-	2.610	2.610
Stanje na dan 31. decembra tekuće godine	6.236.128	1.344	78.709	2.897.926	9.214.107

Beograd, 11. mart 2022. godine

Vesna Petrović
Izvršni direktor službe za finansijsko računovodstvo i kontroling

Vladimir Čaprić
Član Izvršnog odbora

Jelena Živković
Predsednik Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2021. GODINE

	u 000 RSD	
	2021.	2020.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.718.100	3.635.195
Prilivi od kamata	3.263.308	2.315.641
Prilivi od naknada	1.005.620	1.007.669
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	449.172	311.885
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(3.567.037)	(3.549.776)
Odlivi po osnovu kamata	(537.190)	(631.219)
Odlivi po osnovu naknada	(194.274)	(186.492)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1.474.552)	(1.290.428)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(158.718)	(126.741)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(1.202.303)	(1.314.896)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	1.151.063	85.419
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	6.319.492	8.836.408
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	2.832.882	-
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	920.529
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	3.486.610	7.610.797
Povećanje drugih finansijskih obaveza	-	305.082
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(2.428.183)	(11.748.738)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	-	(11.748.738)
Povećanje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	(2.165.291)	-
Smanjenje drugih finansijskih obaveza	(262.892)	-
Neto priliv / (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	5.042.372	(2.826.911)
Plaćeni porez na dobit	(16.714)	-
Neto priliv / (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti posle poreza	5.025.658	(2.826.911)

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2021.
GODINE (nastavak)

TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA

Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	25.000
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	-	25.000
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(83.514)	(327.402)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(83.514)	(327.402)
Neto priliv odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(83.514)	(302.402)

TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA

Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	600.000	41.515.148
Prilivi po osnovu kredita	600.000	41.515.148
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1.018.042)	(40.632.470)
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	(1.018.042)	(40.632.470)
Neto priliv / (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(418.042)	882.678

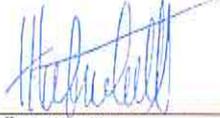
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	11.637.592	54.011.751
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(7.113.490)	(56.258.386)
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) GOTOVINE	4.524.102	(2.246.635)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	2.666.146	4.940.829
POZITIVNE / (NEGATIVNE) KURSNE RAZLIKE	36.515	(28.048)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	7.226.763	2.666.146

Beograd, 11. mart 2022. godine

Vesna Petrović
Izvršni direktor službe za
finansijsko računovodstvo i
kontroling

Vladimir Čaprić
Član Izvršnog odbora

Jelena Živković
Predsednik Izvršnog odbora

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Banka NLB Banka a.d. Beograd (u daljem tekstu Banka) je registrovana kao akcionarsko društvo. Registrovana je za obavljanje kreditnih, depozitnih i garancijskih poslova u zemlji i inostranstvu, kao i poslova platnog prometa u zemlji i inostranstvu, u skladu sa zakonom.

Banka posluje u skladu sa Zakonom o bankama, Zakonom o privrednim društvima i drugim relevantnim zakonima, na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Banka je članica NLB grupacije. NLB d.d. Ljubljana, čije se akcije kotiraju na Londonskoj i Ljubljanskoj berzi počevši od 14.11.2018. godine, vlasnik je 100% NLB Banke Beograd. Na dan 31.12.2021. godine Banka je svoje poslovanje obavljala preko Centrale, 3 filijale na teritoriji Republike Srbije (Beograd, Novi Sad i Kragujevac), odnosno 28 organizacionih jedinica.

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je imala 506 zaposlenih radnika (31. decembar 2020. godine: 509 zaposlenih radnika).

Matični broj Banke je 08250499, a poreski identifikacioni broj je 101700234.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Banke za 2021. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (Službeni glasnik Republike Srbije broj 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje. Banka nije matično pravno lice, odnosno nema zavisna i pridružena pravna lica, tako da se ne vrši sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Krajnji vlasnik Banke, Nova Ljubljanska Banka d.d. Ljubljana priprema konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa MSFI koji su dostupni za javnosti na web strani: www.nlbskupina.si.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za sledeće stavke koje se vrednuju po fer vrednosti: finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat, derivate, ostala finansijska sredstva i obaveze namenjena trgovanju, po fer vrednosti preko bilansa uspeha i obaveze za plaćanje akcijama zasnovane na gotovini.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara (RSD '000), osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (*nastavak*)

2.2. Promene u računovodstvenoj politici i obelodanjivanju

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2021. godine:

- Reforma referentnih kamatnih stopa - Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Dopune)

U avgustu 2020. godine, IASB je objavio Reformu referentnih kamatnih stopa - Faza 2, Dopune MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16, završavajući svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmene pružaju privremene olakšice koje se bave efektima finansijskog izveštavanja kada se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zameni alternativnom gotovo bezrizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmene predviđaju praktičnu izuzetak kada se obračunavaju promene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza, kako bi se zahtevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Takođe, dopune uvode olakšice kod prekida hedžing odnosa, uključujući privremeno oslobađanje od potrebe da se ispuni odvojeno prepoznatljiv zahtev kada je RFR instrument određen za hedžing komponente rizika. Postoje i izmene MSFI 7 Finansijski instrumenti: obelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju efekat reforme referentne kamatne stope na finansijske instrumente i strategiju upravljanja rizikom entiteta. Kada je primena retrospektivna, entitet nije u obavezi da izmeni podatke iz ranijih perioda. Efekti ovih izmena nemaju uticaja na finansijske izveštaje Banke.

- MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce (Dopuna)

Izmena je na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine, retrospektivno. Ranija primena je dozvoljena, uključujući i u finansijskim izveštajima koji još nisu odobreni za izdavanje na dan 28. maj 2020. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izmenio standard kako bi se pružila olakšica zakupcima od primene MSFI 16 uputstva za računovodstveno evidentiranje modifikacija ugovora o zakupu za olakšice koje se javljaju kao direktna posledica COVID-19 pandemije. Datom izmenom se obezbeđuje praktičan izuzetak za računovodstveni tretman u knjigama zakupca, prilikom prihvatanja bilo kakvih promena u zakupninama, koje su rezultat olakšica usled COVID-19 pandemije, tako što može da ih obuhvati na isti način kao i svaku promenu definisanu MSFI 16, ako promena nije bila modifikacija ugovora o zakupu, samo ako su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- Promene lizing plaćanja dovode do promene zakupnine koja je suštinski ista ili manja od zakupnine neposredno pre nastanka promene.
- Svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja su prvobitno dospela na dan ili pre 30 juna 2021.
- Nema suštinskih promena ostalih uslova zakupa.

Efekti ovih izmena nemaju uticaja na finansijske izveštaje Banke.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (*nastavak*)

2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- Dopuna MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 - Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva
Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Dopune)
Dopune su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Međutim, kao odgovor na pandemiju COVID-19, Odbor je odložio datum stupanja na snagu za jednu godinu, odnosno 1. januar 2023. godine, kako bi kompanijama dao više vremena da sprovedu sve promene klasifikacije koje proizilaze iz amandmana. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala.
U novembru 2021. godine, Odbor je izdao Nacrt dopuna standarda (Exposure Draft), koji pojašnjava tretman obaveza za koje je ugovorena ispunjenost kovenanti na datum nakon izveštajnog perioda. Konkretno, Odbor predlaže izmene MRS 1 uskog obima koje efektivno poništavaju izmene iz 2020. godine, a kojima se zahtevalo od entiteta da klasifikuju kao kratkoročne samo one obaveze koje podležu usaglašenosti sa kovenantama koje se moraju poštovati u narednih dvanaest meseci nakon izveštajnog datuma, u slučaju da na kraju izveštajnog perioda kovenante nisu ispunjene. Umesto toga, predlog zahteva je da se od entiteta očekuje da posebno prikažu sve dugoročne obaveze koje podležu usaglašenosti sa kovenantama koje treba da se ispoštuju u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštavanja. Nadalje, ako entitet ne bude obezbedi usklađenost sa kovenantama na kraju izveštajnog perioda, biće potrebna dodatna obelodanjivanja. Predlozi Dopuna će stupiti na snagu za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine i biće potrebno da se primenjuju retrospektivno u skladu sa MRS 8, a ranija primena je dozvoljena. Odbor je takođe predložio da se shodno tome odloži datum stupanja na snagu dopuna iz 2020. godine, tako da se od entiteta neće očekivati da menjaju dosadašnju praksu pre nego što predložene izmene i dopune stupe na snagu. Ove izmene, uključujući predlog Nacrta dopuna standarda, još uvek nisu usvojeni od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Dopune)
Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene MSFI uskog opsega na sledeći način:
 - MSFI 3 Poslovne kombinacije (Dopune) ažurira referencu u MSFI 3 Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje bez menjanja računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije.
 - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Dopune) zabranjuje da preduzeće od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok kompanija priprema sredstvo za njegovo korišćenje. Umesto toga, kompanija će prepoznati takav prihod od prodaje i povezane troškove u bilansu uspeha.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (*nastavak*)2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (*nastavak*)

- MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Dopune) navodi koje troškove preduzeće uključuje u određivanje troškova ispunjavanja ugovora u cilju procene da li je ugovor štetan.
- Godišnja poboljšanja 2018-2020 dovode do manjih izmena u MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primeri za MSFI 16 Lizing. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce nakon 30. juna 2021. godine (Dopuna)
Izmena se primenjuje na godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021. godine, uz dozvoljenu raniju primenu, uključujući i finansijske izveštaje koji još nisu odobreni za objavljivanje na datum izdavanja ove dopune. U martu 2021. godine, Odbor je izmenio uslove praktičnih izuzetaka od zahteva MSFI 16 koji zakupcima obezbeđuje oslobađanje od primene smernica MSFI 16 o modifikacijama ugovora o zakupu, koje se odnose na olakšice koje su nastale kao direktna posledica pandemije COVID-19. Nakon dopuna, praktični izuzeci se sada primenjuju na olakšice za zakup za koje svako smanjenje lizing plaćanja utiče samo na plaćanja koja prvobitno dospevaju 30. juna 2022. godine, pod uslovom da su ispunjeni drugi uslovi za primenu praktičnog izuzetka. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja i MSFI Izveštaj iz prakse 2: Obelodanjivanje računovodstvenih politika (Dopune)
Izmene i dopune stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Izmene daju smernice o primeni koncepta procene materijalnosti na obelodanjivanje računovodstvenih politika. Posebno, izmene MRS 1 zamenjuju zahtev za obelodanjivanjem „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtevom za obelodanjivanjem „materijalnih“ računovodstvenih politika. Takođe, uputstva i ilustrativni primeri su dodati u Izveštaj iz prakse kako bi pomogli u primeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procena o obelodanjivanju računovodstvenih politika. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MRS 8 Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procenama i greške: Definicija računovodstvenih procena (Dopune)
Izmene stupaju na snagu za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu i primenjuju se na promene u računovodstvenim politikama i promene računovodstvenih procena koje se dešavaju na ili nakon početka tog perioda. Izmjenama se uvodi nova definicija računovodstvenih procena, definisanih kao novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su predmet nesigurnosti pri odmeravanju. Takođe, dopunama se pojašnjava šta su promene u računovodstvenim procenama i kako se one razlikuju od promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- MRS 12 Porez na dobit: Odloženi porezi koji nastaju u vezi sa sredstvima i obavezama koje proističu iz jedne transakcije (Dopune)
Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. U maju 2021. godine, Odbor je izdao dopune MRS 12, koji sužavaju obim izuzetka za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako kompanije treba da obračunavaju odloženi porez na transakcije kao što su lizing i obaveze za povlačenje imovine iz upotrebe. Prema izmenama, izuzetak od početnog priznavanja se ne primenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primenjuje se samo ako priznavanje lizing sredstva i obaveze zakupa (ili obaveze za povlačenje imovine iz upotrebe i imovine koja se povlači iz upotrebe) dovede do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su dosledno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Za sve finansijske instrumente koji nose kamatu, prihodi ili rashodi po osnovu kamata se priznaju u okviru prihoda od kamata i rashoda kamata u bilansu uspeha koristeći metod efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta. Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi finansijskog instrumenta, uključujući i naknade ili dodatne troškove koji su direktno povezani sa finansijskim sredstvom, ali ne uključujući očekivane kreditne gubitke.

U slučaju kredita koji su POCI (finansijska sredstva oslabljena po inicijalnom priznavanju), obračunava se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prihodi od kamata se obračunavaju na bruto knjigovodstvenu vrednost za neobezvredjene finansijske instrumente primenom efektivne kamatne stope. Kod obezvređenih finansijskih sredstava (nivo 3) prihod se obračunava primenom efektivne kamatne stope na neto amortizovanu vrednost obezvređenog instrumenta. U slučaju da dodje do „oporavka“ finansijskog sredstva, kamata će se obračunavati na bruto knjigovodstvenu vrednost.

Prihodi od kamata priznaju se na finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i na dužničke instrumente koji se vrednuju preko ostalog rezultata. Rashodi od kamata priznaju se na finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju metodom efektivne kamatne stope, tokom perioda trajanja kredita.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se kada je usluga pružena. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Naknade po datim garancijama se razgraničavaju i amortizuju kao prihod od naknada na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja garancije (Napomena 7).

3.3. Preračunavanje stranih valuta

a) *Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja*

Stavke uključene u finansijske izveštaje se vrednuju korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Banka posluje ("funkcionalna valuta"). Funkcionalna valuta Banke je dinar (RSD).

b) *Transakcije i stanja*

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz vršenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha. Sredstva i obaveze izražene u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom zvaničnog srednjeg deviznog kursa dinara u odnosu na valute koji objavljuje Narodna banka Srbije na datum bilansa stanja, a kursne razlike se priznaju u bilansu uspeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, investicione nekretnine i stalna sredstva namenjena prodaji

Nekretnine i oprema

Nabavke nekretnina i opreme evidentirane su po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini vrednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni izdaci (dodatna ulaganja na nekretninama i opremi) priznaju se kao sredstva kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi vezane za tu stavku priticati Banci, a vrednost svake stavke može pouzdano da se izmeri. Izdaci za servisiranje, razne popravke i redovno održavanje evidentiraju se na teret bilansa uspeha tokom finansijskog perioda u kojem su nastali.

Nakon inicijalnog priznavanja, oprema se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava.

Nakon inicijalnog priznavanja, građevinski objekti se iskazuju po fer vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava. Uvećanje vrednosti se priznaje kroz ostali rezultat i u kapitalu u okviru revalorizacionih rezervi. Međutim, uvećanje vrednosti se priznaje u bilansu uspeha do iznosa umanjenja vrednosti istog sredstva koje je prethodno priznato u bilansu uspeha. Umanjenje vrednosti se priznaje u bilansu uspeha izuzev u delu kojim se umanjuje iznos postojeće revalorizacione rezerve formirane za to sredstvo.

Revalorizacione rezerve se realizuju dok se sredstvo koristi, u toku veka upotrebe sredstva. Iznos realizovane rezerve predstavlja razliku između godišnje amortizacije, bazirane na revalorizovanoj knjigovodstvenoj vrednosti sredstava i godišnje amortizacije bazirane na prethodnoj nabavnoj vrednosti sredstava i sprovodi se na kraju poslovne godine. Prenošnje revalorizacionih rezervi u neraspoređenu dobit ne vrši se preko bilansa uspeha, nego direktno na neraspoređenu dobit.

Ukoliko dođe do povlačenja sredstva iz upotrebe ili njegovog otuđenja preostali iznos revalorizacionih rezervi direktno se prenosi na neraspoređenu dobit.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom tokom korisnog veka trajanja sredstava (procenjeni vek upotrebe), kao što sledi:

Građevinski objekti	15 - 59 godina
Kompjuterska oprema	6 godina
Nameštaj i druga oprema	5 - 10 godina
Nematerijalna imovina	do 5 godina

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine počinje kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje.

Obračunati trošak amortizacije se priznaje kao rashod perioda u kojem je nastao.

Preostala vrednost osnovnih sredstava i koristan vek trajanja se revidiraju i koriguju, ako je potrebno, na dan svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku ili preostaloj vrednosti tretira se kao promena računovodstvene procene.

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se iz razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru ostalih operativnih rashoda.

Vrednost ulaganja izvršenih u poslovni prostor uzet u zakup ima procenjeni korisni vek trajanja definisan ugovorom. Ukoliko ugovorom nije preciziran rok, procenjeni vek trajanja je 5 godina.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)
- 3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, investicione nekretnine i stalna sredstva namenjena prodaji (*nastavak*)

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvata ulaganja u licence, softvere i ostalu nematerijalnu imovinu od kojih se očekuje priliv ekonomske koristi u budućem periodu.

Nematerijalna imovina početno se priznaje po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja uvećanoj za zavisne troškove i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju prema procenjenom korisnom veku trajanja koja je definisana ugovorom i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrednosti sredstava. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi nabavke raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe (5 godina).

Kupljene licence za kompjuterski softver se kapitalizuju na osnovu troškova nastalih prilikom kupovine i puštanja u rad specifičnog softvera. Ti troškovi se amortizuju na osnovu korisnog veka trajanja ili perioda na koji su licence date. Troškovi vezani za razvoj i održavanje programa kompjuterskog softvera se priznaju kao rashod u trenutku nastanka.

Obezvredenje nefinansijskih sredstava

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke utvrđuje da li postoji indikacija da je sredstvo obezvređeno. Ukoliko indikacije postoje, Banka procenjuje nadoknadivu vrednost sredstva, koja predstavlja upotrebnu vrednost ili fer vrednost tog sredstva umanjenu za troškove prodaje, u zavisnosti koja je od te dve vrednosti veća. Ukoliko je nadoknadivi iznos sredstva niži od njegove knjigovodstvene vrednosti, sredstvo se smatra obezvređenim i knjigovodstvena vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost se računa za svako pojedinačno sredstvo.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina investicione nekretnine i stalna sredstva namenjena prodaji (*nastavak*)

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine predstavljaju građevinske objekte koje Banka koristi u svrhu ostvarivanja prihoda od izdavanja navedenih objekata i iskazane su po fer vrednosti.

Investiciona nekretnina je nekretnina koju vlasnik drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog. Investiciona nekretnina se priznaje kao sredstvo samo onda kada je verovatno da će banka u budućnosti ostvariti ekonomske koristi po osnovu iste i da se nabavna vrednost iste može pouzdano odmeriti.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje kao imovina po otuđenju te nekretnine ili onda kada se ta investiciona nekretnina trajno povuče iz upotrebe i kada se od njenog otuđenja ne očekuje nikakva ekonomska korist u budućem periodu.

Dobici ili gubici zbog povlačenja iz upotrebe ili otuđenja investicione nekretnine utvrđuju se kao razlika između neto prihoda od otuđenja i iskazanog iznosa tog sredstva i priznaje se u bilansu uspeha u periodu povlačenja ili otuđenja.

Investiciona nekretnina se iskazuje po fer vrednosti koja oslikava tržišne uslove na dan izveštavanja. Promene u fer vrednostima se evidentiraju u bilansu uspeha u periodu u kom se javе.

Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao imovinu koja se drži za prodaju ako će se njena knjigovodstvena vrednost povratiti prevashodno prodajom, a ne daljim korišćenjem. Ova sredstva se vrednuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Ispunjenost kriterijuma za klasifikaciju stalnih sredstava kao imovine koja se drži za prodaju, podrazumeva: (1) preduzimanje aktivnosti pronalaženja kupaca, (2) verovatnoća da će se prodati u roku od godinu dana, (3) dostupnost za prodaju u trenutnom stanju.

Događaji ili okolnosti mogu produžiti period okončanja prodaje i na više od godinu dana. Produžetak perioda potrebnog za okončanje prodaje ne sprečava da se imovina ili grupa za otuđenje klasifikuje kao imovina koja se drži za prodaju ako je odlaganje posledica događaja ili okolnosti koje su van kontrole Banke i ako postoji dovoljno dokaza da je banka i dalje posvećena planu da proda imovinu ili grupu za otuđenje.

Reklasifikacija stalne imovine namenjene prodaji vrši se pri promeni plana prodaje, što podrazumeva da od nekog momenta rukovodstvo više nema nameru da proda imovinu, već da je ponovo koristi za obavljanje delatnosti.

Stalna sredstva namenjena prodaji i grupa sredstava raspoloživih za prodaju su kategorije koje se posebno vrednuju i prezentuju odvojeno u bilansu stanja u odnosu na drugu stalnu imovinu. Za ova sredstva se ne vrši obračun amortizacije, ali se ona vrši za potrebe poreskog bilansa (porez na dobit preduzeća).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.5. Lizing

Banka na početku ugovora procenjuje da li je predmet ugovora zakup ili da li ugovor sadrži elemente zakupa. To zapravo znači, da Banka procenjuje, da li ugovor uključuje prenos prava na kontrolu korišćenja identifikovanog sredstva tokom perioda u zamenu za naknadu.

Banka primenjuje jedinstveni pristup priznavanja i merenja za sve zakupe, osim za kratkoročni zakup kao i za zakupe imovine male vrednosti. Banka priznaje obaveze po osnovu zakupa u svrhu plaćanja zakupa i sredstva, koje zapravo predstavljaju prava korišćenja predmetnog sredstva tokom trajanja zakupa (tj. pravo na korišćenje sredstva).

Pravo korišćenja

Banka priznaje imovinu sa pravom korišćenja na dan početka zakupa (tj. na datum na koji se sredstvo je dostupno za upotrebu). Imovina sa pravom korišćenja meri se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i ispravku vrednosti i prilagođenu za svako ponovno merenje obaveza iz zakupa. Trošak imovine sa pravom korišćenja uključuje iznos priznatih obaveza iz zakupa, početne direktne troškove i plaćanja zakupa izvršena na dan ili pre datuma početka korišćenja umanjenog za primljene podsticaje za zakup. Imovina sa pravom korišćenja se amortizuje linearno tokom trajanja zakupa.

Imovina sa pravom korišćenja je prikazana u Izveštaju o finansijskoj poziciji u aktivi, u okviru pozicije „Nekretnine postrojenja i oprema“ i u pasivi u okviru pozicije „Ostale obaveze“.

Prema MSFI 16, trošak imovine sa pravom korišćenja uključuje i procenu troškova, koje zakupac ima u svrhu demontaže i uklanjanja osnovnog sredstva, vraćanje lokacije na kojoj se nalazi ili vraćanje osnovnog sredstva u stanje definisano odredbama zakupa, osim ako su troškovi nastali kao posledica proizvodnje zaliha. Zakupac ima obavezu za te troškove bilo na dan početka ili kao posledica korišćenja imovine tokom određenog perioda. Ugovori o zakupu Banke ne sadrže klauzulu sa navedenim obavezama zakupca.

Obaveze za zakupe

Na dan početka zakupa, Banka priznaje obaveze po lizingu merene po sadašnjoj vrednosti zakupa za ceo period trajanja zakupa. Plaćanja zakupa uključuju fiksna plaćanja (umanjena za bilo koji podsticaj), zatim varijabilna plaćanja zakupa koja zavise od indeksa ili stope, i iznose za koje se očekuje da će biti plaćeni u skladu sa garancijom. Plaćanja zakupa takođe uključuju ocenu opcije kupovine za koju postoji opravdani razlog da će se desiti, kao i plaćanja penala za raskid ugovora o zakupu, ukoliko ugovor o zakupu ovu opciju predviđa. Varijabilne zakupnine koje ne zavise od indeksa ili određene stope se priznaju kao rashodi u periodu u kome je nastao zakup, i koji je za rezultat imao plaćanje.

3.6. Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor po osnovu kojeg nastaje finansijsko sredstvo za jednu ugovornu stranu, a finansijska obaveza ili instrument kapitala za drugu ugovornu stranu.

Finansijski instrumenti proističu iz obavljanja kreditnih, depozitnih, efektivnih i deviznih poslova, poslova platnog prometa, posredovanja u trgovini sa hartijama od vrednosti, kupovinom i naplatom potraživanja i pružanjem drugih finansijskih usluga.

Banka priznaje finansijsko sredstvo u svom bilansu stanja samo kada ona postane jedna od strana u ugovornim odredbama instrumenata. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava koja zahteva prenos sredstava, u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja, tj. na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.6. Finansijski instrumenti (*nastavak*)

Vrste finansijskih instrumenata su:

- Bazični (primarni) finansijski instrumenti: potraživanja po kreditima i druga potraživanja, finansijske obaveze, hartije od vrednosti i zajmovi;
- Derivatni (izvedeni) finansijski instrumenti: forvardi, fjučersi, opcije i svopovi.

Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom inicijalnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika. Finansijski instrumenti se prilikom inicijalnog priznavanja vrednuju po fer vrednosti korigovanoj za nastale zavisne troškove kupovine ili njihovog emitovanja, izuzev u slučaju hartija od vrednosti i drugih plasmana kojima se trguje.

U skladu sa MSFI 9, sva finansijska sredstva, osim kapitalnih instrumenata i derivata, klasifikuju se i mere na osnovu kombinacije poslovnog modela entiteta za upravljanje imovinom i karakteristika ugovorenih novčanih tokova instrumenata.

Poslovni model NLB banke a.d. Beograd

Poslovni model Banke može se definisati na sledeći način:

- Dati krediti i depoziti uključeni su u poslovni model čiji je cilj „držanje radi prikupljanja”, jer je primarna svrha NLB banke u pogledu kreditnog portfolija da prikupi ugovorene novčane tokove.
- Dužničke hartije od vrednosti se drže po poslovnom modelu čiji je cilj „držanje radi prikupljanja i prodaje” s ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje finansijskih sredstava i čini deo likvidnih rezervi Banke.

Pregled karakteristika ugovorenih tokova gotovine instrumenata (SPPI test – isključivo plaćanje glavnice i kamate na neizmiren iznos glavnice)

Drugi korak u klasifikaciji finansijskih sredstava u portfolijima koja se „drže do naplate” i koja se „drže do naplate i prodaje” odnosi se na procenu, da li su ugovoreni tokovi gotovine u skladu sa SPPI testom. Glavnica odražava fer vrednost pri početnom priznavanju umanjenu za sve naknadne izmene, npr. otplate. Kamata mora da predstavlja samo naknadu za vremensku vrednost novca, kreditni rizik, druge osnovne kreditne rizike i profitne marže u skladu sa osnovnim kreditnim funkcijama. Ako tokovi gotovine uvode više od de minimis izloženosti riziku ili volatilnost koja nije u skladu sa osnovnim kreditnim funkcijama, finansijsko sredstvo se mora priznati u FVPL-u.

Banka je SPPI testom obuhvatila celokupni kreditni portfolio. Banka je ustanovila proceduru za SPPI identifikaciju kao deo redovnog kreditnog/investicionog procesa sa definisanim odgovornostima za primarne i sekundarne kontrole. Posebnu pažnju Banka pridaje novim i nestandardizovanim karakteristikama kreditnih ugovora.

Kategorije merenja finansijske imovine su predstavljene u sledećim kategorijama:

- Finansijska imovina po amortizovanom trošku (AC),
- Finansijska imovina po fer vrednosti kroz dobitak ili gubitak (FVPL),
- Dužnički instrumenti po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI), sa dobitcima i gubicima, reklasifikovanim u dobitke i gubitke pri prestanku njihovog priznavanja,
- Vlasnički instrumenti po FVOCI, bez reklasifikacije dobitaka i gubitaka pri prestanku priznavanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.6. Finansijski instrumenti (*nastavak*)

Finansijske obaveze, osim obaveza po kreditima i finansijskim garancijama, mere se po amortizovanom trošku ili po FVPL ako se drže radi trgovanja i derivativnih instrumenata ili se primenjuje određivanje fer vrednosti.

3.6.1. Finansijska sredstva po amortizovanom trošku (AC)

Finansijska sredstva se vrednuju po AC ako se drže u okviru poslovnog modela u svrhu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova („držanje radi prikupljanja”) i ako novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanja glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

3.6.2. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz dobitak ili gubitak (FVPL)

Ovu kategoriju čine dužnički finansijski instrumenti kod kojih novčani tokovi nisu samo isplate glavnice i kamate. Promene u fer vrednosti se evidentiraju kroz bilans uspeha.

Vlasnički instrumenti koji se drže radi trgovanja se, takođe, klasifikuju u model fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.6.3. Dužnički instrumenti po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)

U ovu kategoriju se svrstavaju finansijska sredstva kada su ispunjena oba sledeća uslova:

- Instrument se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine,
- Ugovorni uslovi finansijskog sredstva prolaze SPPI test.

Kao rezultat FVOCI, sredstva se priznaju po fer vrednosti u finansijskom izveštaju i po AC u bilansu uspeha. Dobici i gubici, osim očekivanih kreditnih gubitaka i preračunavanja strane valute, priznaju se u ostalom sveobuhvatnom rezultatu sve do prestanka priznavanja finansijskog sredstva. Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulativni dobiti i gubici koji su prethodno priznati u ostalom sveobuhvatnom rezultatu se reklasifikuju u bilansu uspeha.

3.6.4. Vlasnički instrumenti po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)

Po inicijalnom priznavanju, Banka klasifikuje ulaganja u vlasničke instrumente kao „vlasnički instrumenti po FVOCI” kada ispunjavaju definiciju Kapitala po MRS 32 *Finansijski instrumenti: Prezentacija* i ne drže se kao sredstva namenjeni za trgovanje. Ovakva klasifikacija se određuje po principu instrument-po-instrument.

Dobici i gubici na ovim vlasničkim instrumentima se ne reklasifikuju u profit.

Dividende se priznaju u bilansu uspeha kao i drugi operativni prihodi kada se utvrdi pravo na isplatu.

3.6.5. Derivatni finansijski instrumenti

Derivati se prvobitno klasifikuju kao finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha i priznaju se po fer vrednosti na datum kada je ugovor za derivat sklopljen. Nakon inicijalnog priznavanja derivati se odmeravaju po fer vrednosti.

Fer vrednosti se dobijaju na osnovu kotiranih tržišnih cena na aktivnim tržištima, a ukoliko ih nema, na osnovu drugih metoda vrednovanja.

Svi derivati se knjiže kao sredstva kada je fer vrednost pozitivna i kao obaveze kada je fer vrednost negativna.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.6. Finansijski instrumenti (*nastavak*)

Računovodstvena politika za modifikovana finansijska sredstva

U slučaju kada dođe do modifikacije ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva, Banka procenjuje da li takva modifikacija ima za posledicu da postojeće finansijsko sredstvo postaje novo finansijsko sredstvo. Računovodstvena politika za modifikovana finansijska sredstva pravi razliku između modifikovanja ugovorenih novčanih tokova koje se dešava zbog poslovnih razloga i modifikovanja usled finansijskih poteškoća klijenta.

Ako se modifikacija radi zbog postojanja poslovnih razloga, dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Ako se radi o značajnoj modifikaciji (promena valute sredstva, uvođenje opcije konverzije duga u kapital, zamena prvobitnog dužnika novim dužnikom, koji nije povezano lice za prvobitnim dužnikom, i ako je modifikacija takva da menja rezultat SPPI testa) za klijente sa finansijskim poteškoćama takođe dolazi do prestanka priznavanja, dok u situacijama kada modifikacije ugovorenih novčanih tokova nisu značajne (gde izloženost riziku ostaje skoro nepromenjena) Banka ne vrši prestanak priznavanja. U drugoj situaciji, Banka priznaje dobitak ili gubitak od modifikacije.

Obezvredjenje finansijskih instrumenata

a) Procena obezvređenja na grupnoj osnovi

MSFI 9 podrazumeva model očekivanog gubitka. To podrazumeva da Banka prizna ne samo kreditne gubitke koji su već nastali, već i gubitke koji se očekuju u budućnosti. Izračun očekivanih kreditnih gubitaka (ECL – expected credit loss) je obavezan za sve kredite i ostala dužnička finansijska sredstva koja se ne nalaze u FVPL-u, zajedno sa kreditnim obavezama i ugovorima o finansijskim garancijama.

Izračun je zasnovan na verovatnoći nastanka kreditnih gubitaka u narednih 12 meseci, osim ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u poređenju sa početnim priznavanjem finansijskog sredstva. U tom slučaju, izračun se zasniva na verovatnoći gubitka za ceo vek trajanja finansijskog sredstva (LECL – lifetime expected credit loss). U procesu utvrđivanja da li je verovatnoća nastanka gubitka značajno porasla u odnosu na početno priznavanje, Banka razmatra sve relevantne i dostupne informacije. Postupak analize uključuje sve dostupne kvantitativne i kvalitativne informacije kojima Banka raspolaže, i bazira se na istorijskim podacima, iskustvu i ekspertske proceni, uključujući i forward-looking komponentu.

Dodela stage-a

Banka je validiranu metodologiju za izračun ECL-a, kriterijume za klasifikaciju u stage-eve, kriterijume za prelaz između stage-eva, parametre za izračun obezvređenja preuzela od Grupe. Na osnovu primenjene metodologije za izračun ispravke vrednosti Banka, kao i Grupa, klasifikuje finansijske instrumente u stage 1, stage 2 i stage 3, na način opisan u nastavku:

- stage 1 – naplativa potraživanja; nema značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja, priznaju se rezervisanja za gubitke u iznosu koji je jednak 12-mesečnom očekivanom kreditnom gubitku,
- stage 2 – potraživanja koja se teže naplaćuju; značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja, priznaju se rezervisanja za gubitke koja su jednaka očekivanim kreditnim gubicima tokom celokupnog životnog veka potraživanja, i
- stage 3 – nenaplativa potraživanja; značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja, priznaju se rezervisanja za gubitke koja su jednaka očekivanim kreditnim gubicima tokom celokupnog životnog veka potraživanja.

Definicija default-a i kašnjenja je usklađena sa Odlukom Narodne Banke Srbije o adekvatnosti kapitala banaka i Uputstvom Narodne Banke Srbije za utvrđivanje statusa neizmirenja obaveza.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.6. Finansijski instrumenti (*nastavak*)

3.6.5. Derivatni finansijski instrumenti (*nastavak*)

Obezvredjenje finansijskih instrumenata (*nastavak*)

Na osnovu internog rejting sistema Banke, klijentima koji su u statusu default-a dodeljuje se bonitet D, DF ili E. U ovu grupu spadaju klijenti u kontinuiranoj docnji dužoj od 90 dana po bilo kojoj materijalno značajnoj obavezi prema Banci kao i klijenti za koje Banka smatra malo verovatnim da će u potpunosti izmiriti svoju obavezu prema Banci, ne uzimajući u obzir mogućnost realizacije instrumenata kreditne zaštite.

Klasifikacija u različite stage-eve (nivoa obezvređenja) zavisi od:

- boniteta na dan početnog priznavanja,
- trenutnog boniteta potraživanja/klijenta (na datum izveštavanja),
- postojanja materijalno značajne docnje > 30 dana,
- da li su odobrene mere restrukturiranja,
- da li se klijent se nalazi na Listi za prećenje (WL2/ICL).

Metodologija određivanja kreditnog rejtinga za banke i države zavisi od postojanja ili nepostojanja rejtinga dodeljenog od strane međunarodnih agencija za kreditni rejting Fitch, Moody's ili S&P. Rejtinzi su određeni na osnovu prosečnog međunarodnog kreditnog rejtinga. Ako međunarodni kreditni rejting ne postoji, klasifikacija je zasnovana na internoj metodologiji matične banke.

ECL za finansijska sredstva stage 1 se izračunava na osnovu 12-mesečne verovatnoće kašnjenja (PD) ili verovatnoće kašnjenja u kraćem periodu, ako finansijsko sredstvo dospeva na naplatu za manje od 1 godine. 12-mesečni PD već uključuje makroekonomski efekat. Gubici usled umanjenja vrednosti u stage-u 1 treba da odražavaju gubitke usled umanjenja vrednosti koji su nastali u kvalitetnom portfoliju, ali nisu identifikovani.

LECL za finansijska sredstva stage-a 2 se izračunava na osnovu PD-a tokom čitavog veka trajanja (LPD) obzirom da je kreditni rizik značajno porastao od njihovog početnog priznavanja. Ovo izračunavanje uzima u obzir različita ekonomska scenarija kako bi verovatnoća nastanka gubitaka reflektovala predviđeno kretanje makroekonomskih indikatora.

Za finansijske instrumente u stage-u 3 je primenjen isti tretman kao za finansijske instrumente koji su u okviru MRS 39 tretirani kao obezvređeni. Izloženosti ispod praga materijalnosti predmet su grupne ispravke vrednosti i rezervisanja i na ista se primenjuje PD u iznosu 100%.

Kada dođe do smanjenja kreditnog rizika, finansijski instrumenti mogu se reklasifikovati ponovo u stage 1 ili stage 2. U slučajevima kada se vrši reklasifikacija iz stage-a 2 u stage 1, primenjuje se probni period od 3 meseca (potraživanje kod kojeg je zabeležena materijalna docnja duža od 30 dana, klasifikuje se u stage 2 nakon prestanka postojanja docnje dodatna 3 meseca; u četvrtom mesecu bez docnje, moguće je izvršiti reklasifikaciju u stage 1).

Ukoliko je uzrok za klasifikaciju u stage 2 bilo pogoršanje boniteta ili uvođenje WL2/ICL statusa (bez zabeležene materijalne docnje), reklasifikacija u stage 1 je moguća bez primene probnog perioda od 3 meseca. Reklasifikacija iz stage-a 3 u bolji stage, moguća je samo u slučaju ukidanja default statusa.

Poseban tretman se primenjuje na finansijska sredstva koja su kreditno obezvređena na dan početnog priznavanja (POCI), gde se samo kumulativne promene u gubicima koji se očekuju tokom veka trajanja od početnog priznavanja priznaju kao gubitak.

Banka koristi usluge matične Banke prilikom utvrđivanja parametara relevantnih za obračun ECL i LECL.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.6. Finansijski instrumenti (*nastavak*)

3.6.5. Derivatni finansijski instrumenti (*nastavak*)

Anticipativne informacije

Banka, kao i Grupa inkorporira anticipativne informacije u procenu značajnog povećanja kreditnog rizika i u merenje ECL-a. Grupa razmatra anticipativne informacije kao što su makroekonomski faktori (npr. stopa nezaposlenosti, rast BDP-a, kamatne stope i cene stanovanja) i ekonomske prognoze. Osnovni scenario predstavlja verovatniji ishod koji proizilazi iz normalnog finansijskog planiranja Grupe i procesa sastavljanja budžeta, dok bolji i gori scenariji predstavljaju optimističniji ili pesimističniji ishod. Banka na bazi tri različita scenarija obračuna i tri ECL-a. Na osnovu obračuna tri ECL-a koj se na kraju ponderišu verovatnoćom za svaki scenario dobija se konačni ECL.

Ponovno izračunavanje svih parametara se vrši na godišnjem nivou ili češće, ako se makro okruženje menja više nego što je bilo inkorporirano u prethodnim prognozama. U tom slučaju, svi parametri se ponovo izračunavaju prema novim prognozama.

b) Procena obezvređenja na individualnoj osnovi

Banka vrši procenu obezvređenja na individualnoj osnovi za sve pojedinačno značajne izloženosti (prag značajnosti ≥ 50.000 EUR) u default statusu (klijenti boniteta D, DF ili E).

Iznos obezvređenja na individualnoj osnovi se meri kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti potraživanja i procenjenog budućeg novčanog toka diskontovanog po efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva ili zakonskoj zateznoj kamatnoj stopi. Vanbilansne stavke se konvertuju u bilansne ili kreditne stavke korišćenjem faktora kreditne konverzije (CCF).

Scenario budućeg (očekivanog) novčanog toka može biti zasnovan na pristupu "aktivnog poslovanja" (going concern) ili pristupu "obustavljenog poslovanja" (gone concern). U slučaju pristupa "aktivnog poslovanja" (going concern), otplata se bazira na novčanim tokovima iz poslovanja i prodaji kolaterala koji nisu značajni za buduće poslovanje klijenta. U slučaju pristupa "obustavljenog poslovanja", otplata se bazira na očekivanim novčanim tokovima iz prodaje kolaterala. Za utvrđivanje novčanog toka koji se očekuje od prodaje kolaterala, Banka polazi od tržišne vrednosti kolaterala na koju se primenjuje određeni "haircut", čime se vrši adekvatno korigovanje tržišne cene i diskontni faktor kojim se, uzimajući u obzir pretpostavljeni rok prodaje, tržišna vrednost kolaterala prevodi u sadašnju odnosno likvidacionu vrednost.

3.6.6 Odbitne stavke od kapitala koje se odnose na potraživanja

Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, i 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019) koja je važeća na dan 31.12.2021. godine nije definisana obaveza banaka da obračunavaju rezervu za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki, niti potrebnu rezervu za procenjene gubitke koja je u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke predstavljala odbitnu stavku od kapitala.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 103/2016, 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020, 59/2021) tačka 13 odredbe pod 13, 14, 15, 16 i 17 definisane su sledeće odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala banke:

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.6.6. Odbitne stavke od kapitala koje se odnose na potraživanja (nastavak)

- Bruto potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita i ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuje Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta.
- Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita iz prethodne odredbe koji se iskazuju na računima 102, 107, i 108 i čija je ugovorena ročnost:
 - duža od 2.920 dana – ako su ti krediti odobreni u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine,
 - duža od 2.555 dana – ako su ti krediti odobreni u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine,
 - duža od 2.190 dana – ako su ti krediti odobreni počev od 1. januara 2021. godine
- Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu potrošačkih kredita odobrenih za kupovinu motornih vozila koji se iskazuju na računu 102 a čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana - ako su ti krediti odobreni počev od 1. januara 2019. godine.
- Iznos rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu s propisima Narodne banke Srbije, ako je tim propisima utvrđena obaveza izdvajanja ove rezerve.
- Ukupan iznos izloženosti po osnovu kredita u dinarima indeksiranih deviznom klauzulom i kredita u stranoj valuti za koji je prekoračen definisani procenat. Ova odbitna stavka primenjuje se za definisane kredite odobrene nakon 1.07.2022. godine.

3.7. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

Učešća u kapitalu zavisnih društava evidentiraju se po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti, koja se vrši na teret bilansa uspeha, na osnovu procene rukovodstva da bi se knjigovodstvena vrednost ulaganja svela na njihovu nadoknadivu vrednost.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gotovinu u blagajni, sredstva na tekućim računima kod Narodne banke Srbije kojima se može slobodno raspolagati i sredstva kod drugih banaka raspoloživa po viđenju ili sa originalnim rokom dospeća kraćim od tri meseca.

3.9. Ugovori o prodaji i ponovnoj kupovini

Kada Banka kupi finansijsko sredstvo i istovremeno sklopi ugovor o prodaji tog sredstva (ili suštinski sličnog sredstva) po fiksnoj ceni na budući datum (reverse repo ili pozajmica kolateralizovana hartijama od vrednosti), ovakve transakcije se evidentiraju kao krediti i potraživanja, a predmetno sredstvo se ne priznaje u bilansu stanja, već kao primljeni kolateral.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.10. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Zemljište i građevinski objekti nad kojima je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita, uključeni su u „Ostala sredstva“ osim ukoliko nije drugačije naglašeno. Početno odmeravanje vrši se po nabavnoj vrednosti koja obuhvata sve troškove nabavke, troškove konverzije i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju ovih sredstava.

U svakom narednom periodu vrši se nova procena neto ostvarive vrednosti, tako da je nova knjigovodstvena vrednost jednaka nabavnoj vrednosti ili procenjenoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Pri proceni neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu nameniti prodaji i realizovati. Ove procene uzimaju u obzir fluktuacije cena ili troškova direktno povezanih sa događajima nakon završetka perioda u meri u kojoj takvi događaji potvrđuju okolnosti koje postoje na kraju izveštajnog perioda.

Priznavanje rashoda od obezvređenja sredstava se knjiži kao rashod perioda u kom se vrši priznavanje uz umanjene vrednosti sredstva koje se obezvređuje, odnosno svodi na neto ostvarivu vrednost. Svi prihodi ili rashodi od otuđenja sredstava uključeni su u „Ostale operativne prihode“ ili „Ostale rashode“.

3.11. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključena u bilans stanja Banke. Primljena naknada po ovom osnovu se prikazuje kao prihod.

3.12. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno prikazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

3.13. Porez na dobit i odloženi porezi

Tekući porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koja predstavlja iznos dobitka pre oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije, uz umanjene za propisane poreske kredite.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobitak

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu umanjiti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.13. Porez na dobit i odloženi porezi (*nastavak*)

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope koja će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih na datum bilansa stanja.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira na teret, odnosno u korist kapitala.

3.14. Rezervisanja

Rezervisanja mogu da se formiraju kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, ukoliko su zadovoljeni sledeći uslovi:

- Kao rezultat nekog prošlog događaja postoji sadašnja obaveza (zakonska ili izvedena),
- Postoji verovatnoća da će za namirenje date obaveze biti zahtevan odliv sredstava koja stvaraju ekonomske koristi i
- Kada se može pouzdano proceniti iznos date obaveze.

Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Rezervisanja za obaveze i troškove u računovodstvenim izveštajima iskazuju se na poziciji *Rezervisanja*.

Rezervisanja se razmatraju na datum svakog bilansa stanja i prilagođavaju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv sredstava koji predstavlja ekonomske koristi biti potreban za namirenje date obaveze, rezervisanje se ukida u korist prihoda.

Obaveze za penzije

Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih, i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, a regulišu radni odnos, Banka ima obavezu isplate naknada zaposlenima prilikom odlaska u penziju (otpremnine), najmanje u iznosima propisanim zakonom.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava. Banka priznaje trošak prethodnih usluga kao trošak u bilansu uspeha kada nastupi izmena ili značajno smanjenje plana, ili kada Banka prizna povezane troškove restrukturiranja ili otpremnina, u zavisnosti koji trenutak pre nastupi.

Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon dana bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost. Troškovi kamata obračunavaju se primenom diskontne stope na utvrđeni iznos obaveze za otpremnine. Aktuarski dobiti i gubici se priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata, a troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)

3.14. Rezervisanja (*nastavak*)

Otpremnine prilikom odlaska u penziju (*nastavak*)

Banka je u toku 2021. godine sprovedla usklađivanje rezervisanja za otpremnine sa aktuarskim izračunom.

Obračun potrebnih rezervisanja izvršen je od strane ovlašćenog aktuara. Aktuarske pretpostavke koje su korišćene prilikom izračuna bile su sledeće:

- Rast plata u skladu sa predviđenom inflacijom u Republici Srbiji,
- Očekivana inflacija u Republici Srbiji iznosi između 3% i 3,8% godišnje, prema prognozi Međunarodnog monetarnog fonda prezentovanoj na veb stranici MMF-a iz oktobra 2021. godine,
- Očekivani datum penzionisanja za svakog zaposlenog izračunat je na osnovu podataka o polu, datumu rođenja i ukupnom radnom veku ostvarenom na dan 31. decembra 2021. godine, u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju,
- Očekivana godišnja fluktuacija zaposlenih predstavlja fluktuaciju od 8,4% za narednu finansijsku godinu,
- Diskontna stopa 4,3% godišnje, što predstavlja prinos na državne obveznice Republike Srbije

Obračun rezervisanja za otpremnine je izvršen uvažavajući poreske i druge propise Republike Srbije.

3.15. Računovodstvene procene i prosudivanja kod primene računovodstvenih politika

Priprema finansijskih izveštaja zahteva upotrebu određenih ključnih računovodstvenih procena i pretpostavki koje utiču na knjigovodstvene iznose sredstava i obaveza i obelodanjivanje potencijalnih sredstava i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja i na knjigovodstvene iznose prihoda i rashoda nastalih tokom izveštajnog perioda. Iako su ove procene bazirane na osnovu najboljeg saznanja rukovodstva Banke o tekućim događajima i aktivnostima, stvarni rezultati se mogu značajno razlikovati od ovih procena. Računovodstvene procene i sa njima povezane pretpostavke su predmet kontinuiranog pregleda. Promene u računovodstvenim procenama se primenjuju od perioda u kojem je došlo do njihovih korekcija.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke, koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

(a) Priprema finansijskih izveštaja na bazi koncepta nastavka poslovanja pozicija Banke

Tokom 2014. godine započet je proces restrukturiranja Banke, koji obuhvata aktivnosti promene i poboljšanje organizacione strukture Banke, racionalizaciju poslovanja poslovne mreže, program dobrovoljnog tehnološkog viška zaposlenih, smanjenje NPL-a prenosom potraživanja na povezano društvo NLB Srbija, prenos nepokretnosti na povezano društvo NLB Srbija i otpis potraživanja sa formiranom ispravkom vrednosti u visini 100% izloženosti i prenos u vanbilansnu evidenciju. Akcionar Banke NLB d.d. Ljubljana je obezbedio dodatni kapital tokom 2014. godine u iznosu od RSD 1.214.520 hiljada, ili EUR 10 miliona po osnovu dokapitalizacije Banke, kako bi Banka nastavila da ispunjava regulatorne zahteve i obavlja dalje poslovanje.

U maju 2017. godine akcionar Banke NLB d.d. Ljubljana je obezbedio dodatni kapital u iznosu od RSD 1.228.000 hiljada, ili EUR 10 miliona po osnovu dokapitalizacije Banke.

Tokom 2019. godine akcionar Banke NLB d.d. Ljubljana je obezbedio i subordinirani kredit u iznosu od EUR 15.000.000.

Na dan 31. decembar 2021. godine Banka je bila usklađena sa zahtevima Narodne banke Srbije sa kapitalnom adekvatnošću koja je iznosila 19,22% (Napomena 5).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)3.15. Računovodstvene procene i prosuđivanja kod primene računovodstvenih politika (*nastavak*)(a) Priprema finansijskih izveštaja na bazi koncepta nastavka poslovanja pozicija Banke (*nastavak*)

Pored toga, pokazatelj likvidnosti Banke na dan 31. decembar 2021. godine je iznosio 1,84 obračunat u skladu sa članom 34. Odluke o upravljanju rizicima propisane od strane NBS, što je iznad propisanog minimuma od 1.

Rukovodstvo Banke nije svesno bilo koje materijalne neizvesnosti koja može uzrokovati sumnju u mogućnosti kontinuiteta poslovanja Banke. Obzirom na navedeno, finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja.

(b) Porez na dobit

Banka je obveznik poreza na dobit u Republici Srbiji. Utvrđivanje poreske obaveze zahteva primenu određenih procena. U situaciji kada je finalna poreska obaveza različita od inicijalno priznate poreske obaveze, navedena razlika utiče na poresku obavezu perioda u kome je razlika utvrđena.

(c) Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi bila dobijena za transakciju prodaje sredstva ili plaćanja za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum vrednovanja. Utvrđivanje fer vrednosti bazirano je na pretpostavci da se transakcija održala na primarnom tržištu sredstva ili obaveze ili, u odsustvu primarnog tržišta, na najpovoljnijem tržištu za sredstvo ili obavezu.

U slučaju da za sredstvo ili obavezu postoji primarno tržište, fer vrednost predstavlja cena na tom tržištu.

Fer vrednost sredstva ili obaveze se vrednuje korišćenjem pretpostavki koje bi koristili učesnici na tržištu kada utvrđuju cenu sredstva ili obaveze, pretpostavljajući da učesnici na tržištu delaju u svom najboljem ekonomskom interesu.

Fer vrednost nefinansijskog sredstva uzima u obzir mogućnost tržišnog učesnika da generiše najveće i najbolje ekonomske koristi korišćenjem tog sredstva ili prodajom drugom učesniku na tržištu koji bi najviše i najbolje iskoristio sredstvo.

Banka koristi tehnike vrednovanja koje su odgovarajuće u okolnostima i za koje su dostupni podaci korišćeni za utvrđivanje fer vrednosti, pri čemu se maksimizira korišćenje relevantnih uočljivih ulaznih podataka i minimizira korišćenje neuočljivih ulaznih podataka. Tehnike vrednovanja se revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Sva sredstva i obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti ili čija se fer vrednost obelodanjuje u finansijskim izveštajima, klasifikovane su u tri nivoa hijerarhije fer vrednosti:

Nivo 1 - Kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za istovetna sredstva ili obaveze,
Nivo 2 - Korišćenje tehnike vrednovanja za koje je najniži nivo ulaznog podatka značajnog za utvrđivanje fer vrednosti direktno ili indirektno uočljiv,

Nivo 3 - Korišćenje tehnike vrednovanja za koje najniži nivo ulaznog podatka značajnog za utvrđivanje fer vrednosti nije uočljiv.

Za sredstva ili obaveze, koje se kontinuirano vrednuju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima, Banka utvrđuje ponovnom procenom kategorizacije na svaki izveštajni datum, da li su se desili prelazi između nivoa hijerarhije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (*nastavak*)3.15. Računovodstvene procene i prosuđivanja kod primene računovodstvenih politika (*nastavak*)

(d) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova, koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(e) Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji Banka evidentira poslovne događaje, koji prilikom nastanka nemaju direktan uticaj na veličinu i sadržinu stavki u Bilansu stanja, ali su izvor informacija o poslovanju, utvrđivanju rizika iz poslovanja i eventualnih budućih obaveza.

Banka u vanbilansnoj evidenciji evidentira sve poslove koji za nju predstavljaju potencijalni rizik (izdate garancije i druga jemstva, nepokrivene akreditive, odobrene a neiskorišćene kredite i limite, poslove sa izvedenim finansijskim instrumentima, druge preuzete i potencijalne obaveze).

Osim ovih evidencija, Banka vanbilansno evidentira i druge poslove koje za nju ne predstavljaju poseban rizik (depo, evidencija otpisanih potraživanja, pokriveni akreditivi, primljene garancije, inkaso poslovi, evidencija primljenih osiguranja za potraživanja prema komitentima i slično).

Vanbilansna evidencija se, u visini ugovorenih vrednosti, obuhvata na osnovu verodostojnih knjigovodstvenih dokumenata sa datumom stvarnog nastanka (datum zaključenja ugovora o kreditu, ugovora o garanciji, datum otvaranja akreditiva, datum zaključivanja terminskog ugovora, datum preuzimanja stvari u depo, na inkaso i slično).

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Banka je uspostavila i konstantno unapređuje sistem upravljanja rizicima kako bi adekvatno i pravovremeno identifikovala, procenila, merila, pratila rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Upravljanje rizicima u Banci sprovodi se u skladu sa utvrđenim internim politikama i procedurama koje uzimaju u obzir propise koje donosi Narodna banka Srbije, standarde upravljanja rizicima u NLB Grupi, aktuelne smernice Evropskog tela za superviziju banaka (EBA) i relevantne dobre bankarske prakse.

Osnovni ciljevi i pravila u vezi upravljanja rizicima definisani su Strategijom za upravljanje rizicima. Strategijom za upravljanje rizicima definisani su osnovni rizici kojima je NLB Banka a.d. Beograd izložena ili može biti izložena, kao i osnovni principi identifikacije, praćenja, merenja, kontrole i upravljanja tim rizicima, kao i sklonost ka prezimanju rizika (Rizični apetit).

Kao važan element pristupa upravljanja rizicima, Banka koristi okvir tri linije odbrane. U tom okviru Poslovna linija s jedne strane i Upravljanje rizicima s druge strane snose punu odgovornost za preuzimanje rizika. Revizija snosi odgovornost za redovni i temeljni nadzor i kontrolu kako okvira tako i pravila za preuzimanje rizika, kao i za sistem internih kontrola što je definisano internim aktima Službe interne revizije.

Banka se vodi glavnim principima strategije za upravljanje rizicima tako što u svoje poslovanje:

- uzima u obzir glavni koncept rizičnog apetita i limite (targete) definisane rizičnim apetitom i sistemom internih limita Banke;
- uključuje analize rizika u proces donošenja odluka na strateškom i operativnom nivou u cilju predupiranja rizika koje nose volatilne izloženosti sa potencijalno negativnim ishodom;
- primenjuje diverzifikaciju kako bi izbegla koncentraciju na nivou portfolija;
- uključuje i optimalno koristi kapital i upravlja njegovom alokacijom;
- kreira adekvatno izbalansiranu rizikom ponderisanu (prilagođenu) cenu;
- obezbeđuje sveukupnu usklađenost poslovanja kroz interna dokumenta;
- obezbeđuje adekvatan sistem internih kontrola zasnovan na modelu „tri linije odbrane“.

Upravljanje rizicima je funkcionalno i organizaciono nezavisno od poslovne funkcije (preuzimanje rizika). Nezavisnost u radu je postignuta podelom poslova, odgovornosti i dužnosti zaposlenih kojima se sprečava sukob interesa. Izrada Strategije za upravljanje rizicima je u nadležnosti Sektora za upravljanje rizicima koji se sastoji od Odeljenja za kreditne rizike i ranu naplatu i Odeljenja za nekreditne rizike.

Najznačajniji poslovni rizici kojima je Banka izložena jesu:

- Kreditni rizici koji obuhvataju kreditno devizni rizik, kreditni rizik indukovani kamatnim rizikom, rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik koncentracije, rizik izmirenja/ispоруke, rizik druge ugovorne strane,
- Rizici ulaganja,
- Rizik zemlje,
- Tržišni rizici (devizni rizik, kamatni rizik),
- Rizik likvidnosti,
- Operativni rizici,
- Nefinansijski rizici koji obuhvataju strateški rizik, reputacioni rizik, rizik kapitala, rizik profitabilnosti, rizik usklađenosti poslovanja, HR rizik, rizik ponašanja, rizik korišćenja modela, rizik kojim nosi postupak prenosa dela poslovanja,
- Rizik pranja novca i finansiranja terorizma,
- Rizik informacionog sistema.

Upravljanje rizicima u uslovima pandemije COVID 19

Svetska zdravstvena organizacija je u martu 2020. god. proglasila pandemiju korona virusa (Covid 19), koja je započela u Kini u decembru 2019. godine. Osnovni cilj svih zemalja je čuvanje ljudskih života i u skladu sa tim preduzete su razne mere (zabrana kretanja, zatvaranje fabrika i ograničavanje rada brojnih delatnosti). Sve ove mere imaju uticaj na ekonomiju i kretanje makroekonomskih pokazatelja. Srbija se, kao i ostale zemlje suočila sa pandemijom Covid 19 od marta 2020. godine.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

MMF je 12.10.2021. godine objavio svoj redovni pregled „World Economic Outlook“ u kome naglašavaju da se globalni ekonomski oporavak nastavlja čak i ako pandemija ne prestaje, odnosno stalno se javljaju nove varijante virusa. Prema projekcijama očekuje se rast globalne ekonomije od 5,9% u 2021. godini i 4,9% u 2022. godini..

Prema procenama Narodne banke Srbije objavljenim u januaru 2022. godine u okviru pregleda Makroekonomskih kretanja u Srbiji, navodi se da je prema dosadašnjim podacima Covid 19 i globalno usporavanje imalo manje posledice na Srbiju u odnosu na većinu evropskih zemalja zbog postignute makroekonomske i finansijske stabilnosti, prethodne dinamike rasta, pravovremenog i sveobuhvatnog paketa mera kao i strukture ekonomije. Što se tiče inflacije, prema procenama Narodne banke Srbije ona će se vratiti u granice dozvoljenog odstupanja od cilja oko sredine 2022. godine.

Države i centralne banke su preduzele niz mera kako bi se ublažio efekat na finansijske pokazatelje i kako bi se održala finansijska stabilnost. Narodna banka Srbije je donela niz privremenih mera u cilju očuvanja finansijskog sistema.

Neke od najznačajnijih mera se odnose na:

- U martu 2020. godine Narodna banka Srbije je uvela zastoj u otplati kredita (moratorijum) za vreme trajanja vanrednog stanja, a ne kraće od 90 dana,
- U julu 2020. godine usvojeni su propisi u cilju olakšavanja otplate određenih kredita odobrenih građanima do 18.03.2020. godine - produženje roka na dodatne 2 godine. Prema očekivanjima Narodne banke Srbije na ovaj način se umanjuju rizici od rasta stope problematičnih kredita u ovom segmentu kreditiranja u periodu nakon isteka moratorijuma, doprinosi se ublažavanju posledica krize u ovoj i narednoj godini i stvaraju se uslovi za kreiranje dodatne potrošnje fizičkih lica,
- Krajem jula 2020. godine, Narodna banka Srbije je uvela dodatni zastoj u otplati obaveza dužnika – dodatni moratorijum do 30.09.2020. godine,
- U toku avgusta 2020. godine, donet je novi set privremenih mera kojima se građanima olakšava pristup finansiranju. Mere se odnose na smanjeno obavezno učešće građana u kreditima za kupovinu prve stambene nepokretnosti sa 20% na 10%, smanjen minimalni stepen izgrađenosti objekta čiju je kupovinu moguće finansirati stambenim kreditima banaka, produžavanje roka otplate stambenih kredita za najduže pet godina, produženje roka otplate za ostale kredite stanovništvu do osam godina, olakšavanje procedure za pristup stanovništva kratkoročnim dinarskim kreditima do određenog iznosa. Ove mere važile su i u toku cele 2021. godine,
- Ministarstvo finansija je donelo Uredbu o utvrđivanju garantne šeme kao mera podrške privredi za ublažavanje posledica pandemije COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2. NLB Banka je potpisala ugovor sa Ministarstvom finansija i Narodnom bankom Srbije kako bi klijentima ponudila kredite iz garantne šeme.
- U decembru 2020. godine Narodna banka Srbije je usvojila Odluku o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19. Ovom odlukom propisuje mere i aktivnosti koje su banke dužne da primene radi adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom, što podrazumeva blagovremeno prepoznavanje potencijalnih poteškoća kod dužnika i preduzimanje odgovarajućih koraka. Narodna banka Srbije propisuje obavezu bankama da dužniku (fizičkom licu, poljoprivredniku, preduzetniku i privrednom društvu), koji usled okolnosti izazvanih pandemijom COVID-19 nije u mogućnosti da izmiruje svoje obaveze prema banci, odnosno koji može imati teškoće u izmirivanju tih obaveza, na njegov zahtev, odobri olakšicu u otplati obaveza. Ova mera važila je u toku cele 2021. godine.

4.1. Kreditni rizik

Mere koje je donela Narodna banka Srbije u cilju očuvanja finansijskog sistema u uslovima pandemije Covid 19 imale su uticaja na upravljanje kreditnim rizikom.

Kao odgovor na efekte pandemije Covid 19 Banka je u saradnji sa NLB Grupom izmenila risk parametre za obračun ispravki vrednosti i rezervisanja na način da je izmenjena makroekonomska kretanja uključila u parametre rizika. Prva izmena parametara rizika je sprovedena u maju 2020. godine kao odgovor na prva očekivanja uticaja pandemije Covid 19, kako na globalnom tako i na lokalnom nivou. Druga promena parametara je izvršena u avgustu 2020. godine sa primenom na obračun ispravki vrednosti i rezervisanja sa stanjem na dan 30.09.2020. godine. Efekti su sledeći:

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

Nivo obezvređenja	Efekat promene ispravke vrednosti promenom risk parametara u 000 RSD	
	31.05.2020.	31.08.2020.
Nivo obezvređenja 1	57.656	(9.782)
Nivo obezvređenja 2	51.057	42.582
Nivo obezvređenja 3	295	-
Ukupno	109.008	32.800

U toku 2021. godine Banka nije menjala risk parametre zbog uticaja pandemije na makroekonomska očekivanja. Parametri rizika su promenjeni u junu 2021. godine (redovno godišenje usaglašavanje risk parametara).

Mere garantne šeme - NLB Banka je potpisala ugovor sa Ministarstvom finansija i Narodnom bankom Srbije kako bi klijentima ponudila kredite iz garantne šeme. Na dan 31.12.2021. godine 8,04 milijardi dinara bruto potraživanja je pokriveno garancijom Republike Srbije odnosno pokriveni deo iznosi 24% ili 1,9 milijardi dinara.

Banka je zadržala ista pravila za raspored izloženosti po nivoima obezvređenja kao i pre pandemije Covid 19. U periodu od jula 2020. godine do decembra 2020. godine Banka je konstatno vršila analizu uticaja pandemije Covid 19 kako na pojedine industrijske grane, tako i na pojedinačne klijente iz ugroženih industrijskih grana.

Banka je u svom poslovanju izložena kreditnom riziku koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Iz tog razloga, Banka proaktivno i sveobuhvatno prati i procenjuje pomenuti rizik. U tom procesu, Banka prati propise Narodne banke Srbije, Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, standarde upravljanja rizicima NLB Grupe i smernice EBA. Polaznu osnovu čini Strategija upravljanja rizicima u NLB Banci a.d. Beograd. U skladu sa ovom Strategijom definisane su politike, procedure, metodologije i uputstva koja bliže određuju proces identifikovanja, merenja, praćenja i upravljanja pojedinačnim rizicima.

Banka aktivno upravlja rizicima koji nastaju po osnovu izloženosti banke u dinarima s valutnom klauzulom i u stranoj valuti (u daljem tekstu FX izloženosti). Upravljanje rizikom koji proizilazi iz promene deviznih kurseva vrši se na portfolijskom nivou (ukupno i po vrstama izloženosti) i na nivou dužnika.

Banka upravlja, ograničava i kontroliše rizik koncentracije gde god ga identifikuje, posebno prema jednom dužniku ili grupi povezanih lica, kao i prema industrijskim granama.

Identifikovanje i merenje izloženosti Banke kreditnom riziku, sprovodi se na dva nivoa:

- Na nivou pojedinačnog klijenta / grupe klijenata, Banka procenjuje rizik mogućih gubitaka usled pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika uz primenu odgovarajuće procedure u različitim fazama odnosa s klijentom pre, tokom i nakon zaključenja ugovora. Pre sklapanja ugovora ocenjuju se performanse, finansijska pozicija i dosadašnja saradnja klijenta sa Bankom. Takođe je važno obezbediti visoko kvalitetne kolaterale koje ne utiču na kreditni rejting klijenta. Nakon toga slede razni oblici praćenja klijenta, posebno procena njegove sposobnosti da generiše dovoljno novčanih tokova za redovno izmirenje ugovornih obaveza. Što se tiče otkrivanja rizika, važno je redovno praćenje klijenata u okviru Sistema ranog upozoravanja (EVS).

Banka ima razvijen interni rejting sistem (bonitet) koji je u skladu sa internim rejtingom na nivou NLB Grupe.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)

4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)

- Na nivou celokupnog portfolija - kvalitet kreditnog portfolija, uključujući bilansne i vanbilansne izloženosti, aktivno se prati i analizira. Sveobuhvatne analize se redovno obavljaju u smislu segmentacije klijenata (u zavisnosti od vrste i veličine klijenta), strukture kreditnog rejtinga, dospelih neplaćenih obaveza i / ili obima nekvalitetnih / dospelih i restrukturiranih potraživanja, pokrića sa umanjnjima i rezervacijama, primljenih kolaterala, koncentracije koje proizlaze iz grupe povezanih klijenata i koncentracija unutar industrije, valutne izloženosti i drugih pokazatelja rizika u kreditnom portfoliju.

- Kapitalni zhat ev za kreditni rizik Banka u okviru prvog stuba izračunava primenom standardizovanog pristupa, dok se u okviru drugog stuba primenjuje interni modifikovani IRB pristup.

Rizičnim apetitom i sistemom internih limita Banka je definisala set pokazatelja koji se odnose na kvalitet portfolija i praćenje kreditnog rizika. Poštovanje definisanih limita proverava se na mesečnom nivou, a svi limiti se proveravaju najmanje jednom godišnje prilikom pripreme Izjave o rizičnom apetitu.

Politika obračuna ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

Banka procenjuje nivo očekivanih kreditnih gubitaka na individualnoj osnovi za materijalna potraživanja, a na grupnoj osnovi za ostatak portfolija.

Individualna procena sprovodi se za sve pojedinačno značajne izloženosti (prag značajnosti ≥ 50.000 EUR) kojima je dodeljen default status na osnovu određenih okolnosti koje mogu biti u vezi sa: Banka raspolaže sa informacijama o značajnim finansijskim problemima sa kojima se klijent susreće, došlo je do kršenja ugovornih obaveza kao što su neizmirene obaveze u otplati, moguće je da će finansijska sredstva biti restrukturirana iz ekonomskih ili pravnih razloga, postoji verovatnoća da će klijent ući u stečaj ili finansijsku reorganizaciju. Očekivani budući novčani tokovi (iz redovnog poslovanja i mogućeg otkupa kolaterala) procenjuju se nakon pojedinačnog pregleda. Ako se njihova diskontovana vrednost razlikuje od knjigovodstvene vrednosti predmetnog finansijskog sredstva, umanj enje vrednosti se mora priznati.

Grupna obezvređenja se vrše za ostatak portfolija, koji se ne procenjuje na individualnoj osnovi. Na osnovu zahteva MSFI 9, finansijska sredstva koja se vrednuju prema amortizovanoj vrednosti, raspoređuju se u odgovarajuće nivoe obezvređenja (stage-ove) na osnovu procenjenog povećanja kreditnog rizika u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja. U zavisnosti od nivoa obezvređenja u koji je finansijsko sredstvo raposređeno, priznaju se 12-mesečni očekivani kreditni gubitak (ECL) ili očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja (LECL). Utvrđivanje očekivanog kreditnog gubitaka (ECL) zasnovano je na verovatnoći neizvršenja koja uključuje forward-looking komponentu (PD) i gubitka usled nastupanja default statusa (LGD), koji se utvrđuju na osnovu istorijskih podataka i statističkih modela, uzimajući u obzir predviđene makroekonomske parametre. Parametri PD i LGD se postavljaju uzimajući u obzir tri različita scenarija (pesimistički, optimistički i osnovni scenario). Na osnovu tri scenarija dobijaju se i tri vrednosti očekivanog gubitka (ECL), koji se na kraju ponderišu verovatnoćom za svaki scenario da bi se dobio konačni ECL.

Modeli koji se koriste za procenu parametara rizika se redovno validiraju i ponovno testiraju kako bi procena očekivanog kreditnog gubitka bila maksimalno realna.

U vezi sa primenom Smernica za objavljivanje podataka i informacija banke koji se odnose na kvalitet aktive ("Smernice"), tražene kvalitativne informacije, kao i kvantitativne informacije će biti obelodanjene u okviru podataka shodno Odluci o objavljivanju podataka i informacija banke ("Službeni glasnik RS", br. 103/2016).

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku prikazana je u sledećoj tabeli:

	u 000 RSD	
	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	9.197.912	8.178.816
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	<u>9.428.386</u>	<u>7.528.278</u>
Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti	<u>63.772.151</u>	<u>62.984.886</u>
Kredit i potraživanja od banaka	<u>3.513.127</u>	<u>7.399.556</u>
Kredit i potraživanja od finansijskih organizacija	<u>351.484</u>	<u>253.509</u>
Kredit i potraživanja od stanovništva	<u>37.631.636</u>	<u>31.954.982</u>
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	<u>300.028</u>	<u>332.410</u>
<i>Stambeni krediti</i>	<u>9.707.100</u>	<u>6.212.926</u>
<i>Gotovinski i potrošački krediti</i>	<u>16.233.043</u>	<u>14.793.995</u>
<i>Kredit i poljoprivrednicima</i>	<u>11.307.899</u>	<u>10.522.601</u>
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	<u>83.566</u>	<u>93.050</u>
Kredit i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	<u>22.108.710</u>	<u>23.292.952</u>
<i>Kredit i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	<u>2.244.641</u>	<u>3.122.274</u>
<i>Kredit i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	<u>19.864.069</u>	<u>20.170.678</u>
Ostala finansijska sredstva	<u>167.194</u>	<u>83.887</u>
Ukupno neto finansijska sredstva	<u>82.398.449</u>	<u>78.691.980</u>
Garancije	<u>12.461.528</u>	<u>12.412.963</u>
<i>Plative garancije</i>	<u>2.709.692</u>	<u>3.234.458</u>
<i>Činidbene garancije</i>	<u>9.751.836</u>	<u>9.178.505</u>
Obaveze po kreditima	<u>6.195.183</u>	<u>7.541.040</u>
Ostale potencijalne obaveze	<u>132.602</u>	<u>139.701</u>
Ukupne potencijalne obaveze	<u>18.789.313</u>	<u>20.093.704</u>
Ukupna maksimalna izloženost kreditnom riziku	<u>101.187.762</u>	<u>98.785.684</u>

Maksimalna izloženost kreditnom riziku je prezentacija izloženosti Banke kreditnom riziku odvojeno po pojedinim vrstama finansijskih sredstava i potencijalnih obaveza. Izloženosti navedene u tabeli prikazane su za bilansne stavke u neto knjigovodstvenoj vrednosti na isti način na koji su iskazane u bilansu stanja Banke, a za vanbilansne stavke u iznosu njihove nominalne vrednosti.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

u 000 RSD

Stanja na dan 31.12.2021.

	Stage 1 - 12-mesečni očekivani kreditni gubitak		Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva		Stage 3 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva					
	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	9.201.908	(3.996)	9.201.908	(3.996)	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	9.428.386	-	9.428.386	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti	64.771.509	(999.358)	59.944.984	(317.364)	3.744.490 (78.146)		140.751	(66.539)	941.284	(537.309)
Kreditni i potraživanja od banaka	3.513.578	(451)	3.513.578	(451)	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	352.231	(747)	352.231	(747)	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od stanovništva	38.448.960	(817.324)	36.486.661	(222.708)	1.025.782 (52.167)		39.025	(26.423)	897.492	(516.026)
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	322.253	(22.225)	289.406	(1.717)	6.819 (206)		1	(1)	26.027	(20.301)
<i>Stambeni krediti</i>	9.764.763	(57.663)	9.616.030	(15.997)	25.125	-	33.065	(22.635)	90.543	(19.031)
<i>Gotovinski i potražni krediti</i>	16.898.927	(665.884)	15.691.444	(158.944)	455.130 (44.874)		-	-	752.353	(462.066)
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	11.371.300	(63.401)	10.808.927	(45.586)	538.005 (7.053)		2	(2)	24.366	(10.760)
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	91.717	(8.151)	80.854	(464)	703 (34)		5.957	(3.785)	4.203	(3.868)
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	22.278.927	(170.217)	19.430.505	(93.421)	2.716.823 (25.972)		99.072	(37.595)	32.527	(13.229)
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	2.259.120	(14.479)	1.640.158	(8.453)	580.935 (6.026)		38.027	-	-	-
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	20.019.807	(155.738)	17.790.347	(84.968)	2.135.888 (19.946)		61.045	(37.595)	32.527	(13.229)
Ostala finansijska sredstva	177.813	(10.619)	162.009	(37)	1.885 (7)		2.654	(2.521)	11.265	(8.054)
Ukupno finansijska sredstva	83.401.803	(1.003.354)	78.575.278	(321.360)	3.744.490 (78.146)		140.751	(66.539)	941.284	(537.309)
Garancije	12.461.528	(34.196)	11.466.298	(27.395)	976.224 (6.296)		19.006	(505)	-	-
<i>Plativе garancije</i>	2.709.692	(9.033)	2.479.143	(7.684)	212.912 (1.349)		17.637	-	-	-
<i>Činidbene garancije</i>	9.751.836	(25.163)	8.987.155	(19.711)	763.312 (4.947)		1.369	(505)	-	-
Obaveze po kreditima	6.195.183	(7.406)	6.041.585	(6.455)	151.135 (143)		-	-	2.463	(808)
1)) Ostale potencijalne obaveze	132.602	-	132.602	-	-		-	-	-	-
Ukupne potencijalne obaveze	18.789.313	(41.602)	17.640.485	(33.850)	1.127.359 (6.439)		19.006	(505)	2.463	(808)
Ukupna maksimalna izloženost kreditnom riziku	102.191.116	(1.044.956)	96.215.763	(355.210)	4.871.849 (84.585)		159.757	(67.044)	943.747	(538.117)

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)

u 000 RSD

Stanja na dan 31.12.2020.

	Stage 1 - 12-mesečni očekivani kreditni gubitak		Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva		Stage 3 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva		Na pojedinačnoj osnovi		Na grupnoj osnovi	
	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Ukupna bruto potraživanja	Ispravka vrednosti
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	8.181.789	(2.973)	8.181.789	(2.973)	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	7.528.278	-	7.528.278	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti	64.165.412	(1.180.526)	60.046.466	(444.397)	3.126.482	(162.470)	173.715	(114.243)	818.749	(459.416)
Kreditni i potraživanja od banaka	7.402.472	(2.916)	7.402.472	(2.916)	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	254.894	(1.385)	254.892	(1.383)	-	-	-	-	2	(2)
Kreditni i potraživanja od stanovništva	32.754.379	(799.397)	31.174.113	(278.782)	759.707	(59.841)	53.889	(25.386)	766.670	(435.388)
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	348.870	(16.460)	311.476	(1.530)	13.482	(246)	31	(31)	23.881	(14.653)
<i>Stambeni krediti</i>	6.284.870	(71.944)	6.102.655	(19.116)	33.992	(1.278)	47.324	(21.728)	100.899	(29.822)
<i>Gotovinski i potraživački krediti</i>	15.409.144	(615.149)	14.301.613	(195.200)	496.250	(46.973)	577	(577)	610.704	(372.399)
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	10.611.257	(88.656)	10.369.526	(62.462)	215.168	(11.324)	-	-	26.563	(14.870)
<i>Ostali kreditni stanovništvu</i>	100.238	(7.188)	88.843	(474)	815	(20)	5.957	(3.050)	4.623	(3.644)
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	23.659.549	(366.597)	21.138.401	(161.265)	2.363.251	(102.589)	117.090	(86.385)	40.807	(16.358)
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	3.205.725	(83.451)	2.826.658	(21.571)	329.482	(12.294)	49.585	(49.586)	-	-
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	20.453.824	(283.146)	18.311.743	(139.694)	2.033.769	(90.295)	67.505	(36.799)	40.807	(16.358)
Ostala finansijska sredstva	94.118	(10.231)	76.588	(51)	3.524	(40)	2.736	(2.472)	11.270	(7.668)
Ukupno finansijska sredstva	79.875.479	(1.183.499)	75.756.533	(447.370)	3.126.482	(162.470)	173.715	(114.243)	818.749	(459.416)

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)

Garancije	12.412.963	(53.427)	11.739.198	(42.313)	673.765	(11.114)	-	-	-	-
<i>Plative garancije</i>	3.234.458	(18.260)	3.131.972	(15.284)	102.486	(2.976)	-	-	-	-
<i>Činidbene garancije</i>	9.178.505	(35.167)	8.607.226	(27.029)	571.279	(8.138)	-	-	-	-
Obaveze po kreditima	7.541.040	(19.126)	7.407.305	(14.409)	126.734	(2.146)	-	-	7.001	(2.571)
1))Ostale potencijalne obaveze	139.701	(397)	139.701	(397)	-	-	-	-	-	-
Ukupne potencijalne obaveze	20.093.704	(72.950)	19.286.204	(57.119)	800.499	(13.260)	-	-	7.001	(2.571)
Ukupna maksimalna izloženost kreditnom riziku	99.969.183	(1.256.449)	95.042.737	(504.489)	3.926.981	(175.730)	173.715	(114.243)	825.750	(461.987)

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)

b) Podaci o kreditnom kvalitetu potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja

	u 000 RSD						
	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja			Problematična potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*		Ukupno
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja	
31.12.2021.							
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	1.246.654	7.951.258	-	-	-	-	9.197.912
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	-	9.428.386	-	-	-	-	9.428.386
Kreditni i potraživanja od banaka	3.434.329	78.798	-	-	-	-	3.513.127
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	6.994	344.490	-	-	100.102	-	351.484
Kreditni i potraživanja od stanovništva	30.109.691	6.760.109	367.768	394.068	10.281.081	116.911	37.631.636
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	282.004	9.328	2.969	5.727	-	-	300.028
<i>Stambeni krediti</i>	9.565.998	48.283	10.877	81.942	7.478.807	97.530	9.707.100
<i>Gotovinski i potraživački krediti</i>	15.256.633	517.205	168.919	290.286	95.855	432	16.233.043
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	4.925.515	6.184.145	184.634	13.605	2.706.360	12.992	11.307.899
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	79.541	1.148	369	2.508	59	5.957	83.566
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	1.379.429	18.782.571	1.865.936	80.774	5.439.218	61.154	22.108.710
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	132.285	1.982.763	91.566	38.027	300.156	38.027	2.244.641
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	1.247.144	16.799.808	1.774.370	42.747	5.139.062	23.127	19.864.069
Ostala finansijska sredstva	132.934	29.325	1.590	3.345	-	24.971	167.194
							-
Ukupno	36.310.031	43.374.937	2.235.294	478.187	15.820.401	203.036	82.398.449

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

b) Podaci o kreditnom kvalitetu potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja (nastavak)

	u 000 RSD						
	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja			Problematična potraživanja	Vrednost sredstava obezbeđenja*		Ukupno
	Visok	Srednji	Nizak		Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja	
31.12.2020.							
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama	2.086.952	6.091.864	-	-	-	-	8.178.816
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat	-	7.528.278	-	-	-	-	7.528.278
Kreditni i potraživanja od banaka	404.442	6.995.114	-	-	-	-	7.399.556
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	73.791	179.718	-	-	57.958	-	253.509
Kreditni i potraživanja od stanovništva	25.068.498	6.045.305	484.827	356.353	8.095.727	111.778	31.954.982
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	305.483	10.039	7.853	9.035	-	-	332.410
<i>Stambeni krediti</i>	6.043.264	43.041	29.947	96.674	5.428.106	99.743	6.212.926
<i>Gotovinski i potraživački krediti</i>	13.934.899	361.322	262.709	235.065	96.695	341	14.793.995
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	4.698.025	5.629.032	183.851	11.693	2.570.926	5.420	10.522.601
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	86.826	1.871	467	3.886	-	6.274	93.050
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	1.472.023	19.270.409	2.495.365	55.155	5.802.790	25.534	23.292.952
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	164.245	2.797.553	160.476	-	370.559	-	3.122.274
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	1.307.778	16.472.856	2.334.889	55.155	5.432.231	25.534	20.170.678
Ostala finansijska sredstva	49.508	26.871	3.643	3.865	-	3.870	83.887
							-
Ukupno	29.155.213	46.137.560	2.983.835	415.373	13.956.475	141.182	78.691.980

* Tržišna ili fer vrednost maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

c) Analiza kvaliteta finansijskih sredstava i potencijalnih obaveza

31.12.2021.

u 000 RSD

Bonitet	Stage 1 - 12- mesečni očekivani kreditni gubitak	Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 3 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 4 - preuzeta ili nova potraživanja koja su kreditno obezvređena na dan početnog priznavanja	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija po amortizovanoj vrednosti					
A	3.441.772	-	-	-	3.441.772
B	424.037	-	-	-	424.037
C	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti	(1.198)	-	-	-	(1.198)
Neto knjigovodstvena vrednosti	3.864.611	-	-	-	3.864.611
Kreditni i potraživanja od klijenata po amortizovanoj vrednosti					
A	31.495.492	182.762	-	-	31.678.254
B	23.528.191	2.165.263	-	-	25.693.454
C	893.483	1.394.580	-	-	2.288.063
D i E	-	-	1.068.116	-	1.068.116
Ispravka vrednosti	(316.129)	(78.139)	(593.273)	-	(987.541)
Neto knjigovodstvena vrednosti	55.601.037	3.664.466	474.843	-	59.740.346
Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti					
A	132.954	1	-	-	132.955
B	28.903	439	-	-	29.342
C	152	1.445	-	-	1.597
D i E	-	-	13.919	-	13.919
Ispravka vrednosti	(37)	(7)	(10.575)	-	(10.619)
Neto knjigovodstvena vrednosti	161.972	1.878	3.344	-	167.194
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama					
A	1.247.898	-	-	-	1.247.898
B	7.954.010	-	-	-	7.954.010
C	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti	(3.996)	-	-	-	(3.996)
Neto knjigovodstvena vrednosti	9.197.912	-	-	-	9.197.912
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat					
A	-	-	-	-	-
B	9.428.386	-	-	-	9.428.386
C	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti	(26.811)	-	-	-	(26.811)
Potencijalne obaveze					
A	3.348.915	467	-	-	3.349.382
B	13.670.305	1.098.420	-	-	14.768.725
C	621.265	28.472	-	-	649.737
D i E	-	-	21.469	-	21.469
Ispravka vrednosti	(33.850)	(6.439)	(1.313)	-	(41.602)
Neto knjigovodstvena vrednosti	17.606.635	1.120.920	20.156	-	18.747.711

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

c) Analiza kvaliteta finansijskih sredstava i potencijalnih obaveza (nastavak)

31.12.2020.

u 000 RSD

Bonitet	Stage 1 - 12- mesečni očekivani kreditni gubitak	Stage 2 - očekivani kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	kreditni gubitak tokom celog perioda trajanja sredstva	Stage 4 -	Ukupno
				Stage 3 - preuzeta ili nova očekivani potraživanja koja su kreditno obezvređena na dan početnog priznavanja	
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija po amortizovanoj vrednosti					
A	478.520	-	-	-	478.520
B	7.178.844	-	-	-	7.178.844
C	-	-	-	-	-
D i E	-	-	2	-	2
Ispravka vrednosti	(4.299)	-	(2)	-	(4.301)
Neto knjigovodstvena vrednosti	7.653.065	-	-	-	7.653.065
Kreditni i potraživanja od klijenata po amortizovanoj vrednosti					
A	26.626.138	133.686	-	-	26.759.824
B	24.917.384	616.539	-	-	25.533.923
C	768.992	2.372.733	6.244	-	3.147.969
D i E	-	-	972.212	-	972.212
Ispravka vrednosti	(440.047)	(162.430)	(563.517)	-	(1.165.994)
Neto knjigovodstvena vrednosti	51.872.467	2.960.528	414.939	-	55.247.934
Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti					
A	49.520	12	-	-	49.532
B	26.846	33	-	-	26.879
C	222	3.479	-	-	3.701
D i E	-	-	14.006	-	14.006
Ispravka vrednosti	(51)	(40)	(10.140)	-	(10.231)
Neto knjigovodstvena vrednosti	76.537	3.484	3.866	-	83.887
Gotovina, sredstva kod centralne banke i ostali depoziti po viđenju u bankama					
A	2.087.354	-	-	-	2.087.354
B	6.094.435	-	-	-	6.094.435
C	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti	(2.973)	-	-	-	(2.973)
Neto knjigovodstvena vrednosti	8.178.816	-	-	-	8.178.816
Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat					
A	-	-	-	-	-
B	7.528.278	-	-	-	7.528.278
C	-	-	-	-	-
D i E	-	-	-	-	-
Ispravka vrednosti	(30.395)	-	-	-	(30.395)
Potencijalne obaveze					
A	3.105.863	562	-	-	3.106.425
B	15.867.165	237.346	-	-	16.104.511
C	313.178	562.589	-	-	875.767
D i E	-	-	7.001	-	7.001
Ispravka vrednosti	(57.119)	(13.261)	(2.571)	-	(72.951)
Neto knjigovodstvena vrednosti	19.229.087	787.236	4.430	-	20.020.753

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)

Tabela u nastavku prikazuje kretanje bruto potraživanja i ispravke vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti prema nivoima obezvređenja tokom perioda:

	u 000 RSD								
	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			Kredit i potraživanja od klijenata			Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti		
	Stage1	Stage2	Stage3	Stage1	Stage2	Stage3	Stage1	Stage2	Stage3
Bruto vrednost na početku perioda	7.657.364	-	2	52.312.515	3.122.958	978.456	76.588	3.524	14.006
Novi plasmani	257.112	-	-	27.659.072	1.372.768	72.765	62.525	1.473,00	2.910
Zatvoreni plasmani	(6.878.836)	-	(2)	(14.122.804)	(691.267)	(272.983)	(13.871)	(1.779)	(4.947)
Povećanje/Smanjenje izloženosti	2.830.169	-	-	(12.163.845)	(1.048.896)	504.413	36.477	(1.520)	29.957
Otpisi	-	-	-	-	-	(304.836)	-	-	(28.319)
Transferi	-	-	-	2.232.228	987.042	90.301	290	187	312
Bruto vrednost na kraju perioda	3.865.809	-	-	55.917.166	3.742.605	1.068.116	162.009	1.885	13.919
	u 000 RSD								
	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			Kredit i potraživanja od klijenata			Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti		
	Stage1	Stage2	Stage3	Stage1	Stage2	Stage3	Stage1	Stage2	Stage3
Ispravka na početku perioda	4.299	-	2	440.048	162.430	563.517	51	40	10.140
Ispravke u toku godine	5.113	-	-	396.745	258.977	544.484	227	401	30.931
Ukidanje ispravki (prihod)	(8.217)	-	(2)	(594.906)	(245.256)	(188.915)	(446)	(427)	(2.376)
Kursne razlike	3	-	-	(300)	(220)	(464)	-	-	(36)
Otpisi	-	-	-	(2)	(22)	(348.573)	-	-	(27.874)
Transferi	-	-	-	74.248	(97.985)	23.737	217	(6)	(211)
Ispravka na kraju perioda	1.198	-	-	315.833	77.924	593.786	49	8	10.574

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

c) Interni rejting

31.12.2021.	u 000 RSD			
	Bruto krediti i potraživanja	Kreditni i potraživanja (%)	Ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti (%)
Bonitet				
A	35.120.027	54,4	189.583	0,5
B	26.117.491	40,4	151.523	0,6
C	2.288.063	3,5	54.360	2,4
D i E	1.068.116	1,7	593.274	55,5
Ukupno	64.593.697	100,0	988.740	1,5

*Ostala finansijska sredstva nisu uključena

31.12.2020.	u 000 RSD			
	Bruto krediti i potraživanja	Kreditni i potraživanja (%)	Ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti (%)
Bonitet				
A	27.238.344	42,5	219.592	0,8
B	32.712.767	51,1	222.222	0,7
C	3.147.969	4,9	167.775	5,3
D i E	972.214	1,5	560.706	57,7
Ukupno	64.071.294	100,0	1.170.295	1,8

*Ostala finansijska sredstva nisu uključena

Bonitetno razvrstavanje klijenata Banke zasniva se na interno razvijenoj metodologiji. Metodologija uključuje jedinstvenu skalu kreditnog rejtinga od 12 rejting klasa, od kojih devet predstavljaju performing klijente i tri non-performing klijente.

Bonitetno razvrstavanje jasno određuje nivo kreditnog rizika koji preuzima Banka i implicitno odražava verovatnoću neizvršenja obaveza klijenta u roku od godinu dana (PD, probability of default).

Rejting grupa A (od AAA do A rejtinga) uključuje najbolje klijente sa niskim stepenom verovatnoće neplaćanja, koje karakteriše visoka adekvatnost kapitala i visoka pokrivenost finansijskih obaveza slobodnim novčanim tokovima.

Rejting grupa B (od BBB do B rejtinga) uključuje klijente sa niskim kreditnim rizikom, jednu klasu više od klijenata rejting grupe A. Ovi klijenti pokazuju stabilne performanse, prihvatljive finansijske pokazatelje i kvalitativne elemente i imaju dovoljan novčani tok da izmire svoje obaveze, ali su osetljiviji na promene u industriji ili ekonomiji.

Rejting grupa C (od CCC do C rejtinga) uključuje klijente, koji su izloženi višem i iznadprosečnom nivou kreditnog rizika.

Rejting grupa D, (D i DF rejting) i E predstavljaju problematične klijente.

Poslovanje sa ovim klijentima se prenosi na Službu za problematične plasmane, a u cilju sprovođenja planiranih aktivnosti za rešavanje problematičnih plasmana sa akcentom na smanjenje izloženosti, kao i naplati, odnosno unovčavanju obezbeđenja, kao i vođenju postupaka insolventnosti nad komitentom sa namerom maksimalne naplate ulaganja i posledično minimiziranja gubitaka za Banku.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)

4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)

d) Interni rejting (*nastavak*)

Banka finansira klijente sa kreditnim rejtingom od AAA do B, a izuzetno i klijente sa rejtingom CCC. Finansiranje klijenata sa kreditnim rejtingom BB do B zahteva posebnu pažnju (načelo „ulaganja uz oprez“) – ulaganje može biti opravdano. Ipak, neophodan je veliki oprez obzirom da ovi klijenti u značajnoj meri zavise od povoljnih uslova sredine u kojoj posluju.

Klijenti sa CCC rejtingom se finansiraju isključivo u ograničenom obimu (odabrani klijenti sa kojima Banka želi da zadrži ili uspostavi poslovni odnos), kada takvo finansiranje može biti relativno pouzdano na osnovu planova za unapređenje poslovanja klijenta ili njegovog pomeranje kreditnog rejtinga u grupu A ili B (u roku od godinu ili dve dana). Svako dodatno finansiranje postojećih klijenata sa kreditnim rejtingom CC ili nižim mora se pravdati povećanjem mogućnosti povraćaja već postojećih ulaganja Banke i unapređenjem pozicije Banke na duge staze u pogledu naplate (aktivacije kolaterala) ili nefinansiranja.

e) Kolaterali

U preuzimanju kreditnog rizika Banka ima umeren apetit za rizik. Pri preuzimanju rizika osnovni izvor otplate je kreditna sposobnost dužnika i raspoloživi gotovinski tok, dok se obezbeđenje plasmana smatra sekundarnim izvorom otplate.

Banka primenjuje jedinstveni set standarda na sredstva obezbeđenja za kredite stanovništvu i preduzećima. Glavni dokument kojim se reguliše osiguranje kredita u Banci je Pravilnik za obezbeđenja plasmana.

Pravilnik predstavlja osnovne smernice, koje zaposleni u Banci moraju uzeti u obzir prilikom potpisivanja, procene, praćenja i izveštavanja o kolateralima, sa ciljem smanjenja kreditnog rizika.

Odluka o vrsti, broju i visini obezbeđenja zavisi od kreditne sposobnosti dužnika, svrhe i ročnosti proizvoda. Banka svojom internom metodologijom utvrđuje vrste kolaterala i parametre njihovog vrednovanja.

Standardna sredstva obezbeđenja plasmana Banke su:

- Hipoteka,
- Zaloga,
- Garancija,
- Depozit,
- Menica,
- Administrativna zabrana.

Banka prati kretanje tržišne vrednosti kolaterala, zahteva dopunske kolaterale u skladu sa odnosnim ugovorima, i kontroliše tržišnu vrednost kolaterala dobijenu tokom sagledavanja adekvatnosti ispravke vrednosti.

Banka je sa Ministarstvom finansija potpisala Ugovor o garanciji Republike Srbije za kreditiranje privrede s ciljem ublažavanja negativnih posledica pandemije bolesti Covid 19 izazvane virusom SARS – CoV-2. Na dan 31.12.2021. godine ukupan portfolio potraživanja koji kao obezbeđenje ima garanciju na osnovu garantne šeme iznosi RSD 8.036.637 hiljada, odnosno 24% je pokriven deo (RSD 1.928.793 hiljade).

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)e) Kolaterali (*nastavak*)

						u 000 RSD	
	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Fer vrednost kolaterala		Ukupno kolaterali maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja	Neto izloženost	Akumulirane ispravke vrednosti	
31.12.2021.		Depoziti	Nepokretnosti				
Kredit i potraživanja od banaka	3.513.127	-	-	-	3.513.126	(451)	
Kredit i potraživanja od finansijskih organizacija	351.484	100.102	-	100.102	251.382	(747)	
Kredit i potraživanja od stanovništva	37.631.636	98.779	10.299.214	10.397.992	27.233.645	(817.324)	
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	300.028	-	-	-	300.028	(22.225)	
<i>Stambeni krediti</i>	9.707.100	-	7.576.337	7.576.337	2.130.763	(57.663)	
<i>Gotovinski i potraživački krediti</i>	16.233.043	93.887	2.400	96.287	16.136.757	(665.884)	
<i>Kredit i poljoprivrednicima</i>	11.307.899	4.833	2.714.520	2.719.352	8.588.547	(63.401)	
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	83.566	59	5.957	6.016	77.550	(8.151)	
Kredit i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	22.108.710	722.546	4.777.826	5.500.372	16.608.338	(170.217)	
<i>Kredit i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	2.244.641	35.258	302.925	338.183	1.906.458	(14.479)	
<i>Kredit i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	19.864.069	687.288	4.474.901	5.162.189	14.701.880	(155.738)	
Ostala finansijska sredstva	167.194	-	24.971	24.971	142.223	(10.619)	
Ukupno	63.772.151	921.427	15.102.011	16.023.437	47.748.714	(999.358)	

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)e) Kolaterali (*nastavak*)

31.12.2020.	Fer vrednost kolaterala		Ukupno kolaterali maksimalno do bruto vrednosti obezbeđenog potraživanja		u 000 RSD	
	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Depoziti	Nepokretnosti	Neto izloženost	Akumulirane ispravke vrednosti	
Kredit i potraživanja od banaka	7.399.556	-	-	-	7.399.556	(2.916)
Kredit i potraživanja od finansijskih organizacija	253.509	57.958	-	57.958	195.551	(1.385)
Kredit i potraživanja od stanovništva	31.954.982	134.891	14.782.080	8.207.505	23.747.477	(799.398)
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	332.410	-	-	-	332.410	(16.460)
<i>Stambeni krediti</i>	6.212.926	5.121	9.992.735	5.527.849	685.077	(71.944)
<i>Gotovinski i potraživački krediti</i>	14.793.995	123.940	2.517	97.036	14.696.959	(615.149)
<i>Kredit i potraživanja od poljoprivrednicima</i>	10.522.601	5.491	4.780.743	2.576.346	7.946.255	(88.656)
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	93.050	339	6.085	6.274	86.776	(7.189)
Kredit i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	23.292.952	854.187	9.228.534	5.828.324	17.464.628	(366.597)
<i>Kredit i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	3.122.274	14.000	623.430	370.559	2.751.715	(83.451)
<i>Kredit i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	20.170.678	840.187	8.605.104	5.457.765	14.712.913	(283.146)
Ostala finansijska sredstva	83.887	14	264.370	3.870	80.017	(10.231)
Ukupno	62.984.886	1.047.050	24.274.984	14.097.657	48.887.229	(1.180.526)

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.1. Kreditni rizik (nastavak)

e) Kolaterali (nastavak)

U tabeli u nastavku prikazani su podaci o potraživanjima koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima prema vrednosti LTV pokazatelja:

Vrednost LTV pokazatelja*	u 000 RSD	
	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Ispod 50%	5.701.864	3.630.784
Od 50% do 70%	4.245.815	3.170.567
Od 70% do 90%	4.292.378	2.886.712
Od 90% do 100%	639.409	524.839
Od 100% do 120%	359.641	462.316
Od 120% do 150%	190.384	771.865
Preko 150%	760.880	1.710.091
Ukupno	16.190.371	13.157.174
Prosečan LTV pokazatelj	62,3%	54,2%

*LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojim/ima je to potraživanje obezbeđeno

f) Restrukturirana potraživanja

U skladu sa internim metodologijama, Banka posebnu pažnju posvećuje potraživanjima koja su predmet restrukturiranja usled povećanog stepena kreditnog rizika. Pod ovim potraživanjima Banka smatra kredite i druge plasmane kod kojih je izvršena promena inicijalno ugovorenih uslova usled nemogućnosti klijenta da izmiruje svoje obaveze u skladu sa ugovorom definisanim uslovima i rokovima, usled problema u poslovanju, pogoršanja finansijskih pokazatelja, odnosno značajnog pogoršanja kreditne sposobnosti klijenta. Restrukturiranje plasmana komitentima podrazumeva sve aktivnosti koje Banka preduzima, a kojima se menjaju svi bitni uslovi pod kojima je potraživanje prema komitentu prvobitno odobreno. To obuhvata promenu ročnosti, kamatne stope, promenu datuma dospeća rata, promenu iznosa rate i sl.

U slučaju pogoršanja finansijskog položaja dužnika restrukturiranje takvog potraživanja moguće je vršiti samo pod uslovima i na način opisan u kreditnim standardima Banke. Restrukturiranje potraživanja u ovom slučaju moguće je samo ako će novo – restrukturirano potraživanje omogućiti da klijent redovno servisira svoje obaveze prema Banci i pod uslovom da klijent i dalje, bez obzira na pogoršanje svoje finansijske pozicije, ima mogućnost da generiše prihode koji će omogućiti normalno servisiranje duga. Bez obzira da li je komitent fizičko lice, preduzetnik, poljoprivrednik ili pravno lice, u slučaju pre donošenja odluke o restrukturiranju neophodna je poseta komitentu uz izradu izveštaja o finansijskom monitoringu njegovog poslovanja ili prihoda. Svako restrukturiranje potraživanja podleže prethodnom odobrenju nadležnih organa Banke.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)f) Restrukturirana potraživanja (*nastavak*)

U uslovima pandemije Covid 19, Narodna banka Srbije je donela set propisa kojima se definiše način restrukturiranja potraživanja dužnika. Za sva restrukturirana potraživanja u skladu sa Odlukama Narodne banke Srbije, koje su objavljene u uslovima pandemije izazvane COVID-19, propisane izmene inicijalno ugovorenih uslova otplate potraživanja ne dovode do klasifikacije potraživanja u FBE (restrukturirano potraživanje), ukoliko u momentu stupanja Odluka na snagu ti dužnici nisu bili u docnji dužoj od 90 dana. Prethodno se odnosi na sledeća potraživanja:

- potraživanja prema dužnicima kojima je odobren zastoj u otplati obaveza (moratorijum)* i/ili druge olakšice u vezi sa otplatom potraživanja odobrene tokom trajanja moratorijuma, a u skladu sa odredbama propisa kojima je uveden zastoj u otplati,
- potraživanja po osnovu gotovinskih, potrošačkih i ostalih kredita kod kojih je izvršeno refinansiranje ili promena datuma dospeća poslednje rate – odnosi se samo na kredite odobrene fizičkim licima zaključno sa 18. martom 2020. i važi za izmene odobrene do kraja 2021. godine.
- potraživanja po osnovu stambenih kredita koji nisu ranije restrukturirana, a kod kojih je produžena prethodno ugovorena ročnost za najviše 5 godina – odnosi se samo na kredite odobrene do 25. avgusta 2020. i važi za izmene odobrene do kraja 2021. godine.

U tabelama u nastavku su prezentovana ukupna restrukturirana potraživanja Banke na dan 31. decembar 2021. godine i 31. decembar 2020. godine:

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)f) Restrukturirana potraživanja (*nastavak*)

31.12.2021.	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja					Ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja			%	Sredstva obezbeđenja
	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Ukupno problematičnim potraživanja	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	restrukturiranih potraživanja		
Kreditni i potraživanja od banaka	3.513.578	(451)	-	-	-	-	-	0,0%	-	
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	352.231	(747)	-	-	-	-	-	0,0%	-	
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	22.278.927	(170.217)	231.821	149.748	82.073	(1.346)	(31.247)	1,0%	157.303	
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	2.259.120	(14.479)	38.027	-	38.027	-	-	1,7%	38.027	
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	20.019.807	(155.738)	193.794	149.748	44.046	(1.346)	(31.247)	1,0%	119.276	
Kreditni i potraživanja od stanovništva	38.448.960	(817.324)	248.087	78.589	169.498	(4.676)	(79.512)	0,6%	70.276	
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	322.253	(22.225)	-	-	-	-	-	0,0%	-	
<i>Stambeni krediti</i>	9.764.763	(57.663)	39.853	12.086	27.767	-	(6.417)	0,4%	39.853	
<i>Gotovinski i potraživački krediti</i>	16.898.927	(665.884)	156.725	20.196	136.529	(3.437)	(72.468)	0,9%	21	
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	11.371.300	(63.401)	45.821	40.688	5.133	(1.207)	(560)	0,4%	30.402	
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	91.717	(8.151)	5.689	5.619	69	(32)	(67)	6,2%	-	
Ukupno	64.593.696	(988.739)	479.908	228.337	251.571	(6.022)	(110.759)	0,7%	227.579	

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)f) Restrukturirana potraživanja (*nastavak*)

	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja					Ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja			%	Sredstva obezbeđenja
	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	Problematična potraživanja	Problematična potraživanja	Problematična potraživanja	Problematična potraživanja		
31.12.2020.										
Kreditni i potraživanja od banaka	7.402.472	(2.916)	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Kreditni i potraživanja od finansijskih organizacija	254.894	(1.385)	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika	23.659.549	(366.597)	119.329	53.773	65.556	(3.746)	(36.799)		0,5%	27.420
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	3.205.725	(83.451)	-	-	-	-	-		0,0%	-
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	20.453.824	(283.146)	119.329	53.773	65.556	(3.746)	(36.799)		0,6%	27.420
Kreditni i potraživanja od stanovništva	32.754.379	(799.397)	212.988	70.112	142.876	(5.079)	(54.559)		0,7%	66.543
<i>Prekoračenja po tekućem računu</i>	348.870	(16.460)	-	-	-	-	-		0,0%	-
<i>Stambeni krediti</i>	6.284.870	(71.944)	50.500	15.550	34.950	(600)	(4.104)		0,8%	50.500
<i>Gotovinski i potrošački krediti</i>	15.409.144	(615.149)	105.510	4.278	101.232	(506)	(47.846)		0,7%	257
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	10.611.257	(88.656)	56.978	50.284	6.694	(3.973)	(2.609)		0,5%	15.786
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	100.238	(7.188)	-	-	-	-	-		0,0%	-
Ukupno	64.071.294	(1.170.295)	332.317	123.885	208.432	(8.825)	(91.358)		0,5%	93.963

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)f) Restrukturirana potraživanja (*nastavak*)

Tabela u nastavku prikazuje promene na restrukturiranim potraživanjima tokom perioda:

	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Druge Bruto vrednost na promene	Bruto vrednost na kraju godine
<i>Kreditni i potraživanja od pravnih lica i preduzetnika</i>	119.329	154.847	17.045	(59.400)	231.821
<i>Kreditni i potraživanja od velikih pravnih lica</i>	-	38.027	-	-	38.027
<i>Kreditni i potraživanja od srednjih i malih pravnih lica i preduzetnika</i>	119.329	116.820	17.045	(59.400)	193.794
Kreditni i potraživanja od stanovništva	212.988	86.881	43.935	(95.717)	248.087
<i>Stambeni krediti</i>	50.500	-	-	(10.647)	39.853
<i>Gotovinski i potraživački krediti</i>	105.510	74.599	26.556	(49.940)	156.725
<i>Kreditni poljoprivrednicima</i>	56.978	9.042	17.379	(37.578)	45.821
<i>Ostali krediti stanovništvu</i>	-	3.241	-	2.448	5.689
Ukupno	332.317	241.728	60.980	(155.117)	479.908

U tabelama u nastavku su prezentovana ukupna restrukturirana neto potraživanja Banke prema periodu restrukturiranja na dan 31. decembar 2021. godine i 31. decembar 2020. godine:

	u 000 RSD				
31.12.2021.	Do 3 meseca	3 do 6 meseci	6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	UKUPNO
Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	126.166	1.601	12.345	82.203	222.315
Problematična potraživanja	17.408	7.699	43.890	71.815	140.812
Ukupno	143.574	9.300	56.235	154.018	363.127

	u 000 RSD				
31.12.2020.	Do 3 meseca	3 do 6 meseci	6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	UKUPNO
Potraživanja koja se ne smatraju problematičnim	38.144	16.017	11.818	49.082	115.061
Problematična potraživanja	11.533	687	12.840	92.013	117.073
Ukupno	49.677	16.704	24.658	141.095	232.134

g) Geografska analiza finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti

Zemlja	u 000 RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Republika Srbija	60.197.188	62.366.471
Republika Slovenija	3.372.422	336.793
Zemlje članice Evropske Unije	162.573	259.274
Ostale zemlje	39.968	22.348
Ukupno	63.772.151	62.984.886

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.1. Kreditni rizik (*nastavak*)

h) Sektorska analiza finansijskih sredstava vrednovanih po amortizovanoj vrednosti

u 000 RSD

Delatnost	31.12.2021.				31.12.2020.			
	Bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravka knjigovodstvena vrednosti	Neto knjigovodstvena vrednost	(%)	Bruto knjigovodstvena vrednost	Ispravka knjigovodstvena vrednosti	Neto knjigovodstvena vrednost	(%)
Banke	3.643.129	(469)	3.642.660	5,71	7.402.472	(2.916)	7.399.556	11,75
Finansijska delatnost	355.839	(751)	355.088	0,56	254.894	(1.385)	253.509	0,40
Proizv. i snabd. el. energijom, gasom i vodom	532.149	(5.563)	526.586	0,83	275.275	(6.039)	269.236	0,43
Građevinarstvo	2.949.412	(19.587)	2.929.825	4,59	2.297.360	(18.269)	2.279.091	3,62
Prerađivačka industrija	5.679.138	(39.010)	5.640.128	8,84	6.563.165	(112.261)	6.450.904	10,24
Obrazovanje	77.546	(431)	77.115	0,12	47.128	(326)	46.802	0,07
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	13.543.866	(76.010)	13.467.856	21,12	2.246.583	(42.801)	2.203.782	3,50
Javni sektor	95.074	(1.078)	93.996	0,15	41	-	41	-
Stanovništvo	27.086.237	(758.386)	26.327.851	41,28	32.754.379	(799.397)	31.954.982	50,73
Rudarstvo	40.936	(205)	40.731	0,06	37.821	(250)	37.571	0,06
Preduzetnici	-	-	-	0,00	1.040.640	(14.190)	1.026.450	1,63
Ostale delatnosti	1.947.284	(10.844)	1.936.440	3,04	2.097.594	(40.393)	2.057.201	3,27
Saobraćaj i informisanje	2.134.875	(46.719)	2.088.156	3,27	2.514.311	(75.353)	2.438.958	3,87
Trgovina	6.539.774	(39.685)	6.500.089	10,19	6.413.025	(55.888)	6.357.137	10,09
Zdravstvo i socijalna zaštita	146.251	(621)	145.630	0,23	126.606	(827)	125.779	0,20
Ostala finansijska sredstva	-	-	-	-	94.118	(10.231)	83.887	0,13
Ukupno	64.771.510	(999.359)	63.772.151	100	64.165.412	(1.180.526)	62.984.886	100

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)

4.2. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke, koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti, i robni rizik – u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka je dužna da obim i strukturu svoje imovine i obaveza uskladi na način, koji omogućava efikasno upravljanje tržišnim rizicima.

4.2.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu stavki, koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

Pod deviznom imovinom i deviznim obavezama, podrazumevaju se, pored imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti – i imovina i obaveze iskazani u dinarima i indeksirani deviznom klauzulom, pri čemu se pod deviznom klauzulom podrazumeva odredba u ugovoru kojom se ugovoreni iznos u dinarima vezuje za vrednost neke druge valute.

Dinarska protivvrednost imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti utvrđuje se prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan obračuna devizne pozicije banke.

Osnova za utvrđivanje izloženosti deviznom riziku su otvorene devizne pozicije u pojedinačnim valutama.

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, definisano je da je maksimalna vrednost pokazatelja deviznog rizika 20% kapitala Banke.

Banka je uspostavila sistem upravljanja deviznim rizikom, definisan Politikom upravljanja deviznim rizikom koja obuhvata jasno definisana ovlašćenja i odgovornosti u ovom procesu, i to tako da se izbegne sukob interesa, kao i opis postupaka vezanih za merenje, praćenje i upravljanje deviznim rizikom.

Na području upravljanja deviznim rizikom Banka, u skladu sa Rizičnim profilom, teži umerenom nivou prihvatanja rizika.

Sektor za upravljanje rizicima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke o izloženosti Banke deviznom riziku na redovnim sednicama.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.2. Tržišni rizici (*nastavak*)4.2.1. Devizni rizik (*nastavak*)

U toku 2021. godine, Banka je bila usklađena sa regulatornim pokazateljem deviznog rizika koji je izražen kao 20% regulatornog kapitala, kao i sa limitima devizno osetljivih pozicija. Na dan 31. decembra 2021. godine regulatorni pokazatelj deviznog rizika je iznosio 1,96%.

Valutna struktura bilansa Banke na dan 31.12.2021. godine:

	EUR	USD	CHF	Ost Valute	RSD	u 000 RSD Ukupno
AKTIVA						
1 Gotovina i sredstva kod centralne banke	4.151.798	14.028	11.724	21.535	4.998.827	9.197.912
2 Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz OCI			-	-	9.430.190	9.430.190
3 Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	3.198.720	260.852	30.309	48.590	32.614	3.864.611
4 Krediti i potraživanja od komitenata	34.138.274	-	1.716	-	25.600.356	59.740.346
5 Nematerijalna imovina	-	-	-	-	161.148	161.148
6 Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	833.625	833.625
7 Investicione nekretnine	-	-	-	-	135.972	135.972
8 Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	50.096	50.096
9 Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	-	-	-	-	252.793	252.793
10 Ostala sredstva	224.910	480	168	7.581	182.298	415.437
UKUPNA AKTIVA	41.713.702	275.360	43.917	77.706	41.971.445	84.082.130
PASIVA						
1 Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	10.469.258	263.885	3.356	18.013	11.021.868	21.776.380
2 Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	28.476.249	383.932	162.093	112.046	20.787.245	49.921.565
3 Subordinirane obaveze	1.768.819	-	-	-	-	1.768.819
4 Rezervisanja	-	-	-	-	556.822	556.822
5 Ostale obaveze	412.694	948	6	161	430.628	844.437
UKUPNO OBAVEZE	41.127.020	648.765	165.455	13.022	32.796.563	74.868.023
6 Kapital	-	-	-	-	9.214.107	9.214.107
UKUPNO PASIVA	41.127.020	648.765	165.455	13.022	42.010.670	84.082.130
NETO VANBILANS	(785.436)	374.102	118.708	5.984	235.162	-
OTVORENA POZICIJA	(198.754)	697	(283)	7.326	195.937	-

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.2. Tržišni rizici (*nastavak*)4.2.1. Devizni rizik (*nastavak*)

Valutna struktura bilansa Banke na dan 31.12.2020. godine

	EUR	USD	CHF	Ost. Valute	RSD	u 000 RSD Ukupno
AKTIVA						
1. Gotovina i sredstva kod centralne banke	5.634.000	48.050	9.923	21.788	2.465.055	8.178.816
2. Finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz OCI			-	-	7.533.546	7.533.546
3. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	1.597.389	191.187	30.931	36.002	5.797.556	7.653.065
4. Krediti i potraživanja od komitenata	31.720.188	-	5.764	-	23.521.982	55.247.934
5. Nematerijalna imovina	-	-	-	-	303.385	303.385
6. Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1.084.696	1.084.696
7. Investicione nekretnine	-	-	-	-	128.524	128.524
8. Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	28.192	28.192
9. Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	-	-	-	-	247.697	247.697
10. Ostala sredstva	113.191	436	113	30	255.355	369.125
UKUPNA AKTIVA	39.064.768	239.673	46.731	57.820	41.365.988	80.774.980
PASIVA						
1. Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	10.556.883	191.922	5.984	6.022	2.178.299	12.939.110
2. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	29.061.742	803.155	152.222	164.808	25.706.906	55.888.833
3. Subordinirane obaveze	1.772.943	-	-	-	-	1.772.943
4. Rezervisanja	-	-	-	-	367.468	367.468
5. Ostale obaveze	490.010	1.188	7	149	532.321	1.023.675
UKUPNO OBAVEZE	41.881.578	996.265	158.213	170.979	28.784.994	71.992.029
6. Kapital	-	-	-	-	8.782.951	8.782.951
UKUPNO PASIVA	41.881.578	996.265	158.213	170.979	39.340.888	80.774.980
NETO VANBILANS	2.738.472	753.326	111.428	116.451	(3.765.706)	-
OTVORENA POZICIJA	(78.338)	(3.266)	(54)	3.292	32.337	-

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.2. Tržišni rizici (*nastavak*)4.2.1. Devizni rizik (*nastavak*)*Analiza osetljivosti*

Upravljanje deviznim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha Banke u odnosu na različita scenarija promene kurseva valuta. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u deviznim kursovima na neto prihode Banke u toku jedne godine.

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene deviznih kurseva u zavisnosti od otvorenih devizno osetljivih pozicija je prikazana u sledećoj tabeli:

	31.12.2021.		u 000 RSD 31.12.2020.	
			Scenario 1:	
	Scenario 1: +10%	Scenario 1: +20%	Scenario 1: +10%	+20%
CAD	65	131	63	126
AUD	25	51	6	12
DKK	257	514	20	39
JPY	101	201	0	1
USD	70	139	(226)	(531)
GBP	64	127	(56)	(112)
NOK	53	106	1	3
CHF	(283)	(566)	(5)	(10)
SEK	168	335	5	11
HUF	-	-	-	-
EUR	(19.879)	(39.759)	(7.834)	(15.668)
Ukupan efekat	(19.360)	(38.720)	(8.065)	(16.130)

Analizom osetljivosti kapitala (ostali sveobuhvatni rezultat) na promene deviznih kurseva u zavisnosti od otvorenih devizno osetljivih pozicija utvrđeno je da promene deviznih kurseva nemaju uticaja na kapital.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)

4.2. Tržišni rizici (*nastavak*)

4.2.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Banka prati, meri i upravlja različitim oblicima kamatnog rizika:

- Rizikom vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk),
- Rizikom krive prinosa (yield curve risk), kojem je izložena usled promene oblika krive prinosa,
- Baznim rizikom (basis risk), kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa različitim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,
- Rizikom opcija (optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.).
- Rizikom kreditnog spreda (marže) koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata vrednovanja portfolija HOV usled promena kreditnog spread-a prouzrokovanih kreditnim rejtingom.

Banka je uspostavila sistem upravljanja kamatnim rizikom, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu kamatnog rizika, definisan Politikom upravljanja kamatnim rizikom.

Na području upravljanja kamatnim rizikom Banka, u skladu sa svojim Rizičnim profilom, teži srednjem nivou prihvatanja rizika.

U cilju efikasnijeg upravljanja izloženosti kamatnom riziku Banka je uspostavila sistem limita po različitim valutama i vremenskim intervalima, a u skladu sa dospećem, odnosno vremenom ponovnog određivanja cena. Kontrolu ispunjenosti limita mesečno sprovodi Sektor za upravljanje rizicima. Služba trezora i ALM upravlja otvorenim kamatno osetljivim pozicijama, pojedinačno po značajnim valutama (RSD, EUR, CHF), i u ostalim valutama zbirno.

Kamatnim rizikom u Banci upravlja se primenom tri osnovne mere:

- NII (Net Interest Income) – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa na prihode od kamata u odnosu na u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)
- EVE pokazatelj (Economic Value of Equity) – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa na promenu ekonomske vrednosti kapitala u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)
- Credit spread risk pokazatelj – pokazatelj uticaja promene kreditnog spread-a na vrednost portfolija HOV koji se vrednuje po fer vrednosti u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)
- Credit spread risk pokazatelj ukupnog portfolija – pokazatelj uticaja promene kreditnog spread-a na vrednost portfolija HOV koji se vrednuje po fer vrednosti i po amortizacionom trošku u odnosu na osnovni kapital (Tier 1 kapital)

U toku 2021. godine pokazatelji kamatnog rizika su u okviru propisanih limita.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.2. Tržišni rizici (*nastavak*)4.2.2. Kamatni rizik (*nastavak*)

Sektor za upravljanje rizicima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) Banke o izloženosti Banke kamatnom riziku na redovnim sednicama.

Sledeće tabele analiziraju izloženost Banke kamatnom riziku na dan 31. decembar 2021. i na 31. decembar 2020. Knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza Banke je prikazana prema ranijem od dana promene kamatne stope ili datuma dospeća.

Naredna tabela prikazuje podatke na dan 31.12.2021. godine:

U 000 rsd	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 - 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
AKTIVA	84.082.130	7.911.610	76.170.520	22.287.647	16.813.174	19.856.181	15.005.793	2.207.725
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	9.197.912	4.931.613	4.266.299	4.266.299				
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz OCI	9.430.190	509.606	8.920.584	2.200.000	2.700.000	500.000	3.520.584	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	3.864.611	4.023	3.860.588	3.860.588				
Kredit i potraživanja od komitenata	59.740.346	617.297	59.123.049	11.960.760	14.113.174	19.356.181	11.485.209	2.207.725
Nematerijalna imovina	161.148	161.148	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	833.625	833.625	-	-	-	-	-	-
Investicione nekretnine	135.972	135.972	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	50.096	50.096	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	252.793	252.793	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	415.437	415.437	-	-	-	-	-	-

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.2. Tržišni rizici (*nastavak*)4.2.2. Kamatni rizik (*nastavak*)

	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 - 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
PASIVA	84.082.130	10.879.636	73.202.494	39.348.878	13.588.572	17.543.402	2.427.942	293.700
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	21.776.380	85.691	21.690.689	1.996.570	9.647.124	9.593.506	453.489	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	49.921.565	178.579	49.742.986	37.352.308	3.941.448	6.181.077	1.974.453	293.700
Rezervisanja	556.822	556.822	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	844.437	844.437	-	-	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	1.768.819	-	1.768.819	-	-	1.768.819	-	-
Kapital	9.214.107	9.214.107	-	-	-	-	-	-
GAP	-	(2.968.026)	2.968.026	(17.061.231)	3.224.602	2.312.779	12.577.851	1.914.025

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.2. Tržišni rizici (*nastavak*)4.2.2. Kamatni rizik (*nastavak*)

Naredna tabela prikazuje podatke na dan 31.12.2020. godine:

AKTIVA	u 000 RSD							
	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 - 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	8.178.816	6.520.291	1.658.525	1.658.525	-	-	-	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz OCI	7.533.546	602.962	6.930.584	-	-	1.200.000	5.730.584	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	7.653.065	543	7.652.522	7.652.522	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	55.247.934	584.645	54.663.289	9.568.353	12.477.312	15.456.209	13.226.185	3.935.230
Nematerijalna imovina	303.385	303.385	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.084.696	1.084.696	-	-	-	-	-	-
Investicione nekretnine	128.524	128.524	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	28.192	28.192	-	-	-	-	-	-
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koja se obustavlja	247.697	247.697	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	369.125	369.125	-	-	-	-	-	-

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.2. Tržišni rizici (*nastavak*)4.2.2. Kamatni rizik (*nastavak*)

	UKUPNO	Kamatno neosetljivo	Kamatno osetljivo	Do 1 m	1 - 3 m	3 - 12 m	1 - 5 g	Preko 5 g
PASIVA	80.774.980	10.754.642	70.020.338	36.871.538	7.671.754	21.481.576	3.947.901	47.569
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	12.939.110	127.056	12.812.054	1.671.552	3.381.414	7.356.905	402.183	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	55.888.833	453.492	55.435.341	35.199.986	4.290.340	12.351.728	3.545.718	47.569
Rezervisanja	367.468	367.468	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	1.023.675	1.023.675	-	-	-	-	-	-
Subordinirane obaveze	1.772.943	-	1.772.943	-	-	1.772.943	-	-
Kapital	8.782.951	8.782.951	-	-	-	-	-	-
GAP	-	(884.582)	884.582	(17.992.138)	4.805.558	(4.825.367)	15.008.868	3.887.661

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.2. Tržišni rizici (nastavak)

4.2.3. Analiza osetljivosti

Upravljanje kamatnim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha Banke u odnosu na različita scenarija promene kamatnih stopa. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama na neto prihode Banke u toku jedne godine.

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene kamatnih stopa u zavisnosti od otvorenih kamatno osetljivih pozicija na dan 31.12.2021. godine je prikazana u sledećim tabelama:

u 000 RSD	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Povećanje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	37.387	74.774
EUR	88.262	136.493
CHF	-	(1)
USD	(86)	(173)
OTH	0	(207)
Ukupan P/L Effect	125.563	210.886
u 000 RSD	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Smanjenje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	(37.387)	(67.369)
EUR	(88.250)	(176.500)
CHF	-	(1)
USD	37	37
OTH	-	-
Ukupan P/L Effect	(125.600)	(243.833)

Analiza osetljivosti bilansa uspeha na promene kamatnih stopa u zavisnosti od otvorenih kamatno osetljivih pozicija na dan 31.12.2020. godine je prikazana u sledećim tabelama

u 000 RSD	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Povećanje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	47.390	94.780
EUR	70.302	111.116
CHF	-	(3)
USD	(2.398)	(4.796)
OTH	(10)	(464)
Ukupan P/L Effect	115.284	200.632
u 000 RSD	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Smanjenje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	(47.390)	(75.375)
EUR	(71.972)	(143.944)
CHF	-	(3)
USD	975	975
OTH	-	-
Ukupan P/L Effect	(118.387)	(218.347)

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.2. Tržišni rizici (*nastavak*)

4.2.3. Analiza osetljivosti

EVE (Economic Value of Equity) pokazatelj – pokazatelj uticaja promene kamatnih stopa na promenu ekonomske vrednosti bilansnih pozicija. Banka mesečno izračunava apsolutnu vrednost potencijalnih negativnih efekata koji bi proizašli usled pomeranja krive prinosa.

2021.	MINIMUM	PROSEK	MAKSIMUM
EVE u 000 EUR (uključena stabilnost depozita)	1.554	2.387	3.340
EVE % od osnovnog kapitala	2,17%	3,37%	4,80%

2020.	MINIMUM	PROSEK	MAKSIMUM
EVE u 000 EUR (uključena stabilnost depozita)	1.933	3.707	6.137
EVE % od osnovnog kapitala	2,78%	5,44%	8,84%

4.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- Povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- Otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizikom likvidnosti, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu rizika likvidnosti, definisan Politikom upravljanja rizikom likvidnosti.

Tolerancija Banke za rizik likvidnosti je niska, tako da Banka putem konstantnog praćenja ročne usklađenosti/neusklađenosti potraživanja i obaveza i analizom očekivanih novčanih tokova održava adekvatan nivo likvidnosti, kako bi obezbedila dovoljno sredstava za izmirenje obaveza u svakom momentu.

U cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti Banka je uspostavila Proces interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnosti (ILAAP). Na operativnom nivou opisuje se kako se u Banci odvija proces upravljanja rizikom likvidnosti uključujući dva glavna dela, koji se odnose na kvalitativne i kvantitativne elemente procesa. Kvalitativni elementi opisuju strategije, procedure, metodologije i uspostavljeni sistem limita koji se koristi u Banci u cilju upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Plan za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima je takođe predstavljen u kvalitativnom delu, kao i uloga Interne revizije. Kvantitativni aspekti ILAAP-a su direktno vezani za kvalitativne elemente uključujući uvid u ispunjenost interno propisanih limita, stres testove, gap analize, pokazatelje likvidnosti i ostale alate u cilju uspešne procene likvidne pozicije Banke.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)

4.3. Rizik likvidnosti (*nastavak*)

Banka meri i upravlja likvidnošću u tri faze:

- Operativna likvidnost koja se odnosi na izmirivanje obaveza u kraćim rokovima (do 30 dana)
- Strukturna likvidnost koja se odnosi na upravljanje rizikom likvidnosti na dugoročnijem nivou
- Likvidnost u slučaju nastanka nepredviđenih događaja.

Ciljevi praćenja i upravljanja rizikom likvidnosti u Banci su:

- osiguranje dovoljnog nivoa likvidnih sredstava;
- minimiziranje troškova održavanja likvidnosti;
- optimizacija visine rezervi likvidnosti;
- osiguranje odgovarajućeg nivoa likvidnosti za različite situacije i scenarije stresa;
- predviđanje vanrednih situacija ili kriznih uslova i sprovođenje planova za vanredne situacije u slučaju vanrednih okolnosti;
- priprema dinamičkih projekcija likvidnosti uzimajući u obzir nekoliko scenarija novčanih tokova banke;
- priprema predloga za uspostavljanje dodatnih finansijskih sredstava kao kolaterala za izvore finansiranja.

Rizik likvidnosti i upravljanje sredstvima

Kako bi se adekvatno upravljalo ovim rizikom, Sektor za upravljanje rizicima je definisao Politiku upravljanja rizikom likvidnosti, a Služba trezora i ALM Pravilnik za upravljanje rizikom likvidnosti. Rukovodstvo je, osim primarnih depozita, obezbedilo različite izvore finansiranja i upravljanja sredstvima uzimajući u obzir svoje obaveze, kao i buduće tokove gotovine i likvidnost na dnevnom nivou. Ova analiza uzima u obzir i procenu očekivanih tokova gotovine i raspoloživost visoko kvalitetnih kolaterala, koji se mogu koristiti kao obezbeđenje za pribavljanje dodatne likvidnosti.

Banka je izložena dnevnim zahtevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstava iz tekućih računa, depozita, povlačenja kredita. Kratkoročna neusklađenost odliva i priliva rešava se korišćenjem kratkoročnih instrumenata na međubankarskom tržištu, kao i instrumenata Narodne banke Srbije, dok se problem dugoročne neusklađenosti prevazilazi adekvatnim upravljanjem aktivom i pasivom, uzimajući u obzir i potrebe klijenata.

Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost dospeća i kamatnih stopa potraživanja i obaveza su fundamentalne za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno za banke da se ikada u potpunosti usaglase plasmani i izvori, obzirom da se poslovne transakcije različitog tipa vrše na neodređen period. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka. Dospeće sredstava i obaveza i mogućnost zamene, po prihvatljivim troškovima, kamatonosne obaveze po dospeću, predstavljaju važan faktor u proceni likvidnosti Banke i njenoj izloženosti promenama kamatnih stopa i deviznog podbilansa.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banka ostvaruje kroz redovna praćenja dinamike dospeća depozita i plasmana. Upravljanje likvidnošću u domaćoj valuti se razlikuje od upravljanja likvidnošću u stranim valutama. Rukovodstvo veruje da raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da se veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)

4.3. Rizik likvidnosti (*nastavak*)

Nivo likvidnosti banke iskazuje se pokazateljem njene likvidnosti, uži pokazateljem likvidnosti Banke i pokazateljem pokrića likvidne aktive. Pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti Banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom, zahteva da banke drže dovoljno visok nivo kvalitetnih rezervi likvidnosti (zaštitni sloj likvidnosti), koji će im omogućiti da pokriju neto odlive u stresu do 30 dana.

Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da:

1) pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 1,0 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,8 kad je obračunat za jedan radni dan;

2) uži pokazatelj likvidnosti:

- iznosi najmanje 0,7 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
- iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.

3) pokazatelj pokrića likvidne aktive:

- iznosi najmanje 100%

Kritično nizak nivo likvidnosti banke predstavlja nivo likvidnosti kada je pokazatelj likvidnosti, uži pokazatelj likvidnost, odnosno pokazatelj pokrića likvidne aktive niži od jednog od napred navedenih limita.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (nastavak)

4.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti je dat u sledećoj tabeli:

	31.12.2021.		31.12.2020.	
	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj
Kraj godine	1,84	1,67	1,62	1,4
Maksimalni	2,23	2,0	1,87	1,77
Minimalni	1,53	1,35	1,37	1,27
Prosečni pokazatelj	1,86	1,66	1,64	1,52

Prikaz kretanja pokazatelja pokrića likvidnom aktivom je dat u sledećoj tabeli:

	31.12.2021.		31.12.2020.	
	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom		Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	
Kraj godine	183%		212%	
Maksimalni	261%		228%	
Minimalni	140%		149%	

Pokazatelj dnevne likvidnosti, uži pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom u toku 2021. godine kretali su se u okvirima zakonski propisanih limita.

Upravljanje rezervama likvidnosti

Banka održava dovoljan nivo likvidnih rezervi u obliku gotovine i drugih visoko likvidnih nezaloženih sredstava koji se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka u cilju formiranja rezervi likvidnosti kupuje dužničke hartije od vrednosti visokog kvaliteta, pre svega državne hartije od vrednosti u skladu sa postojećim sistemom limita izloženosti prema državi na nivou NLB Grupe (CRD limiti). Banka samostalno formira rezerve likvidnosti imajući u vidu specifičnosti svojih bilansnih struktura kao i mogućnosti za korišćenje rezervi likvidnosti za finansiranje preko dostupnih instrumenata Narodne banke Srbije.

Ciljana struktura portfolia hartija od vrednosti, kao i plan za dostizanje ciljane strukture, godišnje se definišu tokom procesa planiranja (izrada godišnjeg budžeta Banke). Pri tome se vodi računa o usvojenim limitima otvorenih kamatno osetljivih pozicija. Plan investiranja u hartije od vrednosti treba da deluje u pravcu obezbeđenja dodatne likvidnosti u slučaju značajnih poremećaja na tržištu. Minimalni i optimalni iznos rezervi likvidnosti utvrđuje se na osnovu metodologije koja se odnosi na stres testove rizika likvidnosti.

Ukoliko Banka ostvaruje optimalni nivo rezervi likvidnosti, može se zaključiti da ima stabilnu likvidnu poziciju.

U slučaju da Banka ne ostvaruje minimalni nivo rezervi likvidnosti, ona se suočava sa povećanim rizikom likvidnosti, što dovodi do potrebe za aktiviranjem Plana za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima.

	u 000 RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Žiro račun i viškovi likvidnih sredstava	4.264.233	1.655.664
Devizna obavezna rezerva	3.687.993	5.391.368
Gotovina	1.247.897	1.131.691
Plasmani bankama	3.508.015	1.598.302
Portfolio HoV	9.428.386	13.328.278
Ukupno	22.136.524	23.105.303

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.3. Rizik likvidnosti (*nastavak*)

Založena likvidna sredstva

Na dan 31.12.2021. i 31.12.2020.godine Banka nije imala založenih likvidnih sredstva.

Analiza preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke

U niže navedenoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2021. godine po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća. Iznosi prikazani u tabeli predstavljaju ugovorene nediskontovane novčane tokove.

							u 000 RSD
31.12.2021.	bez dospeća	do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	9.197.912	-	-	-	-	9.197.912
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat		2.281.930	2.967.966	506.680	3.671.809	-	9.428.386
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	-	3.864.611	-	-	-	-	3.864.611
Kredit i potraživanja od komitenata	-	2.087.581	3.990.103	16.972.988	30.494.071	14.789.187	68.333.930
Nemonetarna aktiva	1.850.875						1.850.875
UKUPNA AKTIVA	1.850.875	17.432.035	6.958.069	17.479.669	34.165.880	14.789.187	92.675.714
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	-	2.058.943	10.092.456	8.188.937	1.434.827	-	21.775.163
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	38.189.682	3.191.118	6.512.287	2.389.490	727.524	51.010.101
Rezervisanja	556.822	-	-	-	-	-	556.822
Subordinirane i ostale obaveze		845.654	-	-	-	1.768.819	2.614.473
Kapital	9.214.107	-	-	-	-	-	9.214.107
UKUPNA BILANSNA PASIVA	9.770.929	41.094.278	13.283.574	14.701.224	3.824.317	2.496.343	85.170.666
VANBILANS	-	1.064.006	1.929.577	6.306.105	6.883.283	2.438.683	18.621.653
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2021.	(7.920.054)	(23.662.244)	(6.325.505)	2.778.445	30.341.563	12.292.844	7.505.049

*Uključene buduće kamate

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.3. Rizik likvidnosti (*nastavak*)Analiza preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke (*nastavak*)

U niže navedenoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2020. godine:

31.12.2020.							u 000 RSD
	bez dospeća	do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	8.178.816	-	-	-	-	8.178.816
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	1.196.464	6.331.814	-	7.528.278
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih institucija	-	7.653.065	-	-	-	-	7.653.065
Kredit i potraživanja od komitenata	-	2.446.001	3.800.039	15.121.185	29.831.568	12.023.712	63.222.505
Nemonetarna aktiva	2.166.887	-	-	-	-	-	2.166.887
UKUPNA AKTIVA	2.166.887	18.277.882	3.800.039	16.317.649	36.163.382	12.023.712	88.749.551
PASIVA							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci	-	1.691.614	2.863.737	6.429.253	1.911.524	-	12.896.128
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	35.952.366	4.808.003	11.892.745	4.107.212	300.500	57.060.826
Rezervisanja	367.468	-	-	-	-	-	367.468
Subordinirane i ostale obaveze	-	1.066.657	-	-	-	1.772.943	2.839.600
Kapital	8.782.951	-	-	-	-	-	8.782.951
UKUPNA BILANSNA PASIVA	9.150.419	38.710.637	7.671.740	18.321.998	6.018.736	2.073.443	81.946.973
VANBILANS	-	1.384.389	3.481.582	8.576.176	6.546.022	369.150	20.357.319
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2020.	(6.983.532)	(20.432.755)	(3.871.701)	(2.004.349)	30.144.646	9.950.269	6.802.578

*Uključene buduće kamate

Prilikom utvrđivanja ročne neusklađenosti u vremenskom intervalu dospeća do jednog meseca, potrebno je imati u vidu činjenicu da je uključen celokupan iznos depozita po viđenju, a da Banka, na osnovu istorijskog kretanja a vista depozita, može primeniti stabilnost od 60% na depozite po viđenju. Kako bi osigurala likvidnost, Banka je u prethodnim godinama prikupila značajan iznos sekundarne likvidnosti, uglavnom državnih HoV koje Narodna banka Srbije prihvata kao adekvatno sredstvo obezbeđenja za korišćenje njenih finansijskih instrumenata.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.3. Rizik likvidnosti (*nastavak*)

Analiza dospeća imovine i obaveza 2021. godine

31.12.2021.

	Do 12 meseci	Preko 12 meseci	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9.197.912	-	9.197.912
Potraživanja po osnovu derivata	1.804	-	1.804
Hartije od vrednosti	5.756.576	3.671.810	9.428.386
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.864.611	-	3.864.611
Kredit i potraživanja od komitenata	20.780.558	38.959.788	59.740.346
Nematerijalna imovina	-	161.148	161.148
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	833.625	833.625
Investicione nekretnine	-	135.972	135.972
Odložena poreska sredstva	-	50.096	50.096
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	252.793	252.793
Ostala sredstva	415.437	-	415.437
UKUPNO AKTIVA	40.016.898	44.065.232	84.082.130
Obaveze po osnovu derivata	1.217	-	1.217
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	20.340.336	1.434.827	21.775.163
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	47.596.871	2.324.694	49.921.565
Subordnirane obaveze	-	1.768.819	1.768.819
Rezervisanja	556.822	-	556.822
Tekuće poreske obaveze	77.391	-	77.391
Ostale obaveze	767.046	-	767.046
UKUPNO OBAVEZE	69.339.683	5.528.340	74.868.023
Neto	(29.322.785)	38.536.892	9.214.107

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.3. Rizik likvidnosti (*nastavak*)

Analiza dospeća imovine i obaveza 2020. godine

31.12.2020.

	Do 12 meseci	Preko 12 meseci	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8.178.816	-	8.178.816
Potraživanja po osnovu derivata	5.268	-	5.268
Hartije od vrednosti	1.196.464	6.331.814	7.528.278
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7.653.065	-	7.653.065
Kredit i potraživanja od komitenata	19.244.334	36.003.600	55.247.934
Nematerijalna imovina	-	303.385	303.385
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	1.084.696	1.084.696
Investicione nekretnine	-	128.524	128.524
Odložena poreska sredstva	-	28.192	28.192
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	247.697	247.697
Ostala sredstva	369.125	-	369.125
UKUPNO AKTIVA	36.647.072	44.127.908	80.774.980
Obaveze po osnovu derivata	42.982	-	42.982
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	10.984.604	1.911.524	12.896.128
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	52.212.592	3.676.241	55.888.833
Subordinirane obaveze	-	1.772.943	1.772.943
Rezervisanja	367.468	-	367.468
Tekuće poreske obaveze	8.832	-	8.832
Ostale obaveze	1.014.843	-	1.014.843
UKUPNO OBAVEZE	64.631.321	7.360.708	71.992.029
Neto	(27.984.249)	36.767.200	8.782.951

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.3. Rizik likvidnosti (*nastavak*)Analiza preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke (*nastavak*)

Finansijski derivati – novčani tokovi

	u 000 RSD			
	do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	ukupno
31.12.2021.				
FX derivati	1	2	3	4
Svopovi				
- Odlivi	-	529.119	-	529.119
- Prilivi	-	531.463	-	531.463

	u 000 RSD			
	do 30 dana	od 31 do 90 dana	od 91 do 365 dana	ukupno
31.12.2020.				
FX derivati	1	2	3	4
Svopovi				
- Odlivi	520.852	4.057.345	-	4.578.197
- Prilivi	478.318	4.053.785	-	4.532.103

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)

4.4. Odmeravanje fer vrednosti

MSFI 13 definiše fer vrednosti kao cenu koja bi se dobila za prodaju imovine, ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Ovaj standard ne predstavlja značajnu promenu načina utvrđivanja fer vrednosti, već objašnjava proces utvrđivanja fer vrednosti kao i opšta pravila. Doslednost i uporedivost utvrđivanja fer vrednosti i obelodanjivanja u vezi sa fer vrednošću postižu se uvođenjem tzv. „hijerarhije fer vrednosti“. Ona kategorizuje inpute koji se koriste u proceni fer vrednosti u tri nivoa. Najviši prioritet daje se cenama sa aktivnog tržišta za identična sredstva ili obaveze, a najmanji neopservabilnim inputima (inputima koji se ne mogu neposredno uočiti na tržištima).

Primeri širokog delokruga MSFI 13

MSFI 5	<ul style="list-style-type: none"> Stalna sredstva i/ili grupe za otuđenje mere se po knjigovodstvenoj vrednosti ili fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje, u zavisnosti od toga koja je niža
MRS 16	<ul style="list-style-type: none"> Stavke koje se odmeravaju prema modelu revalorizacije (t.j. po fer vrednosti na datum revalorizacije umanjenoj za naknadnu ispravku vrednosti po osnovu amortizacije i obezvređenja)
MRS 32	<ul style="list-style-type: none"> Fer vrednost složenog instrumenta kao celine
MSFI 9	<ul style="list-style-type: none"> Finansijska sredstva i obaveze mere se po fer vrednosti prilikom početnog priznavanja Finansijska sredstva i obaveze koji se mere po fer vrednosti na naredne datume izveštavanja Finansijska sredstva i obaveze koji se ne mere po fer vrednosti na naredne datume izveštavanja, ali se zahteva obelodanjivanje njihove fer vrednosti u skladu sa MSFI 7
MRS 40	<ul style="list-style-type: none"> Investicione nekretnine koje se mere primenom modela fer vrednosti Investicione nekretnine koje se mere primenom modela nabavne vrednosti – takođe je neophodna primena MSFI 13 jer MRS 40 zahteva obelodanjivanje fer vrednosti
Tumačenja	<ul style="list-style-type: none"> IFRIC 13 Program lojalnosti klijenata IFRIC 17 Raspodela nemonetarne imovine vlasnicima IFRIC 18 Prenos sredstava sa kupaca IFRIC 19 Namirivanje finansijskih obaveza instrumentima kapitala

Fer vrednost je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstva ili platila za prodaju obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Pri utvrđivanju fer vrednosti razmatraju se:

- računovodstvena jedinica mere: da li je pojedinačno sredstvo ili obaveza, grupa sredstava, grupa obaveza,
- tržište: merenje fer vrednosti na glavnom tržištu ili na najpovoljnijem tržištu,
- pretpostavke: utvrđivanje elemenata za korekciju cene zavisno od tržišta – glavno / najpovoljnije,
- ulazni podaci i tehnike vrednovanja: utvrđivanje podataka i najprikladnijih tehnika vrednovanja pri utvrđivanju fer vrednosti.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.4. Odmeravanje fer vrednosti (*nastavak*)

Sledeća tabela prikazuje sredstva i obaveze za 2021. godinu koje se, nakon početnog priznavanja, mere po fer vrednosti, kao i fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti:

Aktiva	KNJIGOVOD. VREDNOST	Nivo I	u 000 RSD POŠTENA VREDNOST	
			Nivo II	Nivo III
<i>FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU</i>				
<i>Ukupno krediti</i>	<i>60.093.449</i>	-	-	<i>59.923.112</i>
Kredit i plasmani državi	4.781	-	-	4.648
Kredit i plasmani bankama	571	-	-	541
Kredit i plasmani finansijskim organizacijama	353.425	-	-	354.454
Kredit i plasmani fizičkim licima	26.324.452	-	-	25.928.465
Overdraft krediti	300.028	-	-	296.019
Stambeni krediti	9.707.090	-	-	9.085.514
Potrošački krediti	16.235.940	-	-	16.473.805
Ostali krediti	81.394	-	-	73.128
Kredit drugim klijentima	33.410.220	-	-	33.635.004
Kredit velikim preduzećima	2.119.907	-	-	2.096.727
Kredit malim i srednjim preduzećima	31.290.313	-	-	31.538.277
<i>Finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti</i>	<i>9.817.151</i>		<i>9.817.151</i>	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti	9.428.386		9.428.386	-
Investicione nekretnine	135.972	-	135.972	-
Stalna sredstva namenjena prodaji	252.793	-	252.793	-
<i>FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU</i>				-
Depoziti banaka	18.227.634	-	-	18.275.026
Uzeti krediti od banaka	1.458.309	-	-	1.458.309
Depoziti klijenata	52.786.267	-	-	52.923.511
Subordinirane obaveze	1.768.819	-	-	1.768.819
UKUPNO DEPOZITI I UZETI KREDITI	74.241.029	-	-	74.425.665

U 2021. godini Banka nije imala transfere finansijskih instrumenata između nivoa procene poštene vrednosti.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)4.4. Odmeravanje fer vrednosti (*nastavak*)

Sledeća tabela prikazuje sredstva i obaveze za 2020. godinu koje se, nakon početnog priznavanja, mere po fer vrednosti, kao i fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti:

Aktiva	KNJIGOVOD. VREDNOST	u 000 RSD POŠTENA VREDNOST		
		Nivo I	Nivo II	Nivo III
<i>FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU</i>				
<i>Ukupno krediti</i>	<u>61.294.963</u>	-	-	<u>65.102.522</u>
Kredit i plasmani državi	2.577	-	-	2.578
Kredit i plasmani bankama	5.797.758	-	-	5.801.307
Kredit i plasmani finansijskim organizacijama	<u>251.537</u>	-	-	<u>262.389</u>
Kredit i plasmani fizičkim licima	<u>21.432.940</u>	-	-	<u>23.747.436</u>
Overdraft krediti	332.429	-	-	289.705
Stambeni krediti	6.215.830	-	-	8.116.135
Potrošački krediti	14.794.572	-	-	15.252.470
Ostali krediti	<u>90.109</u>	-	-	<u>89.126</u>
Kredit drugim klijentima	<u>33.810.151</u>	-	-	<u>35.288.812</u>
Kredit velikim preduzećima	3.120.755	-	-	3.214.937
Kredit malim i srednjim preduzećima	<u>30.689.396</u>	-	-	<u>32.073.875</u>
<i>Finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti</i>	<u>7.904.499</u>		<u>7.904.499</u>	-
Finansijska sredstva po fer vrednosti	7.528.278		7.528.278	-
Investicione nekretnine	128.524	-	128.524	-
Stalna sredstva namenjena prodaji	<u>247.697</u>	-	<u>247.697</u>	-
<i>FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE OBELODANJUJU U VEZI SA FER VREDNOŠĆU</i>				
Depoziti banaka	8.286.817	-	-	8.322.925
Uzeti krediti od banaka	1.881.283	-	-	1.881.283
Depoziti klijenata	58.356.817	-	-	58.343.925
Subordinirane obaveze	<u>1.768.994</u>	-	-	<u>1.768.994</u>
UKUPNO DEPOZITI I UZETI KREDITI	<u>70.293.911</u>	-	-	<u>70.317.127</u>

U 2020. godini Banka nije imala transfere finansijskih instrumenata između nivoa procene poštene vrednosti.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)

4.5. Operativni rizici

Operativni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Cilj upravljanja operativnim rizicima jeste da se ograniči obim potencijalnih gubitaka i verovatnoća njihove realizacije na nivo prihvatljiv za Banku sa aspekta finansijske štete i uticaja na ugled Banke.

Poreski i zakonski rizici se tretiraju u okviru operativnog rizika i predstavljaju rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza. Takođe, pravni rizik proizilazi i iz nepoštovanja dobre bankarske prakse i etičkih normi u poslovanju Banke.

Banka ima uspostavljen sistem upravljanja operativnim rizicima, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima definisanim Politikom upravljanja operativnim rizikom. Vlasnici operativnih rizika su organizacioni delovi u kojima nastaju operativni rizici i oni indentifikuju i upravljaju tim rizicima. Potrebno je redovno praćenje postojećih i prepoznavanje i prijavljivanje potencijalnih operativnih rizika, kao i aktivno upravljanje njima, putem utvrđenih mera za njihovo savlađivanje. Praćenje potencijalnih i realizovanih štetnih događaja se vrši centralizovano u okviru Sektora za upravljanje rizicima.

Uspostavljen je sistem praćenja događaja po osnovu operativnih rizika, kao i identifikacije i ocene operativnih rizika u cilju kvalitetnog upravljanja operativnim rizicima. Posebna pažnja se posvećuje aktuelnim štetnim događajima, kao i izveštavanju o potencijalnim događajima po osnovu operativnih rizika, u cilju, ne samo njihovog evidentiranja već i donošenja dodatnih mera kako bi se sprečila njihova realizacija u budućnosti i poboljšale interne kontrole.

Nakon sprovođenja dodatnih mera, nastavlja se sa strategijom aktivnog upravljanja operativnim rizikom, kroz uvođenje ključnih indikatora rizika (KIR) sa ciljem uspostavljanja znakova ranog upozorenja (EWS) da bi se efikasnije upravljalo operativnim rizicima. Na osnovu identifikacije i ocene operativnih rizika, Sektor za upravljanje rizicima jednom godišnje priprema Izveštaj o profilu operativnih rizika Banke. Operativnim rizicima visokog prioriteta se aktivno upravlja, uspostavljanjem dodatnih mera za njihovo savlađivanje. Istovremeno, poseban akcenat se stavlja na trenutno aktuelne rizike.

Nulta tolerancija je definisana na: Interne prevare, davanje informacija neovlašćenim licima, pranje novca i finansiranje terorizma, zloupotrebe na tržištu finansijskih instrumenata ostale štetne događaje koji su rezultat grubog kršenja i nepoštovanja kreditnih procedura (npr. slično postupanje zaposlenih u kreditnom procesu).

Komisija za operativne rizike je organ upravljanja operativnim rizicima na kojoj se razmatraju prijavljeni događaji po osnovu operativnih rizika (potencijalni i realizovani) kao i identifikovani rizici po procesima u Banci. Rizicima sa najvišim prioriteta se aktivno upravlja, donošenjem dodatnih mera u cilju smanjenja.

Banka je u cilju efikasnijeg upravljanja operativnim rizicima usvojila Planove kontinuiteta poslovanja, zajedno sa pripadajućim dokumentima. Banka u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, izračunava kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora.

Za određene ključne procese dodatno su sprovedene radionice na kojima su identifikovani i procenjeni uočeni operativni rizici koji su posledica novonastale situacije prouzrokovane pandemijom COVID-19, a koji bi mogli za rezultat imati finansijski gubitak za Banku. Definisane su mere za savlađivanje uočenih rizika kao i aktivnosti za njihovo praćenje. Zbog novonastale situacije prouzrokovane pandemijom COVID-19, na nivou Banke, u toku 2021 godine, evidentirani su vanredni troškovi nastali kao posledica ove situacije, a koji su se odnosili na zaštitu bezbednosti zaposlenih banke, dezinfekciju poslovnog prostora, uključivanje fizičkog obezbeđenja u okviru ekspozitura itd.

4. POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA (*nastavak*)

4.6. Ostali nefinansijski rizici

Politika upravljanja nefinansijskim rizicima u Banci uređuje područje identifikacije, merenja, praćenja i upravljanja nefinansijskim rizicima.

Posmatrano sa aspekta reputacionog rizika, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Banke, nezavisno da li za to postoji razlog ili ne.

Posmatrano sa aspekta rizika kapitala, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke usled neadekvatnog sastava kapitala u pogledu obima i načina poslovanja ili usled problema sa kojima se Banka suočava u slučaju potrebe za dodatnim kapitalom. Banka mora da obezbedi dovoljno kapitala za pokrivanje svih rizika koji proizilaze iz njenog poslovanja, odnosno iz njene poslovne strategije. Kapital je prvo merilo za ocenu solventnosti Banke, jer ona nastupa kada kapital nije dovoljan za pokrivanje gubitka po osnovu jednog ili više vrsta rizika, kojima je Banka izložena.

Posmatrano sa aspekta rizika profitabilnosti, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke, usled neadekvatne strukture i velike diverzifikacije prihoda ili usled nemogućnosti Banke da obezbedi stabilan nivo profitabilnosti u dužem vremenskom periodu.

Posmatrano sa aspekta strateškog rizika, limitira se negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem Banka posluje ili izostanka adekvatne reakcije Banke na te promene.

Nefinansijski rizici nisu uključeni u izračun kapitalnih zahteva u okviru Stuba 1, ali su takođe važni za Banku i u skladu sa tim adekvatno se razmatraju u procesu procene adekvatnosti internog kapitala (ICAAP).

Obračun internog kapitalnog zahteva za nefinansijske rizike vrši se godišnje. Ako se određeni rizik proceni kao značajan rizik, vrši se obračun internog kapitalnog zahteva.

5. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Proces upravljanja kapitalom jedan je od najvažnijih procesa u savremenim bankama. U poslednjih deset godina bankarski sektor se suočava sa intenzivnim razvojem regulative u ovoj oblasti što je rezultiralo povećanjem složenosti procesa upravljanja kapitalom.

Upravljanje kapitalom u NLB banci definisano je kroz Strategiju upravljanja kapitalom NLB banke a.d. Beograd i Politiku upravljanja kapitalom NLB banke a.d. Beograd.

Adekvatnost kapitala je jedan od instrumenata nadzora kojima regulator ograničava rizičnost poslovanja banaka i time štiti interese deponenata. Banka uvek mora da raspolaže dovoljnim obimom kapitala imajući u vidu obim i rizičnost svog poslovanja. U tom smislu, ključni ciljevi upravljanja kapitalom su:

- Obezbeđenje i održavanje dovoljnog nivoa kapitala (odgovarajućeg kvaliteta):
 - da pokrije sve regulatorne zahteve,
 - da pokrije sve rizike preuzete u poslovanju banke,
 - da omogući sprovođenje strateških ciljeva banke,
- Postizanje optimalne stope prinosa.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke.

Banka mora u svakom trenutku da raspolaže dovoljnim nivoom kapitala da pokrije sledeće regulatorne zahteve:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona,
- Zahteve stuba 1 (zahtevi za kapitalom propisani Odlukom o adekvatnosti kapitala):
 - Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala ne niži od 4,5%,
 - Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala ne niži od 6%,
 - Pokazatelj adekvatnosti kapitala ne niži od 8%.
- Zahteve stuba 2 – dodatni regulatorni zahtevi za kapitalom (SREP proces). Ukupan supervizorski zahtev za kapitalom za 2020. godinu iznosio je 11,14%.

Pored održavanja gore navedenih pokazatelja adekvatnosti kapitala, Banka je dužna da održava pokazatelje adekvatnosti kapitala uvećane na način koji joj omogućava pokriće zahteva za zaštitnim slojevima kapitala u skladu sa zakonskom regulativom. NBS je propisala sledeće zaštitne slojeve kapitala:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala u iznosu od 2,5% ukupne rizične aktive banke, u skladu sa tačkom 424 Odluke o adekvatnosti kapitala banke;
- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala koji utvrđuje NBS kvartalno i može da se kreće u rasponu od 2 – 2,5% rizične aktive u skladu sa tačkom 437. Odluke o adekvatnosti kapitala banaka. Svakog kvartala, Odlukom o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja, NBS propisuje važeći iznos. Vrednost kontracikličnog zaštitnog sloja na dan 31.12.2021. godine iznosi 0%;
- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik predstavlja iznos 3% deviznih i devizno indeksiranih plasmana Banke privredi i stanovništvu u Republici Srbiji. Ne izračunava se u slučaju da ukupni bančini devizni i devizno indeksirani plasmani čine manje od 10% svih plasmana privredi i stanovništvu Banke. Visina zaštitnog sloja kapitala propisana je Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik. Izraženo kroz rizičnu aktivu, zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik na dan 31.12.2021. godine iznosi 1,90% rizične aktive;
- Zaštitni sloj kapitala za sistemski značajne banke se kreće u rasponu od 0-2% rizične aktive. NBS jednom godišnje putem Odluke o utvrđivanju liste sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji i stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke utvrđuje sistemski značajne banke i stope zaštitnog sloja kapitala, koji su u obavezi da održavaju. Banka ne spada u grupu sistemski značajnih banaka i nema obavezu formiranja ovog zaštitnog sloja kapitala.

Kapital NLB banke a.d. Beograd na dan 31.12.2021. se sastoji od elemenata osnovnog akcijskog i dopunskog kapitala. Osnovni akcijski kapital čine uplaćeni akcijski kapital po osnovu izdatih običnih akcija, emisiona premija, neraspoređena dobit iz ranijih godina, revalorizacione rezerve, ostali nerealizovani dobiti/gubici kao i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala. Dopunski kapital se u celosti sastoji od subordiniranog kredita.

5. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

U skladu sa zakonskom regulativom, NLB banka a.d. Beograd izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/ispоруke – primenom standardizovanog pristupa,
- Tržišni rizik,
- Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora,
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti,
- Rizik prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembar 2021. i 2020. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	u 000 RSD	
	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Osnovni akcijski kapital		
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	6.236.128	6.236.128
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	1.344	1.344
Dobit ranijih godina koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	2.389.175	2.082.074
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/gubici	78.709	156.304
Ostala nematerijalna imovina umanjena za povezane odložene poreske obaveze	(161.148)	(303.385)
Bruto iznos potraživanja od fizičkog lica po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika viši od dozvoljenog	<u>(7.637)</u>	<u>(4.350)</u>
Ukupno osnovni akcijski kapital	<u>8.536.570</u>	<u>8.168.114</u>
Ukupno osnovni kapital	<u>8.536.570</u>	<u>8.168.114</u>
Ukupno dopunski kapital	<u>1.763.732</u>	<u>1.763.703</u>
Ukupno kapital	<u>10.300.302</u>	<u>9.931.817</u>
Rizična aktiva		
Rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/ispоруke po osnovu slobodnih isporuka	47.106.221	45.862.292
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	-	-
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	6.495.338	6.208.279
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	<u>-</u>	<u>536</u>
Ukupna rizična aktiva	<u>53.601.559</u>	<u>52.071.107</u>
<i>Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala</i>	<u>15,93%</u>	<u>15,69%</u>
<i>Pokazatelj adekvatnosti kapitala</i>	<u>19,22%</u>	<u>19,07%</u>

5. UPRAVLJANJE KAPITALOM (nastavak)

NLB banka a.d. Beograd je krajem 2021. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 19,22%. Tokom godine kapitalna adekvatnost uvećana je za 0,15 p.p.

Banka je godinu završila sa rizičnom aktivom po osnovu kreditnog rizika u iznosu od RSD 47.106 miliona, što je rast od 2,7% na godišnjem nivou. Ipak kao posledica manje kreditne aktivnosti izazvane pandemijom COVID-19 i boljom kolateralizovanošću portfolija rizična aktiva je bila manja od planirane za 9,6%. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prošlu godinu za RSD 287 miliona. Na kraju 2021. godine, Banka nije iskazala kapitalni zahtev za devizni rizik s obzirom da je otvorena devizna pozicija bila manja od 2% iznosa kapitala.

U izveštajnom periodu, regulatorni kapital Banke je povećan za RSD 368 miliona. Kapital je uvećan po osnovu raspodele dobiti iz prethodne godine u okviru osnovnog akcijskog kapitala u iznosu od RSD 307 miliona. Najveći negativan efekat na kapital imalo je smanjenje revalorizacionih rezervi i nerealizovanih dobitaka u iznosu od RSD 73 miliona RSD kao posledica smanjenja portfolija HOV.

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

a) Prihodi od kamata

	u 000 RSD	
	2021.	2020.
Depoziti kod Narodne banke Srbije	5.566	21.204
HOV Narodne banke Srbije - repo prodaja	232	742
Plasmani bankama i ostalim finansijskim organizacijama	2.884	1.019
Plasmani klijentima	646.668	638.831
Plasmani javnom sektoru i javnim preduzećima	-	46.817
Plasmani preduzetnicima	36.040	40.097
Plasmani stanovništvu	2.329.184	2.241.230
Hartije od vrednosti Republike Srbije	192.556	218.945
UKUPNO PRIHODI OD KAMATA:	3.213.130	3.208.885

b) Rashodi od kamata

	u 000 RSD	
	2021.	2020.
Obaveze prema bankama i ostalim finansijskim organizacijama	202.788	139.443
Obaveze prema klijentima	92.478	177.615
Obaveze prema javnim preduzećima i državi	4.125	16.049
Obaveze prema preduzetnicima	4.260	5.349
Obaveze prema stanovništvu	164.731	294.756
Rashodi kamata po osnovu aktuarskog obračuna	1.036	1.041
Rashodi kamata po osnovu zakupa	4.646	5.419
UKUPNO RASHODI OD KAMATA:	474.064	639.672
NETO PRIHODI OD KAMATA:	2.739.066	2.569.213

Tokom 2021. godine Banka nije priznala prihode od kamata na bruto iznose obezvređenih plasmana od RSD 452.617 hiljada (2020: RSD 426.703 hiljada), a na osnovu procene da priliv ekonomskih koristi po ovim kamatama nije verovatan.

7. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

a) Prihodi od naknada i provizija

	2021.	u 000 RSD 2020.
Naknade za bankarske usluge	837.982	789.790
Naknade za izdate garancije i ostala jemstva	140.528	133.692
Naknade za poslovanje sa hartijama	250	531
Naknade po osnovu menjačkih poslova	126.733	-
Ostale naknade i provizije	9.526	7.655
UKUPNO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA:	1.115.019	931.668

b) Rashodi od naknada i provizija

	2021.	u 000 RSD 2020.
Naknade za usluge platnog prometa u zemlji	25.620	25.606
Naknade za usluge platnog prometa u inostranstvu	41.830	41.377
Naknade po osnovu menjačkih poslova	31.696	-
Ostale naknade i provizije	145.317	122.342
UKUPNO RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA:	244.463	189.325
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA:	870.556	742.343

U skladu sa dopisom Narodne banke Srbije br K.G. 885/1/21 od 05.04.2021. godine u vezi sa iskazivanjem prihoda i rashoda po osnovu obavljanja menjačkih poslova nastalim transakcijama kupovine i prodaje deviza i efektivnog stranog novca sa fizičkim i pravnim licima u bilansu uspeha, Banka je u okviru pozicije prihoda i rashoda po osnovu naknada i provizija po osnovu menjačkih poslova u 2021. godini iskazala prihode u iznosu od RSD 126.733 hiljada i rashode u iznosu od RSD 31.696 hiljada.

U 2021. godini po osnovu menjačkih poslova Banka je ostvarila neto prihod u iznosu od RSD 95.037 hiljada (2020: RSD 63.231 hiljada).

Prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika koji su rezultat prevođenja datog broja jedinica jedne valute u drugu valutu po različitim deviznim kursevima, uključujući i kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule, iskazani su na poziciji bilansa uspeha u okviru *Neto prihoda i rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule* (Napomena 10).

8. NETO DOBITAK / (GUBITAK) PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	2021.	u 000 RSD 2020.
Rashodi po osnovu promene vrednosti ostalih derivata	(27.996)	(58.172)
Prihodi od promene vrednosti ostalih derivata	14.432	37.548
UKUPAN DOBITAK / GUBITAK	(13.564)	(20.624)

9. NETO DOBITAK / (GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	u 000 RSD	
	2021.	2020.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	617
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	71.168
UKUPAN DOBITAK / GUBITAK	<u>-</u>	<u>71.785</u>

10. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	u 000 RSD	
	2021.	2020.
Prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika	5.154.141	6.101.251
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	15.279	36.929
Ukupno	<u>5.169.420</u>	<u>6.138.180</u>
Rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika	(5.158.252)	(5.992.051)
Rashodi od negativnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	<u>(14.619)</u>	<u>(39.541)</u>
Ukupno	<u>(5.172.871)</u>	<u>(6.031.592)</u>
Neto prihod /(rashod) na dan 31.decembra	<u>(3.451)</u>	<u>106.588</u>

11. NETO PRIHODI / (RASHODI) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	u 000 RSD	
	2021.	2020.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(1.254.469)	(1.421.957)
Rashodi rezervisanja za vanbilanse pozicije	(112.133)	(147.164)
Rashodi indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(19.657)	(20.458)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja	(1.238)	(2.025)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	<u>(3.288)</u>	<u>(133.754)</u>
RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI	<u>(1.390.785)</u>	<u>(1.725.358)</u>
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po amorizovanoj vrednosti	1.058.352	893.210
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilanse pozicije	143.514	119.644
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	23.241	27.987
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	<u>146.801</u>	<u>143.529</u>
PRIHODI PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI	<u>1.371.908</u>	<u>1.184.370</u>
UKUPNO NETO PRIHODI / (RASHODI) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI	<u>(18.877)</u>	<u>(540.988)</u>

11. NETO PRIHODI / (RASHODI) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (*nastavak*)

11.a KRETANJE NA RAČUNIMA ISPRAVKE VREDNOSTI

Ispravke vrednosti za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti za godinu koja se završila 31. decembra 2021:

	Gotovina i sredstva kod centralne banke <u>Napomena 18</u>	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija <u>napomena 20</u>	Kredit i potraživanja od komitenata <u>napomena 21</u>	Ostala sredstva <u>napomena 28</u>	Rezervisanja <u>napomena 31</u>	Naplacena otpisana potraživanja <u>napomena 11</u>	Efeka modifikacij <u>napomena 11</u>	<u>Ukupno</u>
1. januara 2021. godine	<u>2.973</u>	<u>4.301</u>	<u>1.165.994</u>	<u>10.231</u>	<u>72.950</u>	-	-	<u>1.256.449</u>
Ispravke u toku godine	18.829	5.113	1.200.206	31.559	112.133	-	3.288	1.371.128
Ukidanje ispravki (prihod)	(17.807)	(8.219)	(1.029.077)	(3.249)	(143.514)	(146.801)	-	(1.348.66 7)
Kursne razlike	1	3	(984)	(36)	33	-	-	(983)
Otpisi	-	-	(348.597)	(27.874)	-	-	-	(376.471)
Stanje na kraju godine	<u>3.996</u>	<u>1.198</u>	<u>987.542</u>	<u>10.631</u>	<u>41.602</u>	<u>(146.801)</u>	<u>3.288</u>	<u>901.456</u>

11. NETO PRIHODI / (RASHODI) PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)

11.a KRETANJE NA RAČUNIMA ISPRAVKE VREDNOSTI (nastavak)

Ispravke vrednosti za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat prikazane su u narednoj tabeli:

	31.12.2021.	u 000 RSD 31.12.2020.
Stanje na početku godine	30.395	37.927
Ispravke hartija od vrednosti u toku godine	19.657	20.458
Ukidanje ispravki hartija od vrednosti (prihod)	(23.241)	(27.987)
Kursne razlike	-	(3)
Stanje na kraju godine	26.811	30.395

Sva finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat za godinu koja se završila 31. decembra 2021. su sa aspekta nivoa obezvređenja kategorizovana u nivo I.

12. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	2021.	u 000 RSD 2020.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	2.188	4.000
UKUPNO DOBITAK	2.188	4.000

13. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2021.	u 000 RSD 2020.
Prihodi po osnovu refundacije troškova zarade	31.508	17.317
Prihodi od zakupnina	7.169	8.817
Prihodi od konsultantskih usluga	166.404	45.667
Prihodi od drugih preduzeća po osnovu ugovornih odnosa	2.194	2.154
Ostali prihodi	8.083	7.478
UKUPNO OSTALI POSLOVNI PRIHODI:	215.358	81.433

14. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2021.	u 000 RSD 2020.
Troškovi zarada	829.604	767.161
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	107.734	99.701
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	389.854	352.308
Ostali lični rashodi	153.547	21.144
Neto rashodi rezervisanja za zaposlene	88.580	13.977
UKUPNO:	1.569.319	1.254.291

15. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	u 000 RSD	
	2021.	2020.
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	109.536	101.126
Troškovi amortizacije nekretnina i opreme	87.260	81.725
Amortizacija sredstava uzetih u zakup (MSFI 16)	133.896	142.998
UKUPNO:	<u>330.692</u>	<u>325.849</u>

16. OSTALI PRIHODI

	u 000 RSD	
	2021.	2020.
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	-	9.923
Dobici od prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja	-	310
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove	3.931	21.062
Ostali prihodi iz prethodnih obračunskih perioda	7.077	11.711
Prihodi od promene vrednosti osnovnih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalnih ulaganja	5.649	10.491
Naplaćene naknade, štete i penali	3.215	524
Viškovi	2.577	1.277
Ostali prihodi	3.892	1.101
UKUPNO OSTALI POSLOVNI PRIHODI:	<u>26.341</u>	<u>56.399</u>

17. OSTALI RASHODI

	u 000 RSD	
	2021.	2020.
Troškovi materijala i energije	75.426	71.365
Troškovi tekućeg i investicionog održavanja	173.092	160.549
Troškovi reklame i propagande	68.110	86.001
Troškovi zakupnina	48.703	39.569
Trošak poreza na dohodak građana po osnovu zakupa	1.776	2.002
Poštanski i troškovi elektronskih komunikacija	42.141	39.361
Izdaci za prevoz radnika	14.473	14.247
Sudske i administrativne takse	8.947	11.074
Troškovi reprezentacije	5.828	4.033
Troškovi premija osiguranja	189.820	187.377
Troškovi servisnih usluga	91.737	92.485
Troškovi sponzorstva i donatorstva	5.472	5.426
Indirektni porezi i doprinosi	20.711	19.844
Rashodi po osnovu obezvređenja nematerijalne imovine	110.042	-
Rashodi po osnovu prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja i stalnih sredstava namenjenih prodaji	-	94
Neproizvodne usluge i ostali nematerijalni troškovi (angažovanje drugih lica)	264.926	218.820
Drugi rashodi i troškovi poslovanja	84.430	135.755
Rashodi po popisu	2.670	1.297
Rashodi rezervisanja za sudske sporove	120.383	29.697
Rashodi ostalih dugoročnih rezervisanja za zaposlene	-	46.679
Rashodi po osnovu promene vrednosti imovine	6.140	14.544
UKUPNO OSTALI RASHODI:	<u>1.334.827</u>	<u>1.180.219</u>

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2021.	u 000 RSD 31.12.2020.
Žiro račun		
a) u dinarima	2.459.084	955.664
Gotovina u blagajni		
a) u dinarima	734.186	809.885
b) u stranoj valuti	513.712	321.806
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	3.687.993	5.391.368
b) u stranoj valuti	6.775	2.862
Viškovi likvidnih sredstava kod NBS u dinarima	1.800.000	700.000
Razgraničena obračunata kamata od NBS za izdvojenu obaveznu rezervu		
a) u dinarima	158	204
Minus: Ispravka vrednosti gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(3.996)	(2.973)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI:	9.197.912	8.178.816

Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije, predstavlja iznos sredstva koje su banke u obavezi da polože na račune koje je NBS propisala za ovu namenu, a predstavlja instrument monetarne politike kojim centralna banka obavezuje banke da deo svojih likvidnih sredstava drže kod centralne banke.

Na osnovu Odluke o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, osnovicu za obračun obavezne rezerve čine prosečna dnevna knjigovodstvena stanja obaveza iz prethodnog kalendarskog meseca (uz izuzetke u skladu sa Odlukom).

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir obračunate obavezne rezerve u dinarima po stopi od 5% na sredstva sa ročnošću do 2 godine i izdvajanje dela devizne obavezne rezerve u dinarima i to 38% na izvore ročnosti do 2 godine i 30% na izvore ročnosti preko 2 godine. Na dinarska sredstva sa ročnošću preko 2 godine ne izdvaja se obavezna rezerva, odnosno stopa izdvajanja je 0%.

Obavezna rezerva na devizne izvore se obračunava po stopi od 20% na deo devizne osnovice koju čine sredstva sa ročnošću do 2 godine i 13% na izvore ročnosti preko 2 godine, a izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom. Obračunatu deviznu obaveznu rezervu čini zbir 62% obračunate obavezne rezerve u evrima izvore ročnosti do 2 godine i 70% obračunate obavezne rezerve u evrima na izvore ročnosti preko 2 godine.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene obavezne rezerve u visini obračunate obavezne rezerve.

Obavezna rezerva se obračunava i dostavlja Narodnoj banci Srbije 17. u mesecu i važi za obračunski period od 18. u mesecu do 17. u narednom mesecu. Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro-račun i na svoj RTGS-IPS račun, dok obračunatu deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na dinarska sredstva izdvojena na obaveznoj rezervi (do visine obračunate obavezne rezerve) menjala se tokom 2020. godine nekoliko puta, u skladu sa promenama referentne kamatne stope.

Kamatna stopa na dinarska sredstva izdvojena na obaveznoj rezervi na kraju 2021. godine iznosi 0,10%.

19. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	31.12.2021.	31.12.2020.
	u 000 RSD	
U dinarima		
Potraživanja po osnovu ostalih derivata u RSD	1.804	5.268
Obraveze po osnovu ostalih derivata u RSD	(1.217)	(42.982)
Neto fer vrednost derivata	<u>587</u>	<u>(37.714)</u>

20. HARTIJE OD VREDNOSTI

	31.12.2021.	31.12.2020.
	u 000 RSD	
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u dinarima	9.428.386	7.528.278
UKUPNO HARTIJE OD VREDNOSTI	<u>9.428.386</u>	<u>7.528.278</u>

a. Analiza prema vrsti finansijskih sredstava koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	31.12.2021.	31.12.2020.
	u 000 RSD	
Dužničke hartije od vrednosti - državne obveznice u dinarima	9.428.386	7.528.278
Hartije od vrednosti koje se mere kroz ostali rezultat	<u>9.428.386</u>	<u>7.528.278</u>

Portfolio hartija od vrednosti predstavljaju finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode. Ova finansijska imovina se drži u kontekstu poslovnog modela čiji je cilj postizanje sticanja ugovornih novčanih tokova i prodaja finansijskih sredstava, u skladu sa uslovima ugovora. Novčani tokovi se odnose samo na naplatu glavnice i kamate na neplaćenu glavnice i nastupaju na određenim ugovorenim datumima.

Tokom 2020. godine Banka je izvršila prodaju portfolija dužničkih hartije od vrednosti u stranoj valuti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat i hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u stranoj valuti. Ostvareni dobiti od prodaje ovih hartija iskazani su u Napomeni 9.

20. HARTIJE OD VREDNOSTI (*nastavak*)

b. Kretanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	u 000 RSD
1. januara prethodne godine	8.723.663
Povećanje/(smanjenje) u toku godine	(1.250.681)
Neto prihod kamate	218.945
Promene fer vrednosti	(163.379)
Kursne razlike	(270)
Stanje na dan 31. decembra prethodne godine	7.528.278
Povećanje/(smanjenje) u toku godine	(1.250.681)
Neto prihod kamate	192.556
Promene fer vrednosti	(87.947)
Stanje na dan 31. decembra tekuće godine	<u>9.428.386</u>

c. Promene na akumuliranoj ostaloj sveobuhvatnoj dobiti koja se odnosi na finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	u 000 RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
1. januara prethodne godine	74.449	219.723
Neto dobiti/(gubici) zbog promene fer vrednosti	(87.947)	(163.379)
Dobici/(gubici) po osnovu obezvređenja HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(3.584)	(7.532)
Promene za odložene poreze	13.730	25.637
Neto stanje na dan 31. decembra tekuće godine	<u>(3.352)</u>	<u>74.449</u>
<i>dužničke hartije (napomena 20a)</i>	(4.508)	73.356
<i>vlasničke hartije (napomena 28)</i>	1.156	1.093

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

Banka je sprovedla usaglašavanje sa bankama i drugim finansijskim organizacijama i usaglasila se u potpunosti po svim poslatim zahtevima.

	31.12.2021.	u 000 RSD 31.12.2020.
Devizni računi		
Centralna banka	4.991	4.991
Strane banke	3.508.015	570.939
Kreditni po repo transakcijama		
Centralna banka	-	5.800.000
Kreditni za likvidnost		
Finansijski lizing	340.494	176.138
Osiguravajuća društva	-	52.223
Ostali krediti		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	571	167
Društva za osiguranje	6.967	21.695
Plasmani u dinarima koji se odobravaju i dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	-	850.000
Plasmani u stranoj valuti koji se odobravaju i dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	-	176.370
Ostali plasmani u stranoj valuti		
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju – društva za upravljanje penzijskim fondovima, društva za upravljanje investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	4.704	4.703
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	46	328
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	-	6
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	21	30
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	-	(224)
BRUTO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA:	3.865.809	7.657.366
Minus: Ispravka vrednosti:	(1.198)	(4.301)
NETO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA:	3.864.611	7.653.065

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U 000 RSD	
	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Gotovinski krediti		
Fizička lica	16.635.196	15.009.822
Potrošački krediti		
Fizička lica	21.854	33.631
Stambeni krediti		
Fizička lica	9.728.981	6.249.116
Investicioni krediti		
Javna preduzeća	65.066	55.988
Druga preduzeća	4.809.441	4.807.874
Poljoprivrednici	6.801.980	5.924.480
Preduzetnici	342.632	277.660
Drugi komitenti	-	3.773
Kreditni po transakcionim računima		
Javna preduzeća	11.186	-
Druga preduzeća	71.492	90.012
Fizička lica	318.546	328.620
Poljoprivrednici	5.646	8.099
Preduzetnici	16.028	26.339
Strana lica	63	64
Kreditni za likvidnost		
Javna preduzeća	11.295	21.707
Druga preduzeća	15.931.298	17.092.182
Poljoprivrednici	4.459.263	4.552.041
Preduzetnici	644.599	724.148
Drugi komitenti	149.313	92.071
Ostali krediti		
Druga preduzeća	173.559	333.335
Fizička lica	84.293	92.191
Preduzetnici	963	1.880
Drugi komitenti	-	759
Ostali plasmani		
Fizička lica	5.957	5.960
Druga preduzeća	536	2
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	34.741	34.992
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima		
U dinarima	598	217
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	540.450	823.670
Razgraničena potraživanja za ostale prihode obračunate po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana		
U dinarima	404	-
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	<u>(137.492)</u>	<u>(176.705)</u>
BRUTO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA:	60.727.888	56.413.928
Minus: Ispravka vrednosti:	<u>(987.542)</u>	<u>(1.165.994)</u>
NETO KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA:	<u>59.740.346</u>	<u>55.247.934</u>

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (*nastavak*)

U narednoj tabeli je prikazana amortizovana vrednost kredita pre modifikacija:

2021.	STAGE 1	STAGE 2	STAGE 3	UKUPNO
Amortizovana vrednost pre modifikacije	1.832.102	608.730	44.507	2.485.339
Efekat modifikacija	(2.190)	(883)	(215)	(3.288)
2020.	STAGE 1	STAGE 2	STAGE 3	UKUPNO
Amortizovana vrednost pre modifikacije	29.497.217	1.163.120	317.967	30.978.304
Efekat modifikacija	(123,097)	(4.846)	(5.811)	(133.754)

Banka je, u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu, sproveda usaglasavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima na dan 30. novembra 2020. godine i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Od ukupno 7.461 poslatih izvoda otvorenih stavki, nije bilo osporenih stanja.

Banka je tokom 2021. godine izvršila otpis dela potraživanja od pravnih lica sa 100% formiranom ispravkom vrednosti i izvršila prenos u vanbilansnu evidenciju, u iznosu od RSD 376.472 hiljada (31. decembra 2020: RSD 237.758 hiljada). Banka i dalje nastavlja sa aktivnostima na naplati otpisanih potraživanja.

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina obuhvata ulaganja u softvere i licence, od kojih se očekuje priliv u smislu ekonomske koristi u budućem periodu. Banka ima pravo da koristi softvere nakon isteka perioda na koji se odnosi pravo korišćenja.

	<i>u 000 RSD</i>		
<i>Nabavna vrednost</i>	Licence	Softveri	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2020.godine	362.379	653.165	1.015.544
Povećanja u toku godine	4.058	73.238	77.296
Stanje na 31.12.2020. godine	366.437	726.403	1.092.840
Povećanja u toku godine	35.700	41.641	77.341
Otpisi	(315.439)	(380.123)	(695.562)
Obezvredenje	(19.639)	(90.403)	(110.042)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	67.059	297.518	364.577
<i>Ispravka vrednosti</i>			
Stanje na dan 01.01.2020.godine	286.765	401.564	688.329
Amortizacija u toku godine	17.102	84.024	101.126
Stanje na 31.12.2020. godine	303.867	485.588	789.455
Amortizacija u toku godine	33.500	76.036	109.536
Otpisi	(315.439)	(380.123)	(695.562)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	21.928	181.501	203.429
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2021. godine	<u>45.131</u>	<u>116.017</u>	<u>161.148</u>
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2020. godine	<u>62.570</u>	<u>240.815</u>	<u>303.385</u>

24. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Imovina uzeta u zakup_MSFI 16	Investicije u toku i ulaganja u tuđa osnovna sredstva	UKUPNO
<i>Nabavna ili revalorizovana vrednost</i>					
Stanje na 01.01.2020. godine	338.864	899.049	682.860	414.810	2.335.583
Korekcija po osnovu procene	(3.088)	-	-	-	(3.088)
Povećanja	4.131	189.685	12.150	78.175	284.141
Prenos sa investicija u toku	-	(14.742)	-	(87.984)	(102.726)
Otuđenje i rashodovanje	-	(2.280)	(13.034)	-	(15.314)
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(18.848)	-	-	-	(18.848)
Stanje na 31.12.2020. godine	321.059	1.071.712	681.976	405.001	2.479.748
Korekcija po osnovu procene	(16.505)	-	-	-	(16.505)
Povećanja	3.057	90.654	17.192	17.879	128.782
Prenos sa investicija u toku	-	68.242	-	(68.242)	-
Otuđenje i rashodovanje	-	(124.575)	(143.772)	(133)	(268.480)
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(10.885)	-	-	-	(10.885)
Stanje na 31.12.2021. godine	296.726	1.106.033	555.396	354.505	2.312.660
<i>Ispravka vrednosti</i>					
Stanje na dan 01.01.2020.godine	11.328	748.761	135.562	297.176	1.192.827
Korekcija po osnovu procene	(6.465)	-	-	-	(6.465)
Amortizacija	8.284	53.095	142.998	20.346	224.723
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(892)	-	-	-	(892)
Otuđenje i rashodovanje	-	(2.107)	(13.034)	-	(15.141)
Stanje na 31.12.2020. godine	12.255	799.749	265.526	317.522	1.395.052
Korekcija po osnovu procene	(15.849)	-	-	-	(15.849)
Amortizacija	7.826	65.320	133.896	14.114	221.156
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(769)	-	-	-	(769)
Otuđenje i rashodovanje	-	(58.516)	(62.039)	-	(120.555)
31.decembra 2021.	3.463	806.553	337.383	331.636	1.479.035
Sadašnja vrednost na dan 31.decembra 2021.	293.263	299.480	218.013	22.869	833.625
Sadašnja vrednost na dan 31.decembra 2020.	308.804	271.963	416.450	87.479	1.084.696

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka nema osnovna sredstva pod hipotekom.

25. INVESTICIONE NEKRETNINE

Banka kao investicione nekretnine klasifikuje nekretnine (zemljište ili objekat- ili deo objekta ili oboje), koje drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine, a ne za:

- korišćenje u poslovne ili administrativne svrhe, ili
- prodaju u redovnom toku poslovanja.

Ugovori o zakupu koje je Banka zaključila sa klijentima su namenjeni kratkoročnom ostvarenju dodatnih prihoda i ne utiču na Odluku Izvršnog i Upravnog odbora Banke o prodaji objekata.

Banka je tokom 2021. godine sprovedla redovne procene investicionih nekretnina u skladu sa računovodstvenom politikom Banke.

Pregled promena na investicionim nekretninama za 2021. i 2020. godinu:

	u 000 RSD
<i>Nabavna ili revalorizovana vrednost</i>	
Stanje na dan 01.01.2020.godine	126.717
Korekcija po osnovu procene	9.852
Prenos sa sredstava namenjenih prodaji	-
Prodaja	-
Stanje na 31.12.2020. godine	136.569
Korekcija po osnovu procene	5.178
Prenos sa sredstava namenjenih prodaji	2.557
Ulaganja u toku godine	108
Stanje na dan 31.12.2021. godine	144.412
<i>Ispravka vrednosti</i>	
Stanje na dan 01.01.2020.godine	8.045
Korekcija po osnovu procene	-
Prodaja	-
Stanje na 31.12.2020. godine	8.045
Korekcija po osnovu procene	395
Prodaja	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	8.440
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2020. godine	135.972
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2020. godine	128.524

Analiza dospeća prihoda od zakupnina po vremenskim periodima za prostor koji je Banka dala u zakup prikazana je u narednoj tabeli :

	2021. godina	2020. godina
Manje od godinu dana	7.881	7.365
od jedne do dve godine	7.881	7.365
od dve do tri godine	7.881	7.365
od tri do četiri godine	7.881	7.365
od četiri do pet godina	7.881	7.365
Više od pet godina	7.881	7.365

26. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, TEKUĆE PORESKE OBAVEZE I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

a) Tekuće poreske obaveze	u 000 RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Obračunat porez na dobit	85.272	8.832
Uplaćene akontacije poreza na dobit	(7.881)	-
Poreska obaveza	<u>77.391</u>	<u>8.832</u>
b) Komponente poreza na dobit	u 000 RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Porez na dobit	(85.272)	(8.832)
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	16.971	3.305
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	(8.337)	(6.639)
Ukupno poreski prihod /(rashod) perioda	<u>(76.638)</u>	<u>(12.166)</u>
c) Usaglašavanje ukupnog poreskog rashoda		
	31.12.2021.	31.12.2020.
Dobitak pre oporezivanja	582.779	309.790
Porez na dobit po stopi od 15%	87.417	46.469
Poreski efekti transakcija koje utiču na smanjenje poreske osnovice	(56.306)	(64.755)
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	56.200	28.923
Poreski efekat iskorišćenih poreskih gubitaka i poreskog kredita po Zakonu o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF	(2.039)	(2.039)
Poreski rashod perioda po osnovu poreza na kapitalnu dobit	-	234
Obračunati porez na dobit pravnih lica	<u>85.272</u>	<u>8.832</u>
Dobitak od odloženih poreza	(16.971)	(3.305)
Gubitak od odloženih poreza	8.337	6.639
Ukupan tekući poreski prihod/ (rashod) perioda	<u>76.638</u>	<u>(12.166)</u>
Efektivna poreska stopa	<u>13,2%</u>	<u>(3,9%)</u>

26. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, TEKUĆE PORESKE OBAVEZE I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE (nastavak)

d) Odložena poreska sredstava i obaveze

	u 000 RSD	
	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
Odložena poreska sredstva	51.897	44.328
Odložene poreske obaveze	<u>(1.801)</u>	<u>(16.136)</u>
Neto odložena poreska sredstva / (obaveze):	<u>50.096</u>	<u>28.192</u>

e) Strukture i kretanje u okviru privremenih razlika

Kretanje u okviru privremenih razlika tokom 2021. i 2020. godine prikazano je u narednim tabelama:

2021. godina	Stanje 1. januara	Iskazano u	Iskazano u	Stanje 31. decembra
		okviru bilansa uspeha	okviru ostalog rezultata	
Odložena poreska sredstva				
a) po osnovu privremene oporezive razlike između knjigovodstvene i poreske vrednosti opreme i objekata	34.532	(8.337)	434	26.629
b) po osnovu rezervisanja za zaposlene	9.796	15.472	-	25.268
Ukupno odložena poreska sredstva	<u>44.328</u>	<u>7.135</u>	<u>434</u>	<u>51.897</u>
Odložene poreske obaveze				
a) po osnovu vrednovanja HOV	13.139	-	(13.730)	(591)
b) po osnovu aktuarskih dobitaka/gubitaka	-	-	894	894
c) po osnovu promene računovodstvene politike	2.997	(1.499)	-	1.498
Ukupno odložene poreske obaveze	<u>16.136</u>	<u>(1.499)</u>	<u>(12.836)</u>	<u>1.801</u>
NETO EFEKTI:	<u>28.192</u>	<u>8.634</u>	<u>13.270</u>	<u>50.096</u>

2020. godina	Stanje 1. januara	Iskazano u	Iskazano u	Stanje 31. decembra
		okviru bilansa uspeha	okviru ostalog rezultata	
Odložena poreska sredstva				
a) po osnovu privremene oporezive razlike između knjigovodstvene i poreske vrednosti opreme i objekata	40.256	(6.639)	915	34.532
b) po osnovu rezervisanja za zaposlene	7.990	1.806	-	9.796
Ukupno odložena poreska sredstva	<u>48.246</u>	<u>(4.833)</u>	<u>915</u>	<u>44.328</u>
Odložene poreske obaveze				
a) po osnovu vrednovanja HOV	38.775	-	(25.636)	13.139
b) po osnovu promene računovodstvene politike	4.496	(1.499)	-	2.997
Ukupno odložene poreske obaveze	<u>43.271</u>	<u>(1.499)</u>	<u>(25.636)</u>	<u>16.136</u>
NETO EFEKTI:	<u>4.975</u>	<u>(3.334)</u>	<u>26.551</u>	<u>28.192</u>

26. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, TEKUĆE PORESKE OBAVEZE I ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE (*nastavak*)

f) Nepriznata odložena poreska sredstva i poreski kredit

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka nema neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Zakonom o porezu na dobit pravnih lica propisano je da se banci priznaje pravo na poreski kredit u iznosu od 2% preostalog duga utvrđenog u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima („Službeni glasnik RS“, broj 31/19). Ovaj poreski kredit se može koristiti u dva uzastopna poreska perioda, i to u iznosu od 50% tako obračunatog poreskog kredita. U slučaju da obveznik ne može da iskoristi poreski kredit na ovaj način propisan, neiskorišćeni iznos poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Pregled prava na prenos neiskorišćenih poreskih kredita za koja nisu priznata odložena poreska sredstva i pregled poreskih kredita:

	31.12.2021.	u 000 RSD 31.12.2020.
<i>Poreski kredit u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima</i>		
Do 1 godine	-	-
Od 1 do 10 godina	-	2.039
Ukupno	-	2.039

27. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA IZ POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

Banka klasifikuje stalna sredstva kao imovinu koja se drži za prodaju ako će se njena knjigovodstvena vrednost povratiti prevashodno prodajom, a ne daljim korišćenjem.

Sredstva stečena naplatom potraživanja i sredstva namenjena prodaji su u poslovnim knjigama Banke evidentirana u skladu sa Odlukama IO i Upravnog Odbora Banke.

Banka nije ostvarila prihod od prodaje stalnih sredstava namenjenih prodaji u 2021. godini (2020: RSD 216 hiljada).

a) Analiza po vrsti sredstava namenjenih prodaji

	31.12.2021.	u 000 RSD 31.12.2020.
Građevinski objekti namenjeni prodaji	252.793	247.697
Ukupno	252.793	247.697

27. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA IZ POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA (*nastavak*)

b) Kretanje sredstava namenjenih prodaji

	u 000 RSD
Stanje na dan 01.01.2020.godine	<u>247.009</u>
Prodaja	(15.077)
Prenos sa građevinskih objekata banke	17.958
Dodatna ulaganja u objekte	419
Obezvredjenje	<u>(2.612)</u>
Stanje na 31.12.2020. godine	<u><u>247.697</u></u>
Prenos sa građevinskih objekata banke	10.116
Prenos na investicione nekretnine	(2.557)
Dodatna ulaganja u objekte	139
Obezvredjenje	<u>(2.602)</u>
Stanje na 31.12.2021. godine	<u><u>252.793</u></u>

28. OSTALA SREDSTVA

	31.12.2021.	u 000 RSD 31.12.2020.
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	98.427	98.675
Ostala sredstva - zalihe	28.404	195.237
Potraživanja iz kreditnog poslovanja od republičkih organa i organizacija	246	150
Dati avansi u dinarima	20.099	20.171
Zakupnine	1.847	3.471
Potraživanja iz operativnog poslovanja	104.959	113.857
Potraživanja od zaposlenih u dinarima	943	1.334
Potraživanja od zaposlenih u stranoj valuti	-	118
Potraživanja u obračunu u RSD	574	2.093
Potraživanja u obračunu u stranoj valuti	5	5
Razgraničeni ostali troškovi	28.556	4.194
Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa	-	12
Ostale investicije u stranoj valuti - učešća u kapitalu	1.858	1.784
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava u RSD	4.730	4.982
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava u stranoj valuti	435	396
Ostala potraživanja u dinarima	75.621	13.409
Ostala potraživanja u stranoj valuti	71.456	45.780
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	-	10.380
BRUTO OSTALA SREDSTVA:	<u>438.160</u>	<u>516.048</u>
Minus: Ispravka vrednosti ostalih sredstava	(10.631)	(10.231)
Minus: Ispravka vrednosti zaliha	<u>(12.092)</u>	<u>(136.692)</u>
NETO OSTALA SREDSTVA:	<u><u>415.437</u></u>	<u><u>369.125</u></u>

Banka tokom 2021. godine putem naplate potraživanja nije sticala nova sredstva (31. decembra 2020: RSD 22.595 hiljada).

Smanjenje vrednosti sredstava po osnovu procene vrednosti od strane nezavisnih ovlašćenih procenitelja iznosi RSD 819 hiljada (31. decembra 2020: RSD 11.284 hiljade).

29. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	31.12.2021.	u 000 RSD 31.12.2020
Transakcioni depoziti u RSD:		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	22.882	48.339
Društva za osiguranje	60.699	102.941
Finansijski lizing	24.559	67.484
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja osim osiguranja i penzijskih fondova	712	10.901
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar , depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	93.952	83.057
Poverenički, investicioni i slični fondovi, osim novčanih fondova	-	10
Strane banke	75.435	190.915
Transakcioni depoziti u stranoj valuti:		
Društva za osiguranje	54.624	105.427
Finansijski lizing	17	17
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar , depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	1.521	1.513
Strane banke	636.880	393.069
Depoziti po osnovu datih kredita		
Finansijski lizing	122.840	98.136
Namenski depoziti u RSD:		
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar , depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	137	29
Namenski depoziti u stranoj valuti:		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	-	136
Ostali depoziti u RSD:		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	8.160.308	22
Društva za osiguranje	424.000	699.000
Finansijski lizing	20.000	115.000
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar , depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	2.011.750	813.700
Ostali depoziti u stranoj valuti:		
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	275.001	316.261
Društva za osiguranje	-	117.580
Finansijski lizing	-	5.782
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju - društva za upravljanje penzijskim i investicionim fondovima, Beogradska berza, Centralni registar , depo i kliring HOV, menjači, brokersko-dilerska društva, Udruženje banaka Srbije i sl.	7.643	207.529
Strane banke	8.101.407	7.278.214
Primljeni krediti u stranoj valuti:		
Strane banke	1.463.244	1.881.283
Ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	65.252	33.579
U stranoj valuti	94.165	313.476
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	66	167
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	62.116	13.156
U stranoj valuti	2.538	12.664
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(6.585)	(13.259)
DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII:	21.775.163	12.896.128

30. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA KOMITENTIMA

	u 000 RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Transakcioni depoziti u dinarima:		
Javna preduzeća	107.524	475.572
Preduzeća	7.991.523	10.168.016
Stanovništvo	3.727.712	3.059.190
Preduzetnici	1.344.708	1.344.791
Poljoprivrednici	1.458.523	1.587.234
Javni sektor	16.616	350.191
Strana lica	44.670	49.343
Drugi komitenti	746.013	623.249
Transakcioni depoziti u stranoj valuti:		
Javna preduzeća	324.004	1.214
Preduzeća	6.239.959	2.985.259
Stanovništvo	7.954.559	5.850.726
Preduzetnici	178.597	188.083
Javni sektor	37.426	1.380
Strana lica	456.168	467.713
Drugi komitenti	232.332	810.671
Štedni depoziti u dinarima		
Stanovništvo	1.414.549	3.097.785
Strana lica	891	1.561
Štedni depoziti u stranoj valuti		
Stanovništvo	11.410.514	16.430.317
Strana lica	56.094	72.866
Depoziti po osnovu datih kredita u dinarima		
Preduzeća	408.600	529.608
Stanovništvo	5.918	1.103
Preduzetnici	1.780	-
Depoziti po osnovu datih kredita u stranoj valuti		
Preduzeća	334.736	309.286
Stanovništvo	7.085	8.099
Namenski depoziti u dinarima:		
Javna preduzeća	25	25
Preduzeća	183.494	343.628
Stanovništvo	15.521	6.784
Preduzetnici	1.265	288
Javni sektor	18	18
Strana lica	2.353	2.353
Drugi komitenti	65	66
Namenski depoziti u stranoj valuti:		
Preduzeća	101.037	106.997
Stanovništvo	5.643	8.384
Preduzetnici	10.887	21
Javni sektor	-	4.529
Strana lica	363	331
Drugi komitenti	49	62
Ostali depoziti u dinarima:		
Preduzeća	1.768.321	2.218.642
Stanovništvo	-	5.717
Preduzetnici	135.559	181.423
Javni sektor	1.927	53.744
Strana lica	28	1.208
Drugi komitenti	1.383.178	1.526.828
Ostali depoziti u stranoj valuti:		

30. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA KOMITENTIMA (nastavak)

Javna preduzeća	-	478.319
Preduzeća	1.523.410	1.846.998
Stanovništvo	154.186	161.083
Preduzetnici	15.286	12.934
Javni sektor	-	223.402
Strana lica	6.161	5.886
Drugi komitenti	4.233	66.010
Ostale finansijske obaveze		
U stranoj valuti	-	1.055
Obaveze po osnovu kamata na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	2.116	4.404
U stranoj valuti	19	19
Obaveze po osnovu naknada i provizija na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze		
U dinarima	-	91
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite, depozite i ostale finansijske obaveze:		
U dinarima	24.346	67.160
U stranoj valuti	81.574	147.167
DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA KOMITENTIMA:	<u>49.921.565</u>	<u>55.888.833</u>

Depoziti po viđenju u dinarima, najvećim delom, predstavljaju stanja tekućih računa preduzeća, javnog sektora, drugih organizacija i stanovništva. Obračun i plaćanje kamate, kao i visina kamatnih stopa na ove depozite je regulisana Odlukom o kamatnim stopama NLB Banke za nebankarski sektor.

31. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	31.12.2021.	u 000 RSD 31.12.2020.
Subordinirane obaveze u stranoj valuti	1.763.732	1.763.703
Pasivna vremenska razgraničenja za obaveze po osnovu kamate i ostalih obračunatih rashoda na subordinirane obaveze u stranoj valuti	5.087	9.240
UKUPNO SUBORDINIRANE OBAVEZE:	<u>1.768.819</u>	<u>1.772.943</u>

Banka je u 2019. godini primila subordinirani kredit u iznosu od EUR 15.000.000 od matične banke. Dospeće primljenog kredita je za 10 godina. Primljeni kredit ispunjava sve uslove za uključnje u dopunski kapital Banke (Tier 2) u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Sl. glasnik RS", br. 103/2016 i 103/2018).

32. REZERVISANJA

	u 000 RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
<i>a) Rezervisanja za zaposlene</i>		
01. januara	179.623	154.373
Isplate	(111.146)	(38.415)
Aktuarski dobiti	(3.560)	1.968
Povećanje rezervisanja za zaposlene u toku godine	218.957	61.697
UKUPNO REZERVISANJA ZA ZAPOSLENE:	283.874	179.623
<i>b) Rezervisanja za sudske sporove</i>		
01. januara	114.743	230.572
Isplate	-	(124.464)
Povećanje rezervisanja u toku godine	116.452	8.635
UKUPNO REZERVISANJA ZA SUDSKE SPOROVE:	231.195	114.743
<i>c) Rezervisanja za potencijalne gubitke po preuzetim obavezama</i>		
01. januara	72.951	45.491
Smanjenje rezervisanja za potencijalne gubitke po preuzetim i potencijalnim obavezama	(143.514)	(119.644)
Povećanje rezervisanja za potencijalne gubitke po preuzetim i potencijalnim obavezama	112.133	147.164
Kursne razlike	32	(60)
UKUPNO REZERVISANJA ZA POTENCIJALNE GUBITKE PO PREUZETIM I POTENCIJALNIM OBAVEZAMA:	41.602	72.951
<i>d) Ostala rezervisanja</i>		
01. januara	151	151
Isplate	-	-
Smanjenje rezervisanja u toku godine	-	-
UKUPNO OSTALA REZERVISANJA:	151	151
UKUPNO REZERVISANJA :	556.822	367.468

U skladu sa MRS 19 izvršena je analiza senzitivnosti aktuarskih pretpostavki na sadašnju vrednost obaveza za otpremnine na dan 31. decembra 2021.

Individualna analiza se radi tako što se jedna pretpostavka menja za +/- 0,5 procentnih poena, dok sve ostale pretpostavke ostaju iste i prikazana je u narednoj tabeli:

	u 000 RSD	
Aktuarske pretpostavke 31.12.2021.	Promena pretpostavki u procentnim poenima	Promena sadašnje vrednosti rezervisanja za zaposlene
Diskontna stopa	+0,5	(2.229.161)
	-0,5	2.451.261
Rast naknada/plata	+0,5	2.033.112
	-0,5	(1.872.704)
Fluktuacija	+0,5	(2.378.406)
	-0,5	1.526.059

33. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2021.	31.12.2020.
		u 000 RSD
Obaveze po osnovu primljenih avansa u stranoj valuti	5.427	3.660
Obaveze po osnovu primljenih avansa u dinarima	8	21
Obaveze po osnovu zakupa u skladu sa MSFI 16	222.161	420.902
Obaveze prema dobavljačima	82.192	111.348
Obaveze u obračunu u dinarima	310.222	414.564
Obaveze u obračunu u stranoj valuti	36.561	6.022
Obaveze za druge poreze i doprinose	1.297	1.663
Obaveze za porez na dodatu vrednost	3.844	8.070
Ostala pasivna vremenska razgraničenja u dinarima	-	480
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u dinarima	13.692	20.577
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa u stranoj valuti	2	5
Ostale obaveze prema zaposlenima	501	457
Ostale obaveze prema zaposlenima u stranoj valuti	-	1.948
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	55.175	-
Razgraničeni ostali prihodi	31.732	22.178
Razgraničeni prihodi kamata	4.232	2.948
UKUPNO OSTALE OBAVEZE	767.046	1.014.843

Na dan 31. decembra 2021. godine ostale obaveze i obaveze u obračunu u dinarima predstavljaju kratkoročne obaveze iz operativnog poslovanja. Najveći deo ovih stavki predstavljaju obaveze po osnovu zakupa evidentiranih u skladu sa MSFI 16, obaveze prema dobavljačima i obaveze u obracunu u RSD.

34. LIZING

Imovina sa pravom korišćenja je prikazana u Izveštaju o finansijskoj poziciji u aktivi u okviru pozicije „Nekretnine postrojenja i oprema“ i u pasivi u okviru pozicije „Ostale obaveze“.

Pregled sredstava i obaveza dat je u sledećem pregledu:

		Vozila	Ukupno
<i>Sredstva</i>	<i>Poslovni prostor i parking</i>		u 000 RSD
Stanje na dan 01.01.2020.	522.969	24.329	547.298
Povećanje	12.150	-	12.150
Trošak amortizacije	(122.602)	(20.396)	(142.998)
Stanje na dan 31.12.2020.	412.517	3.933	416.450
Povećanje / (smanjenje)	(81.733)	17.192	(64.541)
Trošak amortizacije	(121.633)	(12.263)	(133.896)
Stanje na dan 31.12.2021.	209.151	8.862	218.013
<i>Obaveze</i>	<i>Poslovni prostor i parking</i>	<i>Vozila</i>	<i>Ukupno</i>
Stanje na dan 01.01.2020.	523.980	26.060	550.040
Povećanje	12.150	-	12.150
Plaćanja	(122.736)	(20.584)	(143.320)
Kamata	5.243	176	5.419
Kursne razlike	(3.405)	18	(3.387)
Stanje na dan 31.12.2020.	415.232	5.670	420.902
Povećanje / (smanjenje)	(58.820)	17.528	(41.292)
Plaćanja	(150.695)	(15.611)	(166.306)
Kamata	4.497	149	4.646
Kursne razlike	1.947	2.264	4.211
Stanje na dan 31.12.2021.	212.161	10.000	222.161

34. LIZING (nastavak)

U bilansu uspeha zakupi imaju uticaj na pozicije „Rashodi kamate“, „Troškovi amortizacije“, „Prihod (rashod) kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule“, „Ostali rashodi“, kao što je prikazano u tabeli ispod:

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Rashodi kamate		
Poslovni prostor i parking	4.497	5.243
Vozila	149	176
<i>Ukupno rashodi kamata</i>	<u>4.646</u>	<u>5.419</u>
Troškovi amortizacije		
Poslovni prostor i parking	121.633	122.602
Vozila	12.263	20.396
<i>Ukupno troškovi amortizacije</i>	<u>133.896</u>	<u>142.998</u>
Prihod (rashod) kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	4.211	(3.387)
Ostali rashodi		
Trosak PDVa imovine sa pravom korišćenja	27.222	27.038
Trošak poreza na dohodak građana po osnovu zakupa	1.776	1.937
Troškovi zakupa koji nisu predmet MSFI 16	15.427	12.595
<i>Ukupno ostali rashodi</i>	<u>44.425</u>	<u>41.570</u>
Ukupno rashodi	<u><u>187.178</u></u>	<u><u>186.600</u></u>

Buduća minimalna plaćanja po osnovu zakupa koja se ne mogu otkazati na dan 31. decembra su kao što sledi:

	<u>31.12.2021.</u>	<u>u 000 RSD 31.12.2020.</u>
<i>Poslovni prostor</i>		
do godinu dana	67.807	118.101
od jedne do pet godina	104.498	265.918
preko pet godina	39.856	31.213
Ukupno poslovni prostor	<u>212.161</u>	<u>415.232</u>
<i>Vozila</i>		
do godinu dana	9.225	5.670
od jedne do pet godina	775	-
Ukupno vozila	10.000	5.670
UKUPNO POSLOVNI PROSTOR I VOZILA	<u><u>222.161</u></u>	<u><u>420.902</u></u>

35. KAPITAL

Struktura kapitala Banke prikazana je u narednoj tabeli:

	u 000 RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Akcijski kapital	6.236.128	6.236.128
Emisiona premija	1.344	1.344
Revalorizacione rezerve	76.997	79.457
Rezerve fer vrednosti	(3.352)	74.449
Aktuarski dobici/gubici po osnovu planova definisanih primanja	5.064	2.398
Neraspoređena dobit iz prethodnih godina	2.391.785	2.091.551
Dobitak tekuće godine	506.141	297.624
Stanje na dan 31. decembra	<u>9.214.107</u>	<u>8.782.951</u>

Većinski vlasnik NLB banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2021. godine je NLB d.d. Ljubljana, sa učešćem od 100% (31. decembar 2020: 99,99%).

Skupština NLB banke a.d. Beograd je na svojoj 20. vanrednoj sednici koja je održana 18.12.2014. godine donela odluke o izdavanju običnih akcija XVI emisije, bez obaveze objavljivanja Prospekta radi povećanja osnovnog kapitala NLB banke a.d. Beograd. Banka je izdala XVI emisiju akcija u ukupnom obimu i iznosu od RSD 1.249.998 hiljada.

Skupština NLB banke a.d. Beograd je na svojoj 16. redovnoj sednici koja je održana 27.04.2017. godine donela odluke o izdavanju običnih akcija XVIII emisije, bez obaveze objavljivanja Prospekta radi povećanja osnovnog kapitala NLB banke a.d. Beograd. Banka je izdala XVIII emisiju akcija u ukupnom obimu i iznosu od RSD 1.228.000 hiljada.

Vrednost akcijskog kapitala, na dan 31. decembra 2020 godine se sastoji od 5.418.008 akcija nominalne vrednosti od RSD 1.151.

Vlasnička struktura akcionarskog kapitala Banke na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. je prikazana u sledećoj tabeli:

	31.12.2021.		31.12.2020.	
	<i>u 000 dinara</i>	<i>% učešća</i>	<i>u 000 dinara</i>	<i>% učešća</i>
NLB Ljubljana	6.236.128	100	6.235.974	99,99
Ostali	-	-	154	0,01
	<u>6.236.128</u>	<u>100</u>	<u>6.236.128</u>	<u>100</u>

Struktura rezervi je data u sledećoj tabeli:

	u 000 RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Po osnovu promene vrednosti nematerijalne imovine i osnovnih sredstava	76.997	79.457
Po osnovu promene vrednostu učešća u kapitalu koji se vrednuje po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1.156	1.093
Po osnovu promene vrednosti HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(31.319)	42.961
Po osnovu obezvređenja HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	26.811	30.395
Aktuarski dobici/gubici po osnovu planova definisanih primanja u skladu sa MRS 19	5.064	2.398
UKUPNO REZERVE:	<u>78.709</u>	<u>156.304</u>

35. KAPITAL (nastavak)

Adekvatnost kapitala i pokazatelji poslovanja

Banka je dužna da iznos kapitala (pokazatelj adekvatnosti kapitala) održava na propisanom nivou, radi stabilnog i sigurnog poslovanja u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Odlukom o upravljanju rizicima utvrđeni su kriterijumi za identifikovanje, merenje i procenu rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

U skladu sa navedenim, u narednom prikazu dati su propisani i ostvareni pokazatelji poslovanja Banke na dan 31. decembar 2021. godine:

Pokazatelji poslovanja	Propisana vrednost	Ostvarena vrednost
1. Pokazatelj adekvatnosti kapitala*	min. 11,14%	19,22%
2. Ulaganja banke	maks. 60%	9,43%
3. Izloženost prema licima povezanim sa bankom	maks. 25%	3,82%
4. Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	3,82%
5. Prosečni mesečni pokazatelj likvidnosti:		
- u mesecu oktobru	min. 1,00%	1,70%
- u mesecu novembru	min. 1,00%	1,60%
- u mesecu decembru	min. 1,00%	1,72%
6. Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	0,83%

*Pokazatelj propisan od strane NBS za NLB banku ad Beograd

Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka ispunjava sve zakonom propisane pokazatelje poslovanja.

36. VANBILANSNE POZICIJE, PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

a) Preuzete buduće obaveze

	31.12.2021.	u 000 RSD 31.12.2020.
Plative garancije		
a) u dinarima	2.146.927	2.249.400
b) u stranoj valuti	562.765	985.058
Činidbene garancije		
a) u dinarima	9.220.242	8.761.899
b) u stranoj valuti	531.594	416.606
Ukupno date garancije	12.461.528	12.412.963
Preuzete neopozive obaveze po osnovu kredita	6.195.183	7.541.040
Dokumentarni neopozivi akreditivi	132.602	139.701
UKUPNO GARANCIJE I PREUZETE NEOPOZIVE OBAVEZE:	18.789.313	20.093.704
Rezervisanja za gubitke po rizičnoj vanbilansnoj aktivni	(41.602)	(72.950)
Ukupno	18.747.711	20.020.754

Na dan 31. decembra 2021. godine, za garancije i ostale preuzete i potencijalne obaveze Banka ima izdvojena rezervisanja opisana u okviru Napomene 32(c).

Prihodi od naknada od svih izdatih nefinansijskih garancija iznose RSD 140.528 hiljada (2020: RSD 133.692 hiljade).

36. VANBILANSNE POZICIJE, PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE (nastavak)

a) Preuzete buduće obaveze

Analiza derivativnih finansijskih instrumenata za trgovanje po nominalnim iznosima

	31.12.2021.	u 000 RSD 31.12.2010.
Vanbilansna aktiva	<u>531.463</u>	<u>4.532.103</u>
Swap ugovori u stranoj valuti	531.463	4.532.103
Ukupno	<u>531.463</u>	<u>4.532.103</u>
Vanbilansne obaveze		
Swap ugovori u stranoj valuti	529.119	1.047.611
Swap ugovori u dinarima	-	3.530.586
Ukupno	<u>529.119</u>	<u>4.578.197</u>

b) Sudski sporovi

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Na dan 31. decembra 2021. godine Banka vodi 4.071 spor (31. decembar 2020: 3.756 sporova) radi naplate svojih potraživanja u kojima najveća vrednost pojedinačnog potraživanja iznosi RSD 429.056 hiljada (31. decembar 2020: RSD 130.734 hiljade).

Protiv Banke se vodi 2.727 sporova (31. decembar 2020: 1.047 sporova), čija je ukupna nominalna vrednost RSD 3.172.378 hiljada (31. decembar 2020: RSD 3.186.896 hiljada).

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 32(b) uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2021. Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke, koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 231.195 hiljada (31. decembar 2019: RSD 114.743 hiljada). Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku, a iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

37. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Povezana lica Banke uključuju matičnu banku, druga pravna lica koja su članovi NLB grupe, kao i ključno rukovodstvo Banke. Banka je imala sledeća potraživanja, obaveze, prihode i rashode sa povezanim licima.

	<u>31.12.2021.</u>	u 000 RSD <u>31.12.2020.</u>
BILANS STANJA		
AKTIVA		
<i>Kredit i potraživanja:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	3.321.547	313.399
NLB Banka a.d. Banja Luka	6.188	6.256
NLB Banka a.d. Skopje	6.963	8.929
NLB Banka a.d. Sarajevo	6.100	8.669
NLB Banka a.d. Podgorica	6.103	8.389
<i>Potraživanja po osnovu derivata:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	1.804	1.738
<i>Nekretnine, postrojenja i oprema:</i>		
NLB Srbija d.o.o. Beograd	-	522.871
Komercijalna banka a.d Beograd	24.537	-
<i>Ostala sredstva:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	50.791	24.891
NLB Banka a.d. Banja Luka	4.417	4.250
NLB Banka a.d. Skopje	-	9.506
NLB Banka a.d. Sarajevo	2.940	4.073
NLB Banka a.d. Podgorica	7.141	6.378
NLB Srbija d.o.o. Beograd	17.295	17.295
NLB Banka sh.a., Pristina	5.028	6.904
Komercijalna banka a.d Beograd	57.118	171
Ukupno	<u>3.517.972</u>	<u>943.719</u>
PASIVA		
<i>Depoziti i ostale obaveze:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	9.785.684	9.114.565
NLB Banka a.d. Banja Luka	260.450	14.408
NLB Banka a.d. Skopje	95.719	19.120
NLB Banka a.d. Sarajevo	122.392	584.332
NLB Banka a.d. Podgorica	7.780	6.033
NLB InterFinanz d.o.o., Beograd	5	287
NLB Interfinanz Ciri A.G.	10.188	12
NLB Leasing d.o.o., Beograd	700.467	678.039
NLB Srbija d.o.o. Beograd	3.343.630	401.918
REAM d.o.o., Beograd	38.550	134.443
SPV 2 d.o.o., Beograd	7.302	4.515
Komercijalna banka a.d Beograd	8.406.767	-
<i>Obaveze po osnovu derivata:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	1.217	42.982
<i>Rezervisanja</i>		
NLB d.d. Ljubljana	-	1.090
<i>Subordinirane obaveze</i>		
NLB d.d. Ljubljana	1.768.819	1.772.943
<i>Ostale obaveze</i>		
NLB d.d. Ljubljana	4.660	1.534
NLB Banka a.d. Skopje	1.322	-
NLB Srbija d.o.o. Beograd	2.180	230.763
REAM d.o.o., Beograd	453	490
Komercijalna banka a.d Beograd	28.918	-
Ukupno	<u>24.586.503</u>	<u>13.007.474</u>

37. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA (*nastavak*)

	2021.	u 000 RSD 2020.
BILANS USPEHA		
PRIHODI		
<i>Prihodi od kamata:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	-	596
Komercijalna banka a.d Beograd	34	-
<i>Prihodi od naknada:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	21.828	237
NLB Banka a.d. Banja Luka	492	545
NLB Banka a.d. Skopje	799	748
NLB Banka a.d. Podgorica	1.595	1.471
NLB InterFinanz d.o.o., Beograd	12	15
NLB Interfinanz Ciri A.G.	5	10
NLB Leasing d.o.o., Beograd	48	50
NLB Srbija d.o.o. Beograd	166	291
REAM d.o.o., Beograd	194	140
SPV 2 d.o.o., Beograd	10	19
Komercijalna banka a.d Beograd	4.242	-
<i>Ostali poslovni prihodi:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	99.842	39.012
NLB Banka a.d. Banja Luka	8.618	2.477
NLB Banka AD Skopje	17.629	7.435
NLB Banka d.d. Sarajevo	6.768	2.300
NLB Banka a.d. Podgorica	7.141	5.618
NLB Banka sh.a., Pristina	10.488	6.144
Komercijalna banka a.d Beograd	49.619	-
Ukupno	<u>229.530</u>	<u>67.108</u>
	<u>2021.</u>	<u>2020</u>
RASHODI		
<i>Rashodi kamata:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	110.251	87.985
NLB Banka a.d. Banja Luka	236	-
NLB Banka a.d. Sarajevo	269	67
NLB InterFinanz d.o.o., Beograd	2	1
NLB Leasing d.o.o., Beograd	7.726	11.149
NLB Srbija d.o.o. Beograd	3.079	810
REAM d.o.o., Beograd	97	83
SPV 2 d.o.o., Beograd	11	4
Komercijalna banka a.d Beograd	38.806	-
<i>Rashodi naknada:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	25.196	14.207
NLB Banka a.d. Banja Luka	1.851	2.098
NLB Banka a.d. Skopje	-	4
NLB Banka a.d. Podgorica	1	-
Komercijalna banka a.d Beograd	66	-
<i>Troškovi amortizacije</i>		
NLB Srbija d.o.o. Beograd	73.171	75.722
Komercijalna banka a.d Beograd	2.375	-
<i>Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata</i>		
NLB d.d. Ljubljana	4.346	23.435
<i>Ostali rashodi:</i>		
NLB d.d. Ljubljana	9.104	7.309
NLB Banka a.d. Skopje	1.322	-
REAM d.o.o. Beograd	4.732	4.897
Ukupno	<u>282.641</u>	<u>227.771</u>

38. NAKNADE KLJUČNOM OSOBLJU

	u 000 RSD	
	2021.	2020.
Troškovi plata i druge naknade	<u>247.987</u>	<u>203.103</u>
	<u>247.987</u>	<u>203.103</u>

Ključno osoblje Banke čine članovi Izvršnog odbora i izvršni direktori sektora.

39. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u izveštaju o tokovima gotovine uključuju:

	u 000 RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Žiro račun	2.459.084	955.664
Gotovina u blagajni u dinarima	734.186	809.885
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	513.712	321.806
Devizni računi kod banaka	3.513.006	575.930
Ostala novčana sredstva	<u>6.775</u>	<u>2.861</u>
Gotovina na kraju perioda	<u>7.226.763</u>	<u>2.666.146</u>

40. DEVIZNI KURSEVI

Devizni kursevi utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta primenjeni za preračun pozicija bilansa stanja u dinare na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine za pojedine glavne valute su:

	31.12.2021.	31.12.2020.
EUR	117,5821	117,5802
USD	103,9262	95,6637

41. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

1. Komercijalna banka a.d. Beograd u svojstvu društva sticaoca i NLB banka a.d. Beograd u svojstvu društva prenosioca su u postupku sprovođenja statusne promene pripajanja na osnovu koje će NLB banka a.d. Beograd pripojiti Komercijalnoj banci a.d. Beograd. Zahtev za dobijanje prethodne saglasnosti za pripajanje NLB banke a.d. Beograd Komercijalnoj banci a.d. Beograd podnet je Narodnoj banci Srbije dana 14.01.2022. godine.

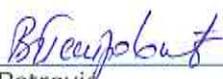
Pravna posledica statusne promene pripajanja podrazumeva prenos celokupnih prava, obaveza i imovine NLB banke a.d. Beograd na Komercijalnu banku a.d. Beograd, usled čega će na dan 29.04.2022. godine doći do formalnog prestanka NLB banke a.d. Beograd kao pravnog lica. Komercijalna banka a.d. Beograd će, kao univerzalni pravni sukcesor, nastaviti poslovanje sa klijentima NLB banke a.d. Beograd.

Danom pripajanja Komercijalna banka a.d. Beograd će promeniti poslovno ime i nastaviti da posluje pod poslovnim imenom NLB Komercijalna banka a.d. Beograd.

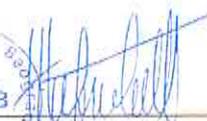
2. U februaru 2022. godine u Evropi se dogodila rusko-ukrajinska kriza. Brojne zemlje (uključujući SAD, EU i Veliku Britaniju) su uvele sankcije protiv određenih subjekata i pojedinaca u Rusiji, a najavljene su i dodatne sankcije nakon započinjanja vojnih operacija u Ukrajini 24. februara 2022. godine. Trenutno je rano govoriti koliko će kriza potrajati i kakvi će biti njeni ekonomski efekti. Narodna banka Srbije je naglasila da će u uslovima pojačane geopolitičke neizvesnosti preduzeti sve potrebne mere u cilju očuvanja monetarne i finansijske stabilnosti, a time i makroekonomske stabilnosti u našoj zemlji. Banka je uradila preliminarnu analizu situacije i procenila je da trenutno ovi događaji neće imati značajan uticaj na poslovanje Banke.

Osim događaja opisanih u prethodnom stavovima, nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koje bi bilo neophodno obelodaniti u finansijskim izveštajima.

Beograd, 11. mart 2022. godine

Vesna Petrović
Izvršni direktor službe za
finansijsko računovodstvo i
kontroling

Vladimir Čaprić
Član Izvršnog odbora

Jelena Živković
Predsednik Izvršnog odbora

Godišnji izveštaj o poslovanju NLB Banke ad Beograd | 2021.

Sadržaj

O NAMA	3
REČ MENADŽMENTA	4
DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE	7
OPŠTI USLOVI POSLOVANJA U 2021. GODINI	10
Makroekonomska okruženje	10
Bankarski sektor	12
Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji	16
Bilans stanja	17
Bilans uspeha	18
POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE	18
Poslovanje sa stanovništvom	19
Poslovanje sa pravnim licima	20
Poslovanje sa poljoprivredom	21
TREASURY I ALM	22
STRATEGIJA PLANIRANOG POSLOVANJA BANKE	22
UPRAVLJANJE RIZICIMA	23
Kreditni rizik	25
Tržišni rizik	26
Devizni rizik	26
Kamatni rizik	27
Rizik likvidnosti	28
Operativni rizik	31
UPRAVLJANJE KAPITALOM	32
DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA	34
ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE	35
OGRANCI BANKE	36
NEFINANSIJSKE INFORMACIJE	37

O NAMA

NLB Banka Beograd je članica NLB Grupe, najveće slovenačke međunarodne finansijske grupacije koja posluje u ovom regionu sa isključivim fokusom na poslovanje u ovom regionu.

NLB Banka prati strategiju Grupe kroz definisane vrednosti kojima kroz odgovornost, iskrenost i kredibilitet, usmerenost ka inovacijama, efikasnost i društveno odgovorno poslovanje čime doprinosi uspešnom razvoju lokalnog okruženja i ljudi koji ovde žive.

U 2021. godini NLB Banka je posvetila punu pažnju podršci građanima i privredi Srbije u situaciji izazvanoj globalnom pandemijom, kako u svojim poslovnim aktivnostima, tako i u domenu društveno odgovornog poslovanja, potvrđujući još jednom svoje jasno opredeljenje ka održivom razvoju i spremnost da bude uz zajednice u kojima posluje u svemu što dolazi.

NLB Banku čini tim posvećenih profesionalaca koji imaju istu viziju i streme ka istom cilju – zadovoljstvu i poverenju svojih klijenata koji su u fokusu svih naših aktivnosti. Zaposleni u NLB Banci u svakom trenutku su spremni da odgovore na želje i potrebe klijenata, ne samo proizvodima i uslugama, već kompletnim finansijskim rešenjima za sve lične i profesionalne ciljeve.

U 2021. godini, NLB Grupa je sticanjem vlasništva na 83,23% običnih akcija u Komercijalnoj banci napravila značajan korak u realizaciji svojih poslovnih planova, svrstavajući se u tri najznačajnije bankarske grupacije na ovom tržištu, kao institucija sa sistemskom ulogom u društvu i jedan od lidera u industriji. Tokom 2021. godine fokus NLB Grupe je pripajanje NLB Banke komercijalnoj banci koje će nakon procesa pripajanja poslovati kao jedna banka pod nazivom NLB Komercijalna banka.

REČ MENADŽMENTA

Jelena Živković

predsednica Izvršnog odbora NLB Banke

2021. godina nosi sa sobom mnogo specifičnosti . Svesni smo činjenice da je period iza nas bio veoma izazovan i da je doneo izmene u svim segmentima života. Ponosna sam na način na koji smo svi, kao tim, reagovali na novonastale okolnosti na svim tržištima na kojima posluje NLB Grupa. Fokus tokom 2021. godine je bio na očuvanju zdravlja klijenata i zaposlenih kao i svih naših porodica. Istovremeno, velikim zalaganjima ostvarili smo kvalitetne poslovne rezultate u uslovima pandemije.

Zahvalna sam svakom pojedinačnom članu NLB tima na izuzetnoj poštovanosti i odgovornosti u vanrednim okolnostima uz rad u banci ali i od kuće. Posebno sam ponosna na trud svakog člana tima da bez izuzetka podržimo klijente i da im budemo dostupni na sve raspoložive načine.

U toku je proces integracije NLB Banke i Komercijalne banke koje će se tokom 2022. godine spojiti u jednu od vodećih banaka na tržištu. NLB Komercijalna banka će imati jednu od najvećih mreža ekspozitura u Srbiji, kao i značajno bogatiju ponudu inovativnih, digitalnih proizvoda i usluga uz fokus na kvalitetu odnosa prema klijentima, ali i lokalnoj zajednici i okruženju.

Od velikog značaja, posebno u ovakvim vremenima, jeste društveno-odgovorno poslovanje. Istakla bih dva projekta koja smo realizovali tokom 2021. godine zajedno sa Komercijalnom bankom, a sve u okviru procesa integracije.

Projekat #OkvirPodrške ima za cilj podršku maloj privredi u savlađivanju svih izazova sa kojima se susreće tokom perioda pandemije. Ovaj projekat je drugu godinu za redom realizovan na nivou cele NLB Grupe. Konkretnu podršku malim privrednicima smo pružili kroz ustupanje oglasnog prostora sa ciljem promovisanja njihovog biznisa i unapređenja poslovanja.

Takođe, istakla bih i jubilarni 10. Organic konkurs, koje smo u 2021. godini realizovali zajedno sa Komercijalnom bankom. Posebno sam ponosna na ovaj konkurs za koji iz godine u godinu raste interesovanje organskih proizvođača. Ove godine, povodom jubileja smo nagradili čak 10 najkvalitetnijih projekata za unapređenje organske proizvodnje u ukupnom iznosu od 5.000.000 dinara.

Organski proizvođači su jedan od najboljih primera kako može da se radi i stvara, uz očuvanje prirodnih resursa i biodiverziteta. Oni zemljište čuvaju za buduće generacije, istovremeno štiteći zdravlje svojih korisnika i čitav ekosistem u područjima u kojima rade. Ovaj projekat je pravi primer realizacije naše misije kroz odgovorno, održivo poslovanje.

Klijentima smo bili dostupni kroz sve raspoložive kanale komunikacije kako bi u svakom trenutku podržali sve naše klijente u njihovom poslovanju.

I tokom 2021. godine smo aktivno učestvovali u odobravanju kredita iz programa garantne šeme ali i u odobravanju poljoprivrednih kredita uz subvenciju ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Svi naši agro savetnici su u svakom trenutku bili tamo gde je našim klijentima najpotrebnije „na polju“.

Nastavili smo sa unapređenjima kroz proces digitalizacije i edukacije klijenata za korišćenje digitalnih servisa dostupnih 24/7 i bez potrebnog dolaska u banku.

Andrej Lasič

predsednik Upravnog odbora NLB Banke

Još jedna izazovna, ali veoma uspešna poslovna godina je iza nas. Godina 2021. bila je za NLB Grupu izuzetno značajna zbog izuzetnih rezultata koje su postigle sve članice; za NLB Banku Beograd posebno značajna zbog integracionih aktivnosti sa Komercijalnom bankom Beograd. Tokom cele godine, naša pažnja je bila čvrsto usmerena na integraciju banaka, koja će NLB Grupu u narednih nekoliko meseci

pozicionirati kao jednu od najznačajnijih finansijskih institucija na tržištu.

Naravno, nismo zanemarili ni druge ključne strateške ciljeve: brigu o klijentima i besprekorno poslovanje u još uvek nepovoljnim uslovima poslovanja koje diktira epidemija Covid-19. Istovremeno, izuzetno smo bili posvećeni održivom razvoju kao i u skladu sa UN principima odgovornog bankarstva.

Veoma sam ponosan na ceo NLB tim i na činjenicu da smo, uprkos celoj situaciji, uspeli da obezbedimo kontinuitet poslovanja u izmenjenim okolnostima, uz primenu kombinovanog modela rada u prostorijama banke, ali i od kuće. Efikasna organizacija, izuzetan prodajni tim i fokus na rezultate su doprineli činjenici da na kraju 2021. godine možemo da kažemo da iza sebe imamo jednu uspešnu poslovnu godinu.

U proteklom periodu podržali smo one koji pružaju podršku drugima u njihovoj borbi protiv epidemije – zdravstvene institucije, centri za testiranje, itd. Pored zdravstvenih institucija, značajne posledice pandemije trpi i veliki deo privrede, pa smo tako odlučili da pomognemo i malim privrednicima, jer smatramo da su oni najviše pogođeni krizom. Iz tog razloga opet smo organizovali projekat #OkvirPodrške koji se u članicama NLB Grupe realizovao na regionalnom nivou, a u okviru kojeg smo malim biznisima pored naših usluga i saveta obezbedili i naš vlastiti oglasni prostor, sa željom da uspešno nastavite svoje poslovanje i da lakše dođu do svojih kupaca i korisnika. Moram da naglasim da je NLB Banka zajedno sa Komercijalnom bankom ove godine realizovala i jubilarni 10. NLB Kombank Organic konkurs kroz koji podržavamo razvoj organske proizvodnje i prerade hrane zasnovanih na održivosti, čime želimo da doprinesemo kvalitetu života ljudi u celom regionu.

Ovim projektima, koji u svojoj suštini nose održivu agendu, NLB Banka Beograd je još jednom potvrdila iskrenu brigu za održivu budućnost i unapređenje kvaliteta života u regionu u kojem posluje kao članica NLB Grupe.

Važan deo njene misije - pored brige o našim klijentima svojom posvećenošću, znanjem i inovativnim rešenjima - je naime stvaranje boljeg života, bolje budućnosti za sve nas. Za nas ovaj region nije samo tačka na mapi - ovo je naš dom. Zbog toga smo krenuli putem intenzivnog integrisanja održivosti u naše poslovanje. U najširem smislu, održivost shvatamo kao naše poslovanje usmereno na potrebe ove generacije i istovremeno očuvanje potencijala i boljih, pravih prilika budućih generacija.

Pravu priliku za dalje jačanje svoje pozicije na tržištu Srbije prepoznala je i NLB Grupa, kupovinom Komercijalne banke već u februaru 2020. godine. Nakon toga otpočelo je spajanja sistema, poslovnih kultura i vrednosti Komercijalne i NLB Banke, ali i najboljih poslovnih praksi i rešenja za sve naše klijente. U toku je proces integracije kome su timovi u obe banke izuzetno posvećeni i predani.

Okončanje ovog složenog procesa planirano je za drugi kvartal 2022. godine nakon čega ćemo imati jednu zajedničku banku koja će poslovati pod imenom NLB Komercijalna banka a.d. Beograd.

Naša zajednička banka biće banka pravih prilika za sve klijente već na samom početku – zahvaljujući spajanju imaćemo jednu od najvećih mreža ekspozitura u Srbiji, značajno bogatiju ponudu bankarskih proizvoda i visok kvalitet pružanja usluga, nastao kao rezultat kombinacije velikog znanja i iskustva naših zaposlenih iz NLB Banke i Komercijalne banke.

Nastavićemo da poslujemo kao univerzalna banka, koja klijentima nudi specijalizovana rešenja - po povoljnim uslovima i uz efikasnu distribuciju, sa snažnim fokusom na moderne digitalne kanale.

Ali nećemo se zaustaviti tu - u narednom periodu nastavićemo da razvijamo nove platforme i digitalne servise, kako bismo sve svoje proizvode i usluge ponudili na što jednostavniji, bezbedniji i komforniji način. Paralelno sa tim, radićemo i na unapređenju standarda poslovanja u ekspoziturama, koje ostaju mesto pravih prilika za susret sa klijentima. NLB Komercijalna banka biće banka pravih prilika za sve naše klijente.

Sa zadovoljstvom očekujemo nove izazove, spremni smo za sve što dolazi.

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Za nas ovaj region nije samo tačka na mapi. S obzirom na to da volimo svoj dom, trudimo se da ga unapređujemo i razvijamo za sadašnje i buduće generacije. Zbog toga smo krenuli putem intenzivnog integrisanja održivosti u naše poslovanje. Iznad svega, finansiranjem želimo da ubrzamo tranziciju Jugoistočne Evrope u ekonomiju sa niskom emisijom ugljenika.

Važan deo naše misije - pored brige o našim klijentima svojom posvećenošću, znanjem i inovativnim rešenjima - je stvaranje boljeg života, bolje budućnosti za sve nas. Za nas ovaj region nije samo tačka na mapi - ovo je naš dom. Zbog toga smo krenuli putem intenzivnog integrisanja održivosti u naše poslovanje. U najširem smislu, održivost shvatamo kao naše poslovanje usmereno na potrebe ove generacije i istovremeno očuvanje potencijala budućih generacija.

Principi za odgovorno bankarstvo Ujedinjenih nacija

NLB Grupa nastoji da u potpunosti integriše elemente korporativne održivosti što dovodi do toga da banka dugoročno donosi vrednost u finansijskom, ekološkom, socijalnom i etičkom smislu. NLB Grupa aktivno doprinosi uravnoteženijem i inkluzivnijem ekonomskom i socijalnom sistemu kroz tri linije delovanja:

Održivo poslovanje

Održivo poslovanje odnosi se na upravljanje našim direktnim ESG (ekološkim, socijalnim, upravljačkim) uticajima, obezbeđujući naše etično i efikasno poslovanje. Naš pristup unapređenju održivog poslovanja zasnicna se na merenju, upravljanju i izveštavanju o učinku u skladu sa EU NFRD (EU direktiva o nefinansijskom izveštavanju) i UNEP FI (Finansijska inicijativa Programa za životnu sredinu Ujedinjenih nacija).

Održivo finansiranje

Održivo finansiranje integriše ESG kriterijume u naše poslovne i investicione odluke obezbeđujući trajnu korist za naše klijente i društvo u celini. Uključivanje praksi

održivosti u naše kredite, investicije, proizvode i usluge, najvažniji je način na koji možemo podržati nacionalne i globalne ciljeve održivog razvoja. Štaviše, omogućava nam da upravljamo rizicima po sopstvene finansijske performanse i ostvarujemo dobit od poslovnih prilika nastalih prelaskom na zeleniju, inkluzivniju ekonomiju.

Korporativna društvena odgovornost

Aktivno doprinosimo širem društveno-ekonomskom razvoju kroz naše aktivnosti društvene odgovornosti sa sveobuhvatnim fokusom na obrazovanje u zajednicama u kojima poslujemo. Pored toga, podržavamo i niz drugih inicijativa kao što su: humanitarne, inicijative u vezi sa kulturnom baštinom, sportom, preduzetništvom, životnom sredinom itd.

Prilikom potpisivanja Principa, Blaž Brodnjak, predsednik Uprave NLB Grupe, istakao je: „Ovo je važan korak koji pokazuje da nam je zaista stalo do regiona u kome poslujemo i živimo, koji

nas obavezuje da radimo na održivosti na sistematičan i angažovan način i u kontinuitetu. NLB Grupa nije samo finansijska grupacija. Mi smo ljudi koji poznaju i razumeju industriju u kojoj radimo, koji razvijamo inovativne proizvode i usluge orijentisane na klijente, osećamo i razumemo okruženje, društvo i region u kojem živimo i želimo da doprinesemo boljim uslovima za poslovanje i kvalitetu života građana. Jer za nas Jugoistočna Evropa nije samo tačka na mapi. Mi ga nazivamo i tretiramo kao svoj dom. Ovdje su srce i glava NLB Grupe, zato želimo i imamo ambiciju da vidimo ovaj region kako napreduje. Želimo da podržimo taj cilj odgovornim i održivim pristupom svom poslovanju i ulogom koju imamo u društvu. Čvrsto verujemo da održivost nije samo slovo na papiru, već stvarni niz odluka i aktivnosti kojima težimo, da postanemo kompanija sa važnim pozitivnim uticajem na društvo i životnu sredinu u našem matičnom regionu i jedan od najpoželjnijih poslodavaca. Radićemo na ulozi u domenu održivosti na svim tržištima na kojima poslujemo, sa ciljem uspostavljanja regionalne održive platforme. Želimo da podržimo kompanije koje posluju lokalno ili regionalno, koje ovdje stvaraju i razumeju svoju ulogu u društvu na način kako je mi razumemo i ispunjavamo. “

#OkvirPodrške

Projekat #OkvirPodrške je i 2021. godine realizovan u svim zemljama gde NLB Grupa posluje, s tim što se ove godine u Srbiji priključila i Komercijalna banka. Cilj projekta je pružanje profesionalne marketinške podrške malim biznisima, i ustupanjem reklamnog prostora pomaže se lokalnim biznisima da dođu do novih korisnika i kupaca.

Upoznati smo sa kakvim se sve izazovima mali biznisi susreću tokom pandemije virusa korona ali i načinima prilagođavanja svog poslovanja novonastaloj situaciji, Mali biznisi su vitalni za lokalnu ekonomiju ali imaju dosta slabije kapacitete za borbu sa problemima u odnosu na velike kompanije.

U 2021. godini pristigle su rekordne 244 prijave, a nagrađeno je čak 50 malih biznisa kojima je ustupljen reklamni prostor vredan više od 20 miliona dinara.

Ova društveno-odgovorna kampanja će se nastaviti i ubuduće i nadamo se da će svako svojim primerom uticati na to da se unapredi poslovanje male privrede kroz kupovinu proizvoda i korišćenje usluga koje pružaju lokalni mali biznisi.

#NLB Kombank Organic

Jedan od najznačajnijih društveno-odgovornih projekata u Srbiji jeste Organic konkurs na kome su 2021. godine zajedno učestvovala NLB Banka i Komercijalna banka. Bio je to 10. jubilarni konkurs zbog čega je nagrađeno čak 10 najboljih projekata sa po 500.000 RSD. Od pokretanja projekta, 2012. godine, pa do sada, pristigla su 584 projekta iz oblasti organske proizvodnje i prerade hrane.

Donacije

Tokom 2021. godine NLB Banka i sve članice NLB Grupe su kroz donacije pružale podršku tamo gde je ona bila najpotrebnija, pre svega zdravstvenim i institucijama za obrazovanje i zaštitu dece bez roditeljskog staranja.

NLB Banka i Komercijalna banka su u 2021. godini zajedno pružile podršku kroz donaciju Fondaciji SOS Dečija sela Srbija, koja se već dugi niz godina brine o najugroženijim članovima našeg društva. Kroz Centre za podršku porodici u Nišu, Kraljevu i Beogradu pomažu porodicama da prebrode krize, obezbede bezbedno okruženje za razvoj dece, i da deca ostanu sa svojim roditeljima.

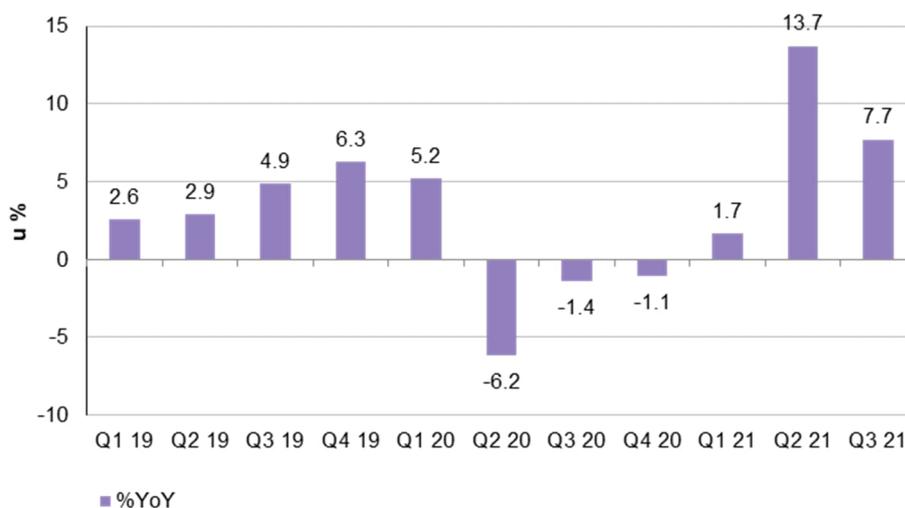
OPŠTI USLOVI POSLOVANJA U 2021. GODINI

Makroekonomsko okruženje

COVID-19 i globalno usporavanje je prema dosadašnjim podacima imalo manje posledice na Srbiju u odnosu na većinu evropskih zemalja zbog postignute makroekonomske i finansijske stabilnosti, prethodne dinamike rasta, stvorenog fiskalnog prostora, pravovremenog i sveobuhvatnog paketa mera, kao i strukture ekonomije. Povratak BDP-a na pretkrizni nivo je postignut već u Q1 2021, dok je u Q2 realni rast BDP-a dostigao 13,7% mg. U Q3 je ostvaren rast od 7,7% a prema proceni sličan tempo rasta očekuje se i u Q4, što je iznad naših očekivanja. Prema preliminarnoj proceni RZS-a o ekonomskim kretanjima u 2021. godini, realni rast BDP-a je iznosio 7,5%. Takva kretanja rezultat su rasta aktivnosti u industriji, građevinarstvu i u uslužnim sektorima. Donete mere ekonomske politike (5,8 mlrd EUR, oko 13% BDP-a u 2020) minimalizovale su pad BDP-a u 2020, dok je dodatni paket od 2,2 mlrd EUR (4,2% BDP-a) u 2021. doprineo daljem rastu i vraćanju na putanju održivog rasta u srednjem roku.

Srbija														
	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.*
Realni BDP, mg. stope rasta (y %)	5,7	-2,7	0,7	2,0	-0,7	2,9	-1,6	1,8	3,3	2,1	4,5	4,3	-0,9	7,5
Privatna potrošnja (y %)	4,5	-3,3	-0,6	1,4	-1,7	-1,7	-0,1	-0,6	1,9	2,2	3,1	3,7	-1,9	6,6
Privatne investicije ¹ (y %)	13,2	-23,4	-7,6	6,9	14,9	-8,4	-5,2	5,2	2,1	9,5	12,3	13,9	-5,5	2,9
Državna potrošnja (y %)	3,5	-1,7	-0,1	1,6	0,4	-2,1	0,9	-3,7	0,0	2,9	3,8	2,0	2,9	2,8
Državne investicije (y %)	-16,4	-16,6	0,0	-7,8	7,6	-35,8	13,6	14,0	21,2	-6,3	45,3	30,7	11,0	48,3
Izvoz (y %)	12,6	-11,5	16,9	5,6	2,9	18,0	4,3	9,3	12,0	8,2	7,5	7,7	-4,2	18,9
Uvoz (y %)	10,1	-21,9	-0,1	7,2	-0,6	6,5	5,1	4,0	7,0	11,1	10,8	10,7	-3,8	16,3
Stopa nezaposlenosti (y %) ⁴	-	-	20,9	24,9	25,9	24,0	20,6	18,9	16,4	14,5	13,7	11,2	9,7	11,4
Nominalne zarade (y %) ⁵	18,0	9,0	7,6	11,2	9,0	6,2	1,4	-0,2	3,7	3,9	6,5	10,6	9,4	8,9
Novčana masa (M3) (y %)	9,8	21,5	12,9	10,3	9,4	4,6	7,6	6,6	11,6	3,6	14,5	8,4	18,1	11,8
Indeks potrošačkih cena ² (y %)	12,5	8,1	6,1	11,2	7,3	7,9	2,1	1,4	1,1	3,2	2,0	1,9	1,6	4,0
NBS referentna kamatna stopa ³ (y %)	17,8	9,5	11,5	9,8	11,3	9,5	8,0	4,5	4,0	3,5	3,0	2,3	1,0	1,0
Deficit tekuceg racuna BPM-6 (y % BDP-a)	20,0	6,3	6,5	10,3	10,9	5,8	5,6	3,5	2,9	5,2	4,8	6,9	4,1	4,1

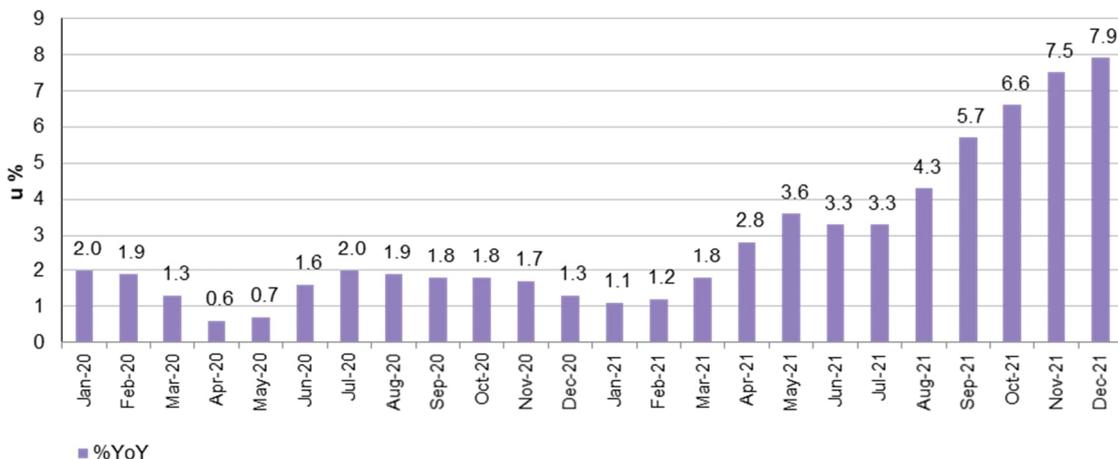
BDP

Zahvaljujući očuvanoj makroekonomskoj i finansijskoj stabilnosti i pravovremenom i sveobuhvatnom paketu ekonomskih mera koje su donele Narodna banka Srbije i Vlada RS, Srbija je u dve pandemijske godine zabeležila kumulativan rast realnog bruto domaćeg proizvoda od oko 6,5%. BDP je dostigao pretkrizni nivo u Q1 2021, jedan kvartal ranije od

očekivanog i prema proceni NBS-a u Q4 se nalazi 5,7% iznad pretkriznog nivoa. Za naredne godine usled novog investicionog ciklusa, očekuje se rast BDP-a u rasponu od 4%-5%.

Inflacija je u poslednjih 8 godina bila čvrsto pod kontrolom i kretala se na nivou od oko 2,0%. Izostanak očekivane više inflacije početkom 2021. godine, bio je rezultat nižeg rasta cena hrane (pre svega povrća). Inflacija se od septembra kreće iznad granica cilja, vođena cenama hrane i naftnih derivata. Viša inflacija posledica je privremenih faktora rasta svetskih cena energenata i primarnih poljoprivrednih proizvoda, kao i zastoja u globalnim lancima snabdevanja i efekata suše. Sa slabljenjem dejstva tih faktora, očekujemo postepeno smanjenje inflacije u Q2, zatim ulazak u cilj tokom Q3 i njenu stabilizaciju oko centralne vrednosti cilja krajem 2022. Ključni rizici projekcije potiču od efekata energetske krize u Evropi, zatim svetskih cena primarnih proizvoda i od dužine trajanja poremećaja u lancima snabdevanja. Što se tiče domaćih faktora oni se odnose na predstojeću poljoprivrednu sezonu, koja se za potrebe projekcije pretpostavlja na nivou prosečne. Rizici su takođe vezani za buduću dinamiku pandemije, brzinu oporavka zone evra, kao i za tokove kapitala prema zemljama u usponu.

Učešće javnog duga centralnog nivoa vlasti u BDP-u na kraju decembra 2021. godine iznosi 56,9%, a učešće javnog duga opšteg nivoa države u BDP-u iznosi 57,5%. Javni dug centralnog nivoa vlasti u decembru 2021. godine u odnosu na novembar iste godine povećan je za 27,9 mlrd RSD i iznosio je 3.543,2 mlrd RSD (30,1 mlrd EUR).

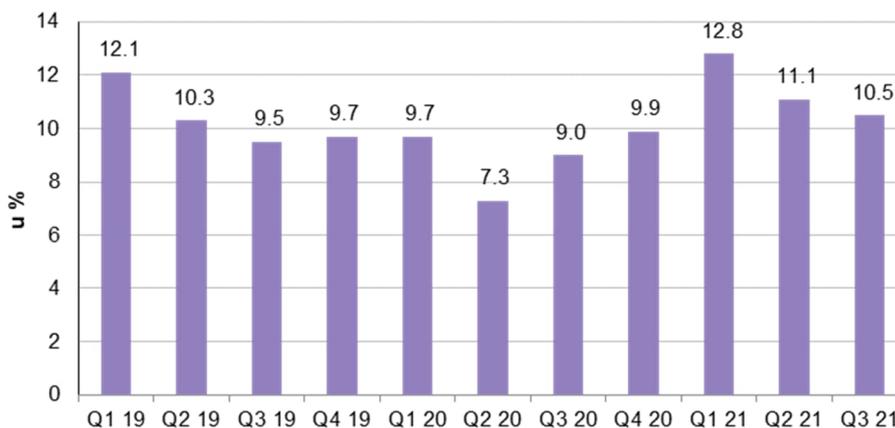
Zahvaljujući snažnom ekonomskom rastu, agencija za ocenu kreditnog rejtinga Standart and Poor's, u izveštaju koji je objavljen 10. decembra 2021. godine, popravila je izgled za dalje povećanje kreditnog rejtinga sa stabilnih na pozitivne i time potvrdila ocenu kreditnog rejtinga Republike Srbije na nivou BB+. Agencija ističe da će se u narednih godinu dana stvoriti objektivni uslovi za povećanje kreditnog rejtinga na investicioni nivo ukoliko prilivi od stranih direktnih investicija, stopa rasta i učešće javnog duga u BDP-u budu bolji od trenutno projektovanih. Struktura poboljšanja privrede podržana merama ekonomske politike dala su rezultate već u prvoj polovini 2021. godine. To je jedan od glavnih razloga revizije očekivanog rasta BDP-a u 2021. godini na 7%, dok se u 2022. godini projektuje rast od preko 4%.

NBS tokom 2021. godine držala je referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou u iznosu od 1,0%, a taj trend zadržan je i u januaru 2022. godine. Zahvaljujući fleksibilnosti monetarnog okvira, NBS od oktobra postepeno smanjuje ekspanzivnost monetarne politike bez promene osnovnih kamatnih stopa, imajući u vidu povećane troškovne pritiske u međunarodnom i domaćem okruženju i neophodnost uticaja na inflaciona očekivanja.

U Q4 2021. godine ukupan broj zaposlenih je iznosio 2.288.308 lica. Od ukupnog broja, 1.831.766 zaposleno je u pravnim licima, 397.516 predstavljaju preduzetnici, lica zaposlena kod njih i lica koja samostalno obavljaju delatnost, a 59.026 lica predstavljaju registrovani individualni poljoprivrednici. U odnosu na Q4 2020. godine, ukupan broj zaposlenih lica veći je za 35.149 lica, odnosno 1,6%, pri čemu je broj zaposlenih u pravnim licima porastao za 39.465 lica tj. za 2,2%, broj preduzetnika, zaposlenih kod njih i lica koja samostalno obavljaju delatnost povećan je za 745 lica, tj. za 0,2%, dok je broj registrovanih individualnih poljoprivrednika smanjen za 5.061 lice, tj. za 7,9%. U Q3 2021. godine broj zaposlenih iznosio je 2.924.500, a broj nezaposlenih 341.500. Stopa zaposlenosti za dati period iznosi 50,0%, a stopa nezaposlenosti 10,5%.

Prosečna zarada (bruto) obračunata za novembar 2021. godine iznosila je 95.312 dinara, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila 69.136 dinara. Rast bruto zarada u periodu januar-novembar 2021. godine, u odnosu na isti period prošle godine, iznosio je 9,1% nominalno, odnosno 5,2% realno. Istovremeno neto zarade su porasle za 9,3% nominalno i za 5,4% realno.

Stopa nezaposlenosti

Bankarski sektor

Na kraju trećeg kvartala 2021. godine na bankarskom tržištu Srbije poslovale su 24 banke, sa ukupno 22.503 zaposlenih (krajem 2020. godine 22.823 zaposlena). Najveći deo bankarskog sektora bio je u stranom vlasništvu (86% aktive bankarskog sektora). U vlasničkoj strukturi dominiraju banke iz Italije, Austrije i Mađarske. Ukupna bilansna suma bankarskog sektora Srbije iznosila je 4.935 mlrd RSD. Posmatrajući prema bilansnoj sumi, u trećem kvartalu bankarski sektor je rastao po stopi od 3,2%, odnosno 7,3% od početka 2021. godine.

Pet najvećih banaka, posmatrano prema visini bilansne sume, plasmanima nebankarskom sektoru i depozitima nebankarskog sektora činili su 57,7%, 57,5% i 57,5% tržišta, respektivno. Banca Intesa je vodeća banka po aktivni i depozitima, dok je OTP Grupa prva u plasmanima. U ukupnoj bilansnoj aktivni, Banca Intesa ima učešće od 15,4%, OTP Banka 13%, a tržišno učešće iznad 10% ima još Unicredit banka a.d. Beograd. Sa aspekta koncentracije bankarskog

sektora, HHI index od 869 sugeriše da srpsko bankarsko tržište i dalje odlikuje visok stepen konkurencije.

Kao i prethodnu godinu, i 2021. godinu karakteriše trend ukрупnjavanja tržišta. Najznačajnija transakcija u 2021. godini je završetak integracije Vojvođanske banke i OTP banke (bivša SoGe banka), kao i spajanje Poštanske štedionice i mts Banke. U poslednjem kvartalu 2021. godine je realizovano i pravno spajanje Eurobank a.d. Beograd i Direktne banke a.d. Kragujevac. Takođe, u narednom periodu se očekuje i finalizacija akvizicije Credit Agricole a.d. Novi Sad od strane Raiffeisen banke a.d. Beograd, kao i akvizicija Sberbank a.d. Beograd od strane AIK banke a.d. Beograd. Spajanje NLB banke a.d. Beograd i Komercijalne banke a.d. Beograd očekuje se u drugom kvartalu 2022. godine. Nakon završetka ovih procesa integracije značajno će se izmeniti slika prvih 5 banaka na srpskom bankarskom tržištu.

Zaključno sa trećim tromesečjem u 2021. godini, bankarski sektor je ostvario rezultat posle oporezivanja od 41,5 mlrd RSD, što je pad od 3,8% u odnosu na isti period prošle godine. Sa pozitivnim rezultatom je poslovalo 20 banaka sa ukupnim profitom od 42,2 mlrd RSD, dok su samo 4 banke poslovale sa gubitkom u ukupnom iznosu od 711 mln RSD. Najveći uticaj na pad profita u odnosu na isti period 2020. godine dolazi uglavnom od znatno nižih ostalih poslovnih prihoda (pad od 58%), ali i zbog većih operativnih troškova poslovanja (rast od 11%). Dodatno, primećene su i promene u efektima ispravke vrednosti, gde je zabeležen manji negativni efekat u odnosu na prošlu godinu za 48%, dok je pozitivno kretanje primećeno i u neto prihodima od naknada koje su porasle za 12%.

Ovakva kretanja odrazila su se i na kretanje pokazatelja profitabilnosti – prinos na kapital (ROE) je krajem trećeg kvartala iznosio 7,7% (YoY smanjenje od 0,4 p.p), dok je prinos na aktivu iznosio 1,2% i niži je u odnosu na isti period prošle godine za 0,1 p.p.

Neto krediti bankarskog sektora iznosili su 2.809 mlrd RSD, što predstavlja rast od 6,6% u odnosu na kraj 2020. godine. Na rast kreditnog portfolija svakako su uticale i mere podrške stanovništvu i privredi u cilju prevazilaženja posledica pandemije COVID-19 (uvođenje moratorijuma na otplatu kredita i podrška kreditiranju pravnih lica putem garantne šeme).

Narodna banka Srbije podstiče proces dinarizacije kroz očuvanje relativne stabilnosti deviznog kursa, unapređenje u oblasti upravljanja deviznim rizikom u privatnom sektoru, kao i drugim merama. Vlada doprinosi dinarizaciji poreskom politikom i razvijam tržišta dinarskih HoV – učešće duga u RSD povećano je sa 2,5% (2008) na 28,9% u novembru 2021.

Dinarizacija depozita privrede i stanovništva povećana je za 19,6 p.p. u odnosu na kraj 2012. i u novembru 2021. je iznosila 38,9%.

Dinarska štednja stanovništva je u prethodne tri godine zabeležila značajan rast (22% u 2018, 31% u 2019. i 17% u 2020), koji je nastavljen i u 2021. kada je za jedanaest meseci povećana za 10,1 mlrd dinara (tj. 11,0%). Ovakvo kretanje štednje govori u prilog poverenja građana u finansijsku i cenovnu stabilnost, s obzirom na to da je rast štednje stvoren i u uslovima krize izazvane pandemijom i povećane averzije prema riziku.

Što se tiče dinarizacije plasmana, poslednjih godina dinarizacija plasmana stanovništvu imala je izražen trend rasta kao rezultat značajnog pada dinarskih kamata, kao i mera koje NBS preduzima u cilju podrške procesu dinarizacije – sa 35,1% (2012) na 54,9% (novembar 2021). Ukupno posmatrano, dinarizacija plasmana sektoru privrede i stanovništva je u novembru dostigla nivo od 38,5% (što je za 10,5 p.p. više u odnosu na kraj 2012).

Uprkos istorijski niskim kamatnim stopama na depozite, prisutna je stabilnost depozita stanovništva i privrede u strukturi finansiranja, sa učešćem od 45% i 29% u ukupnim obavezama na kraju novembra 2021. godine, respektivno.

Sprovođenje mera za rešavanje NPL, zajedno sa rastom kreditne aktivnosti, dovelo je do značajnog popravljavanja kvaliteta portfolija banaka. Krajem novembra 2021. godine, učešće NPL-a u ukupnim kreditima iznosilo je 3,5%, uz zadržavanje relativno visokih stopa pokrića MSFI ispravkama vrednosti (57,9%). Osnovni kanali smanjenja NPL bili su naplata, otpis i ustupanje (prodaja) trećim licima.

Bankarski sektor Srbije je adekvatno kapitalizovan, sa pokazateljem adekvatnosti kapitala od 21,7% u septembru, što je znatno iznad propisanog minimuma od 8%. Vrednost pokazatelja adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala iznosila je 20,6%, što govori da pored visine, kapitalizovanost bankarskog sektora odlikuje i dobra struktura, u kojoj oko 95% ukupne adekvatnosti donosi najkvalitetniji osnovni akcijski kapital.

Banke poseduju značajne rezerve kapitala, što im omogućava da se uspešno nose s kreditnim rizikom, čak i u slučaju pretpostavljenog najpesimističnijeg scenarija u stres testovima. Visoku solventnost bankarskog sektora potvrđuje i pokazatelj leveridža, koji je u regulatorni okvir Republike Srbije uveden regulativom Bazel III i čija je vrednost na kraju septembra 2021. godine iznosila 11,5%. Pokazatelji likvidnosti se konstantno kreću na nivoima znatno višim od regulatornih minimuma.

Likvidna sredstva činila su oko 38% ukupne aktive bankarskog sektora krajem novembra 2021. godine. Odnos kredita i depozita klijenata, koji je na kraju novembra 2021. godine iznosio 84%, govori o stabilnoj strukturi finansiranja i uopšte likvidnosti bankarskog sektora.

NLB Banka a.d. Beograd je na kraju trećeg tromesečja 2021. godine sa bilansnom sumom od 80,5 mlrd RSD imala tržišni udeo od 1,63% i zauzimala je 15. mesto u bankarskom sektoru.

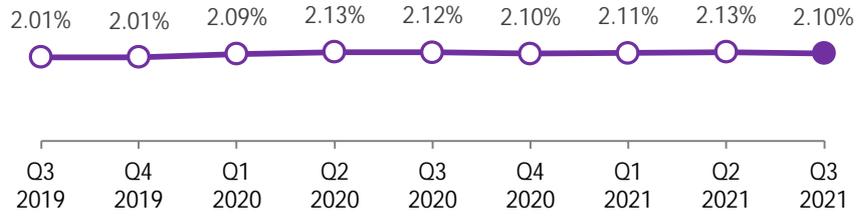
Plasmani nebankarskom sektoru krajem septembra 2021. godine iznosili su 59,0 mlrd RSD, i u ovom segmentu Banka je zadržala tržišno učešće od 2,10%.

Kretanje tržišnog učešća NLB Banke po najznačajnijim bilansnim pozicijama prikazano je narednim grafikonima:

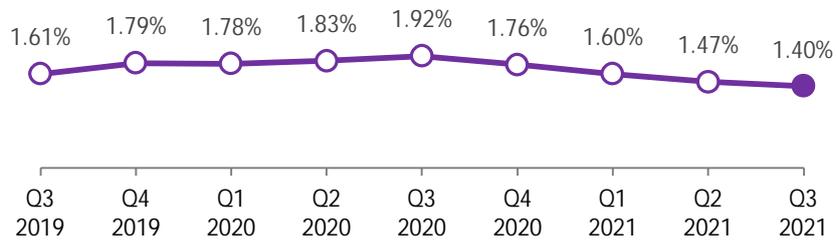
TRŽIŠNO UČEŠĆE - Bilansna suma

TRŽIŠNO UČEŠĆE - Plasmani nebankarskom sektoru

TRŽIŠNO UČEŠĆE - Depoziti i ostale obaveze nebankarskog sektora

Grafikon: Kretanje tržišnog učešća NLB Banke

Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji

NLB Banka ad Beograd	2021. godina	2020. godina
OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA		
ROE a.t.	5,6%	3,4%
ROA a.t	0,6%	0,4%
CIR	84,3%	76,2%
LTD	119,7%	98,9%
PAK	19,2%	19,1%
Kamatna marža	3,4%	3,4%
BILANS USPEHA (u milionima RSD)		
Neto kamatni prihodi	2.739,1	2.569,2
Neto nekamatni prihodi	1.068,9	981,5
Troškovi poslovanja	-3.208,5	-2.704,0
Dobitak / gubitak pre troškova ispravki vrednosti	599,5	846,8
Dobitak / gubitak nakon poreza	506,1	297,6
BILANS STANJA (u milionima RSD)		
Bilansna suma	84.082,1	80.775,0
Neto plasmani komitentima	59.740,3	55.247,9
Depoziti i druge obaveze prema komitentima	49.921,6	55.888,8
Kapital	9.214,1	8.783,0
KREDITNI PORTFOLIO I REZERVACIJE (u milionima RSD)		
Visina kreditnog portfolija	83.647,0	78.547,0
Ispravke vrednosti i rezervisanja po IFRS	1.049,0	1.254,4
Pokrivenost portfolija MRS ispravkama vrednosti	1,3%	1,6%
OSTALI POKAZATELJI		
Broj aktivnih klijenata	142.964	141.866
Broj organizacionih jedinica	28	28
Broj zaposlenih	506	509

Tabela 2: Najznačajniji finansijski i regulatorni pokazatelji (izvor: NLB Banka)

Bilans stanja

u 000 rsd

Stavka	dec.21	dec.20	aps	indeks
	iznos	iznos		
AKTIVA	84.082.130	80.774.980	3.307.150	104
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9.197.912	8.178.816	1.019.096	112
Hartije od vrednosti	9.428.386	7.528.278	1.900.108	125
Potraživanja po osnovu derivata	1.804	5.268	-3.464	34
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.864.611	7.653.065	-3.788.454	50
Kredit i potraživanja od komitenata	59.740.346	55.247.934	4.492.412	108
Nematerijalna ulaganja	161.148	303.385	-142.237	53
Nekretnine, postrojenja i oprema	833.625	1.084.696	-251.071	77
Investicione nekretnine	135.972	128.524	7.448	106
Stalna sredstva namenjena prodaji	252.793	247.697	5.096	102
Odložena poreska sredstva	50.096	28.192	21.904	178
Ostala aktiva	415.437	369.125	46.312	113
PASIVA	84.082.130	80.774.980	3.307.150	104
Obaveze po osnovu derivata	1.217	42.982	-41.765	3
Depoziti i ostale fin.obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	21.775.163	12.896.128	8.879.035	169
Depoziti i ostale fin.obaveze prema komitenata	49.921.565	55.888.833	-5.967.268	89
Subordinirane obaveze	1.768.819	1.772.943	-4.124	100
Rezervisanja	556.822	367.468	189.354	152
Tekuće poreske obaveze	77.391	8.832	68.559	876
Ostale obaveze	767.046	1.014.843	-247.797	76
Ukupne obaveze	74.868.023	71.992.029	2.875.994	104
Kapital bez rezultata perioda	8.707.966	8.485.327	222.639	103
Rezultat perioda	506.141	297.624	208.517	170
Kapital	9.214.107	8.782.951	431.156	105

Tabela 3: Bilans stanja (izvor: NLB Banka)

Bilans uspeha

Stavka	u 000 rsd			
	2021	2020		
	iznos	iznos	aps	indeks
I. Neto poslovni prihodi (1+2)	3.807.965	3.550.738	257.227	107
1. Neto kamatni prihodi	2.739.066	2.569.213	169.853	107
a) Prihodi od kamata	3.213.130	3.208.885	4.245	100
b) Rashodi od kamata	-474.064	-639.672	-165.608	74
2. Neto nekamatni prihodi	1.068.899	981.525	87.374	109
a) Neto prihodi od naknada	870.556	742.343	128.213	117
i) Prihodi od naknada	1.115.019	931.668	183.351	120
ii) Rashodi od naknada	-244.463	-189.325	55.138	129
b) Ostali neto nekamatni prihodi	198.343	239.182	-40.839	83
II. Troškovi poslovanja i ostali rashodi	-3.208.497	-2.703.960	504.537	119
1. Troškovi zarada	-1.569.319	-1.254.291	315.028	125
2. Opšti i administrativni troškovi i ostali rashodi	-1.308.486	-1.123.820	184.666	116
3. Amortizacija	-330.692	-325.849	4.843	101
III. Rezultat pre troškova ispravki vrednosti i rezervisanja	599.468	846.778	-247.310	71
Ispravke vrednosti i rezervisanja	-16.689	-536.988	-520.299	3
IV Rezultat pre poreza	582.779	309.790	272.989	188
Porez i dobitak/gubitak po osnovu odloženih poreza	-76.638	-12.166	64.472	630
V Rezultat nakon poreza	506.141	297.624	208.517	170
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-
VI Rezultat perioda	506.141	297.624	208.517	170

Tabela 4: Bilans uspeha (izvor: NLB Banka)

POSLOVNE AKTIVNOSTI BANKE

Tokom 2021. godine tržište se suočilo sa brojnim ograničenjima koja su uticala na sve aspekte poslovnih aktivnosti. Upravljanje poslovnom mrežom je predstavljalo poseban izazov zbog optimizacije broja zaposlenih u ekspoziturama u cilju održanja kontinuiranog poslovanja s jedne, i zdravlja naših zaposlenih i klijenata sa druge strane. I pored navedenih izazova Banka je ostvarila pozitivan rezultat i značajan rast u ključnim segmentima poslovanja.

U prethodnoj godini, realizovali smo važne razvojne projekte koji treba da postave čvrste osnove za narednu fazu našeg razvoja u kojoj će tradicionalno bankarsko poslovanje u velikoj meri biti transformisano i dopunjeno potpuno novim oblicima komunikacije i interakcije sa klijentima.

U skladu sa kretanjima na tržištu, digitalizacija i servisi koji su dostupni klijentima 24/7 bez potrebe za dolaskom u banku opredeljuju uslove poslovanja i NLB Banka će i u narednom periodu biti usmerena na unapređenje servisa i dostupnosti prema klijentima

U procesu integracije koji je u toku poslovne aktivnosti banke su usmerene na aktivnosti koje će klijentima banaka doneti dodatne pogodnosti, servise i kvalitet usluge.

Poslovanje sa stanovništvom

I pored mnogih izazova nastalih pandemijom COVID-19 virusa, zahvaljujući dobroj organizaciji posla, ali i velikoj posvećenosti naših zaposlenih, poslovanje sa stanovništvom je uspešno ostvarilo postavljene ciljeve. Uvedene su promene u ponudi gotovinskih kredita, smanjenje su kamatne stope na dinarske i devizne oročene depozite i nastavljena je digitalizacija postojećih i novih klijenata.

U aprilu 2021. godini uvedena je ponuda gotovinskih kredita sa varijabilnom kamatnom stopom, čime je banka ušla na tržište gde nije bila prisutna. Učešće gotovinskih kredita sa varijabilnom kamatnom stopom na tržištu čini oko 40% ukupne nove produkcije. Tokom 2021. godine značajnu podršku prodaji doprinela je kampanja „Paket dobrodošlice“ realizovana zajedno sa Komercijalnom bankom, koja je imala za cilj da svim novim klijentima pruži benefite koje kampanja donosi. U poslednjem kvartalu 2021. godine, pokrenuta je i kampanja „Stambeni krediti za mlade“. Imala je za cilj da podstakne

mlade bračne parove na kupovinu prvog stana i nagradi prvih 60 klijenata sa po 30.000 RSD za useljenje, koji su ispunjavali uslov da su mlađi od 40 godina u trenutku podnošenja zahteva (01.11-31-12), a da je krediti isplaćeni najkasnije do 28.02.2022. Kampanja je rađena zajedno sa Komercijalnom bankom i na ovaj način usrećila ukupno 300 klijenata.

Kako su nam klijenti na prvom mestu, za sve potrebne informacije na raspolaganju je bio naš Kontakt centar. Broj interakcija u 2021. godini je bio veći nego prethodne, posebno je bilo više odlaznih poziva usled aktivnog učešća u prodajnim kampanjama kao i kampanji vezanoj za projekat integracije.

NLB Banka se trudila da opravda ukazano poverenje klijenata i u 2021. godini i dodatno unapredi svoju ponudu proizvoda i usluga. I pored svih izazova sa kojima smo se susretali u 2021. godini ostvareni su značajni rezultati u segmentu fizičkih lica. Produkcija gotovinskih kredita je iznosila skoro 83 miliona evra, što predstavlja rast od 25% u odnosu na prethodnu godinu. Takođe, zabeležen je značajan rast produkcije stambenih kredita sa ukupnim

plasmanima koji su premašili iznos od 35 miliona evra, što je čak 64% više nego u 2020. godini. Odlični rezultati prodaje gotovinskih i stambenih kredita, doneli su i rast tržišnog učešća NLB Banke. Gotovinski krediti su dostigli učešće od 2,50% što je za 5bp više nego u 2020, dok je u oblasti stambenih kredita zabeležen je rast od čak 44bp i u decembru 2021. godine iznose 1,77%.

Depozitni portfolio fizičkih lica u 2021. godini niži je za 35 miliona EUR u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat smanjenja kamatnih stopa na oročene depozite fizičkih lica, koje diktira tržište. Ovom promenom, NLB Banka se uskladila sa najvećim bankama na tržištu i donela značajan, pozitivan efekat na bilans uspeha. I pored smanjenja kamatnih stopa na oročene depozite stanovništva, očuvan je visok nivo depozita u NLB Banci, što potvrđuje da klijenti veruju u stabilnost i sigurnost našeg poslovanja, kao i čvrstu rešenost banke da sredstvima svojih štediša upravljamo na izuzetno odgovoran način.

Broj aktivnih digitalnih korisnika u našoj banci raste iz meseca u mesec, pa se tako i u 2021. godini nastavlja digitalizacija postojećih i novih klijenata kroz prodajne kampanje. Broj novih korisnika elektronskih usluga je povećan za 24% u odnosu na prošlu godinu. Svemu tome su umnogome doprinela brojna unapređenja naših digitalnih servisa i naša stalna želja da klijentima maksimalno izađemo u susret i omogućimo im da mnogo jednostavnije, brže i komfornije obavljaju sve poslove sa našom bankom.

Poslovanje sa pravnim licima

U 2021. godini je došlo do blagog opravka domaće ekonomije koja je u 2020. godini trpela posledice COVID-19 pandemije, ali i smanjenog obima poslovanja. Novonastala situacija je doprinela da se domaća privreda prilagodi težim tržišnim uslovima i pronađe alternativne modele poslovanja.

Blagi rast industrije od početka godine je uglavnom rezultat oporavka globalne ekonomije i rasta izvozne tražnje u prvom delu godine. Veći priliv direktnih stranih investicija, lična potrošnja i potrošnja države doprineli su porastu BDP-a u 2021. godini. Sektor građevinarstva nastavlja sa ekspanzijom podržan kako državnim, tako i privatnim investicijama. U drugoj polovini godine beleži se povećanje inflacije koje je izazvano rastom cena hrane i energije.

U 2021. godini, NLB Banka beleži blagi pad nivoa kreditne aktivnosti u segmentu malih i srednjih preduzeća. Najveći razlog nešto slabijem rezultatu leži u činjenici da se efekat pandemije COVID-19 prelio i na prvi kvartal 2021. godine, kada se poslovalo smanjenim kapacitetima, kao i transfer dela prodajnih timova u Komercijalnu banku, u sklopu projekta integracije.

NLB Banka Beograd je nastavila sa odobravanjem kredita za finansiranje likvidnosti i obrtnih sredstava mikro, malim i srednjim preduzećima i preduzetnicima u skladu sa Uredbom o garantnoj šemi Vlade Republike Srbije, kao i subvencionisanih kredita iz programa Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Tokom 2021. godine pomogli smo klijentima da lakše prebrode finansijske teškoće i omogućili im da u svakom trenutku imaju pristup sredstvima na svojim računima. U okviru programa je u 2021. godini isplaćeno 31,6 miliona EUR kredita našim klijentima.

I u segmentu malih i srednjih preduzeća postoji jaka marketinška podrška koja je i ove godine praćena CSR kampanjom „Okvir podrške“. Kampanja je obuhvatila 163 prijavljena klijenata malog biznisa, od čega je 25 nagrađeno.

Veliki značaj u 2021. godini donela je sinergija prodajnih timova NLB Banke i Komercijalne Banke kao članicama NLB Grupe. Zajedničkim nastupom na tržištu, podržani su veliki projekti koji su doneli benefit, ne samo klijentima, nego i bankama, članicama NLB Grupe. Otvorene su nove mogućnosti i prilike koje su mogle biti realizovane samo zajedničkim snagama. Zahvaljujući strukturi i povezanosti svih članica NLB Grupe, NLB Banka Beograd ima mogućnost da klijentima pruži brzu i efikasnu podršku u ličnim i poslovnim planovima koji se odnose na region jugoistočne Evrope.

Poslovanje sa poljoprivredom

2021. godina će se pamtili kao jedna od najuspešnijih godina za NLB Banku kada je podrška poljoprivrednicima u pitanju.

Kao i prethodnih godina, NLB Banka je bila jedan od lidera na tržištu i jedan od najpouzdanijih partnera poljoprivredi. NLB Banka i Komercijalna banka su ove godine po prvi put kao članice NLB Grupe, zajedno nastupile na Međunarodnom sajmu poljoprivrede, koji se održavao 88. put. Pored vrlo uspešnog nastupa na Međunarodnom sajmu poljoprivrede, NLB Banka je i ove godine organizovala 10. po redu „Organic“ konkurs. Ukupno je bilo prijavljeno 83 projekata, od kojih je nagrađeno 10. NLB Banka je imala puno učešće na ostalim poljoprivrednim sajmovima i skupovima održanim tokom 2021. godine.

NLB Banka je ove godine imala značajnu ulogu u programu subvencija Ministarstva poljoprivrede u kojima su klijenti banke uspeali da dođu do novčanih sredstava po veoma povoljnim kamatnim stopama, dok su sa lokalnim samoupravama i korporativnim klijentima realizovani povoljni plasmani za nabavku obrtnih i osnovnih sredstava po osnovu subvencionisanja kamate i zajedničkog učešća u finansiranju. Iako su uslovi u 2021. godini bili nepovoljniji nego prethodne godine zbog dvomesečne suše i nešto viših kamatnih stopa na subvencionisane kredite, NLB Banka je uspeala da plasira preko 2 milijarde RSD i zauzme prvo mesto sa učešćem od 25,2%, a zajedno sa Komercijalnom bankom učešće je iznosilo 43,4%.

U delu poslovanja sa registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima (RPG), NLB Banka je u 2021. godini ostvarila isti nivo produkcije kao u prethodnoj godini u iznosu od EUR 49,8 mln

što je dovelo do povećanja tržišnog učešća za 50bp i sada iznosi 14,13%. Nastavljena je dodatna digitalizacija agro klijenata, što je rezultiralo povećanje od 22% novih korisnika elektronskih servisa.

Ovakav intenzitet saradnje i podrške koju pružamo poljoprivrednicima još jednom potvrđuje našu odlučnost da i u narednom periodu budemo banka partner za sva poljoprivredna gazdinstva koja planiraju svoj razvoj, nova investiciona ulaganja i širenje.

Cilj nam je da nastavimo da budemo intenzivna podrška poljoprivrednicima kroz kompletan servis kojim podrazumeva, kako kreditne proizvode, tako i druge usluge u skladu sa potrebama klijenata.

TREASURY I ALM

Tokom 2021. godine, NLB Banka je prilagodila poslovanje uslovima pandemije COVID 19 kao i procesu integracije Komercijalne Banke u cilju sprovođenju potrebnog prilagođavanja i obezbeđivanja viška dinarske i devizne likvidnosti.

Kurs se u 2021. kretao u spread-u od 4 pare (min. 117.5496; max. 117.5925) dinara za evro, što ga čini potpuno stabilnim na srednjem nivou u iznosu od 117,5733 RSD za EUR.

NBS je u toku 2021. godine intervenisala na strani neto kupovine deviza sa 645 mln EUR, što predstavlja promenu pravca u odnosu na 2020. godinu kad je NBS neto prodala 1.450 mln EUR. Referenta kamatna stopa je zadržana na nepromenjenom nivou od 1,0% tokom cele 2021. godine.

Služba za trezor i ALM nastavlja u 2021. godini da održava stabilnu i prepoznatljivu poziciju. Prema zvaničnim podacima Narodne banke Srbije za 2021. godinu, NLB Banka a.d. Beograd je rangirana na osmom mestu u pružanju usluga kupovine i prodaje deviza bankama na tržištu uz skoro duplo povećanje prometa u iznosu od 243,2 mln u odnosu na prethodnu 2020. godinu. Takođe, NLB Banka beleži povećanje poslova kupovine i prodaje deviza sa rezidentima od 20% (+135,1 mln) u odnosu na prethodnu godinu.

STRATEGIJA PLANIRANOG POSLOVANJA BANKE

Banka se od 2016. godina nalazi na putanji rasta koja je nastavljena i u 2021. godini, bez obzira na značajno izmenjene uslove poslovanja izazvane pandemijom COVID-19, i dodatno integracione aktivnosti sa Komercijalnom bankom. Kreditna aktivnost Banke rasla je 8%, dok je bilans Banke rastao 4%. Najznačajniji rast je ostvaren u kreditima segmentu stanovništva, čak 23%, prvenstveno na polju stambenih kredita, gde je Banka u poslednje dve godine konstantno podizala tržišni udeo i pozicionirala se kao značajan tržišni učesnik. Do 2021. godine, depozitna baza klijenata je rasla približno istim tempom kao i kreditni portfolio, uz optimizaciju depozitne baze i korišćenje mogućnosti finansiranja od Komercijalne banke. Ovo aktivno upravljanje strukturom depozita nas je dovelo do smanjenja kamatnih rashoda za 26% u poređenju sa 2020. godinom. Uz blagi rast kamatnih prihoda, Banka je ostvarila rast neto kamatnih prihoda za 7%. I pored otežanih uslova poslovanja koje nas prati u protekle dve godine, Banka je zabeležila blagi rast neto prihoda od naknada i provizija u odnosu na prošlu godinu, od 3%.

Osnovna pretpostavka na kojima je baziran poslovni plan NLB banke ad Beograd je završetak procesa integracije sa Komercijalnom bankom do kraja aprila 2022. godine.

Što se tiče budućeg razvoja nove Banke, poslovni plan pretpostavlja snažan rast u svim ključnim poslovnim segmentima, uprkos poremećajima na tržištu izazvanim pandemijom virusa COVID-19 koja je i dalje u toku i još uvek donosi određene neizvesnosti u očekivanjima oporavka i daljeg razvoja tržišta.

Ključni strateški cilj u narednom periodu jeste rast ključnih bilansnih pozicija i rast tržišnog udela, pogotovo u delu kreditnog portfolija. U tom smislu, ključni poslovni ciljevi u narednom periodu su:

- Značajno poboljšanje u svim važnim pokazateljima poslovanja, koji će pokazivati bolje performanse u poređenju sa tržišnim. Planiran doprinos rezultatu NLB Grupe od preko 100 miliona evra u 2025. godini.
- Promena strukture aktive, uz snažan rast kreditne aktivnosti u svim segmentima poslovanja i značajno povećanje tržišnog učešća.
- Kontinuiran, ali sporiji rast depozitnog potencijala u cilju održavanja tržišnog učešća, uz smanjenje likvidnih sredstava, uključujući hartije od vrednosti, koje će finansirati značajan deo rasta kreditnog portfolija. Pokazatelji likvidne aktive i LTD ratio su na nivou tržišnih proseka.
- Maksimalna iskorišćenost angažovanog kapitala, isplata dividendi u svim godinama, uz održavanje adekvatnosti kapitala u skladu sa propisanim granicama.
- Unapređenje usluga i proizvoda u skladu sa tržišnim trendovima, uključujući nastavak rasta udela digitalnih kanala prodaje.
- Reorganizacija i rebrandiranje Banke i poslovne mreže kako bi se odgovorilo na potrebe klijenata.

Puni efekti "nove banke" očekuju se nakon procesa integracije, što je prvi i najveći izazov u narednom periodu.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Banka je uspostavila odgovarajući sistem upravljanja rizicima podržan internim procesima i internim aktima.

Strategijom za upravljanje rizicima uspostavljen je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, koji je uključen u sve njene aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični apetit i profil banke uvek budu u skladu sa već utvrđenom sklonošću ka rizicima. Sistem upravljanja rizicima srazmeran je prirodi, obimu i složenosti poslovanja banke, odnosno njenom rizičnom profilu. Upravljanje rizicima NLB Banke integrisano je u sve poslovne aktivnosti koje podrazumevaju donošenje poslovnih odluka.

Strategija upravljanja rizicima zasniva se na konzervativnom pristupu, što podrazumeva oprezno preuzimanje svih rizika kojima je banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Pri tome, afirmacija ovog principa usklađena je sa ključnim strateškim ciljevima poslovanja kao što su postizanje pozitivnog finansijskog rezultata i očuvanje kapitalne baze, odnosno unapređenje tržišne pozicije banke.

Politike za upravljanje rizicima u banci imaju za cilj postavljanje okvira za upravljanje pojedinačnim rizicima odnosno identifikovanje izvora svakog pojedinačnog rizika,

uspostavljanje mera za savlađivanje tog rizika kao i limitiranje negativnog uticaja svakog pojedinačnog rizika na finansijski rezultat i kapital banke.

Upravljanje rizicima u banci sprovodi se u skladu sa utvrđenim internim politikama i procedurama koje uzimaju u obzir propise koje donosi Narodna banka Srbije, standarde upravljanja rizicima u NLB Grupi, aktuelne smernice Evropskog tela za superviziju banaka (EBA) i relevantne dobre bankarske prakse.

Banka stavlja veliki akcenat na razvojne aktivnosti, modernizaciju upravljanja rizikom i sveobuhvatno unapređenje procesa upravljanja rizicima u celoj organizaciji. Sveobuhvatni pristup upravljanju rizikom se zasniva na stručnim kriterijumima i promišljenom i opravdano umerenom preuzimanju rizika.

Banka planira da oprezno preuzima rizike i da obezbedi dugoročno optimalno profitabilno poslovanje (uzimajući u obzir preuzete rizike), dok istovremeno ispunjava sve regulatorne zahteve sa dodatnim zaštitnim slojevima (baferima), naročito uzimajući u obzir SREP zahtev Narodne Banke Srbije.

Ciljani nivo adekvatnosti kapitala zasniva se na principu da pokazatelj adekvatnosti kapitala banke treba da bude u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje banka obavlja i da, pored rizika sadržanih u propisima NBS, obezbedi zonu odstupanja (buffer) za druge rizike iz poslovanja banke i njenog okruženja kojima je banka izložena. Upravljanje rizicima podrazumeva identifikovanje rizika, merenje/procenu rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika.

NLB Banka ima razvijen okvir za upravljanje rizičnim apetitom (RAF) koji definiše celokupni pristup koji uključuje pravila, procese, kontrole i sistem kroz koji se Rizični Apetit (RAP) postavlja, komunicira i kontroliše. Okvir za upravljanje rizičnim apetitom uključuje Izjavu o rizičnom apetitu (RAS), limite za pojedinačne rizike i prava i odgovornosti u procesu postavljanja i kontrolisanja okvira za upravljanje rizičnim apetitom.

Upravljanje rizicima banka ostvaruje preko Sektora za upravljanje rizicima, na osnovu internih politika i procedura za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima.

Banka koristi finansijske instrumente u obliku derivata kao sredstvo upravljanja deviznim i kamatnim rizikom koji proističu iz njenih poslovnih aktivnosti.

Godine 2020. i 2021. su obeležene pandemijom Covid 19 koja je uticala na globalni finansijski sistem pa tako i na sve segmente poslovanja banke. U skladu sa novom situacijom i adekvatno upravljanje rizicima u toku 2020. i 2021. godine je bilo usmereno na adekvatno i efikasno prilagođavanje nestabilnim ekonomskim uslovima i promenama u poslovnom okruženju. Banka je u skladu sa merama Narodne banke Srbije, svojim klijentima omogućila razne vrste olakšica u izmirivanju obaveza i prilagodila pravila kreditiranja neizvesnim uslovima poslovanja. U toku 2021. godine Banka je poseban akcenat stavila na praćenje oporavka klijenata koji su koristili moratorijume ili druge olakšice.

Očekivanja za 2022. godinu u pogledu pandemije su i dalje nestabilna i u velikoj meri zavise od mogućnosti sprečavanja daljeg širenja pandemije Covid 19 i razvoja novih sojeva ovog virusa. 2022. godine biće završen i proces integracije NLB Banke ad Beograd i Komercijalne banke Beograd. Sektor za upravljanje rizicima će i u narednom periodu nastaviti da radi na unapređenju sistema upravljanja svim rizicima kojima je Banka u svom poslovanju izložena,

posebno na procesu identifikovanja novih rizika koji mogu da nastanu kao i na efikasnom prilagođavanju sistema upravljanja rizicima izmenjenom poslovnom okruženju.

Kreditni rizik

Banka je u svom poslovanju izložena kreditnom riziku, odnosno riziku gubitaka zbog nemogućnosti dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci. Iz tog razloga, banka proaktivno i sveobuhvatno prati i procenjuje pomenuti rizik.

Upravljanje kreditnim rizikom, kao najznačajnijim rizikom koji ima uticaj na banku, se fokusira na preuzimanje umerenih rizika i obezbeđivanje optimalne zarade s obzirom na preuzete rizike. Kako bi se obezbedila srednjoročna i dugoročna stabilnost poslovanja, banka nastoji da održi izbalansirani celokupni rizični profil (stanovništvo, pravna lica) sa umerenim troškom rizika i rizika koncentracije (koncentracija na nivou industrije, na nivo pojedinačne izloženosti) s obzirom da ne želi da se izlaže prekomernom riziku.

Primarna izloženost banke kreditnom riziku nastaje putem kredita i plasmana. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnim politikom, usaglašavajući rokove dospeća odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namenom kredita i kreditnom sposobnošću svojih dužnika.

Banka kreditni rizik identifikuje, meri i procenjuje prema kreditnoj sposobnosti dužnika i njegovoj urednosti u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i prema kvalitetu instrumenata obezbeđenja potraživanja banke. Identifikovanje i merenje izloženosti banke kreditnom riziku, sprovodi se na dva nivoa – na nivou pojedinačnog potraživanja, odnosno klijenta i na nivou celokupnog kreditnog portfolija.

Proces identifikovanja kreditnog rizika omogućava blagovremeno i sveobuhvatno identifikovanje rizika kojima banka jeste ili može da bude izložena. U procesu merenja, banka definiše i unapređuje kvalitativne i kvantitativne metode koje omogućavaju uočavanje promena rizičnog profila banke uključujući i nastanak novih rizika.

Banka kontinuirano prati kreditni rizik putem standardizovanih pristupa kao što su: sagledavanje boniteta klijenata (interni rejting), analiza profitabilnosti posla i stope prinosa na plasirana sredstva, diverzifikovanje kreditnog portfolija, kao i unapređenjem mehanizma odobrenja i naplate potraživanja.

U okviru upravljanja kreditnim rizikom kao i celokupnom okviru za upravljanje rizicima banka posebno prati **rizik koncentracije** koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Rizik koncentracije odnosi se na: velike izloženosti, grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (privredni sektori, geografska područja, vrsta proizvoda i sl) i instrumente kreditne zaštite.

Rizici srodni kreditnom riziku

Banka upravlja rizicima koji su srodni kreditnom riziku, a ciljevi upravljanja ovim rizicima se zasnivaju na osnovnim ciljevima definisanim za upravljanje kreditnim rizikom.

Rizici srodni kreditnom riziku su:

- **Kreditno devizni rizik** je rizik ostvarenja kreditnog gubitka kojem je banka izložena usled odobravanja plasmana u stranoj valuti ili u dinarima s valutnom klauzulom i koji proizilazi iz dužnikove izloženosti valutnom riziku, jer uticaj promene kursa dinara utiče

na finansijsko stanje i kreditnu sposobnost dužnika (povećanje rata koje proističu iz depresijacije vrednosti lokalne valute),

- **Kreditni rizik indukovao kamatnim rizikom** je rizik nastanka gubitka usled promene u referentnim kamatnim stopama za koje je vezana otplata kredita što može uticati na mogućnost klijenata da otplaćuju svoje obaveze na vreme,
- **Rezidualni rizik** je rizik mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je banka izložena.

U toku 2021. godine banka je bila u skladu sa svim limitima/targetima postavljenim u Rizičnom apetitu i sistemu internih limita za kreditni rizik i rizik koncentracije kao i za rizike srodne kreditnom riziku.

Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti i po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik u skladu sa odlukom kojom se urađuje adekvatnost kapitala banke.

Devizni rizik

Devizni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa, a banka mu je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

Pod deviznom imovinom i deviznim obavezama, podrazumevaju se, pored imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti – i imovina i obaveze iskazane u dinarima koji su indeksirani deviznom klauzulom, pri čemu se pod deviznom klauzulom podrazumeva odredba u ugovoru kojom se ugovoreni iznos u dinarima vezuje za vrednost neke druge valute.

Dinarska protivvrednost imovine i obaveza iskazanih u stranoj valuti utvrđuje se prema zvaničnom srednjem kursu dinara na dan obračuna devizne pozicije banke.

Osnova za utvrđivanje izloženosti deviznom riziku su otvorene devizne pozicije u pojedinačnim valutama.

Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku aktive i pasive nominirane u istoj stranoj valuti, odnosno u zlatu i drugim plemenitim metalima.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, definisano je da je maksimalna vrednost pokazatelja deviznog rizika 20% regulatornog kapitala banke.

Banka je u cilju aktivnog upravljanja deviznim rizikom uspostavila dva sistema limita otvorenih deviznih pozicija. Prvi nivo limita je zakonski propisan limit pokazatelja deviznog rizika od 20% regulatornog kapitala banke (iz obrasca KAP), drugi nivo jesu limiti po svim valutama za otvorenu dugu, odnosno kratku deviznu poziciju izračunatu primenom tzv. neto principa. Banka

je uspostavila sistem upravljanja deviznim rizikom, definisan Politikom upravljanja deviznim rizikom koji obuhvata jasno definisana ovlašćenja i odgovornosti u ovom procesu, i to tako da se izbegne sukob interesa, kao i opis postupaka vezanih za merenje, praćenje i upravljanje deviznim rizikom..

Osetljivost na promenu deviznog kursa:

u 000 EUR	Scenario 1: 10%	Scenario 2: 20%
Povećanje kursa	P&L	P&L
CAD	1	1
AUD	0	0
DKK	2	4
JPY	1	2
USD	1	1
GBP	1	1
NOK	0	1
CHF	-2	-5
SEK	1	3
HUF	0	0
EUR	-169	-338
TOTAL P/L efekat	-165	-329

u 000 EUR	Scenario 1: 10%	Scenario 2: 20%
Smanjenje kursa	P&L	P&L
CAD	-1	-1
AUD	0	0
DKK	-2	-4
JPY	-1	-2
USD	-1	-1
GBP	-1	-1
NOK	0	-1
CHF	2	5
SEK	-1	-3
HUF	0	0
EUR	169	338
TOTAL P/L efekat	165	329

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Banka prati, meri i upravlja različitim oblicima kamatnog rizika:

- Rizikom vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk),
- Rizikom krive prinosa (yield curve risk), kojem je izložena usled promene oblika krive prinosa,
- Baznim rizikom (basis risk), kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa različitim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena,
- Rizikom opcija (optionality risk), kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi s kamatno osetljivim pozicijama (kreditni s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.).
- Rizikom kreditnog spreda (marže) koji predstavlja rizik nastanka negativnih efekata vrednovanja portfolija HOV usled promena kreditnog spreda prouzrokovanog kreditnim rejtingom.

Banka je uspostavila sistem upravljanja kamatnim rizikom, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu kamatnog rizika, definisan Politikom upravljanja kamatnim rizikom.

U cilju efikasnijeg upravljanja izloženosti kamatnom riziku banka je uspostavila sistem limita po različitim valutama i vremenskim intervalima, a u skladu sa dospećem, odnosno vremenom ponovnog određivanja cena. Banka mesečno procenjuje negativne efekte promene kamatnih stopa na finansijski rezultat banke (bilans uspeha), na ekonomsku vrednost banke i ekonomsku vrednost portfolija HOV. Kamatno osetljiva aktiva obuhvata sve kamatonosne kredite i plasmane u hartije od vrednosti, sredstva obavezne rezerve, kao i sredstva na

računima kod centralne banke i poslovnih banaka na koja se obračunava kamata. Potraživanja od clijenata boniteta D i E se tretiraju kao kamatno neosetljiva aktiva.

Kamatno osjetljivu pasivu čine depoziti, uzeti krediti i izdate hartije od vrednosti na koje se obračunava kamata.

Kamatno osjetljive vanbilansne stavke čine izvedeni finansijski instrumenti koji su osjetljivi na promenu kamatne stope. Ove instrumente čine interest rate swap, interest rate forward, interest rate futures, interest rate option i sl.

Osetljivost na promenu kamatnih stopa:

u 000 EUR	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Povećanje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	318	637
EUR	752	1.162
CHF	0	0
USD	-1	-1
OTH	0	-2
TOTAL P/L Effect	1.069	1.796

u 000 EUR	Scenario 1: 50 b.p.	Scenario 2: 100 b.p.
Smanjenje kamatnih stopa	P&L	P&L
RSD	-318	-574
EUR	-751	-1.503
CHF	0	0
USD	0	0
OTH	0	0
TOTAL P/L Effect	-1.069	-2.076

Kretanje pokazatelja EVE, NII i credit spread ratio:

IRR risk	31.12.2020	31.3.2021	30.6.2021	30.9.2021	31.12.2021	LIMIT	Δ Q-1
EVE in 000 EUR (with stability of sight deposits)	3.285	2.731	3.244	1.942	1.692	7.996	-251
EVE in % of Tier 1 capital	4,73%	3,92%	4,48%	2,68%	2,36%	11,00%	-0,32%
Change in NII 100/50 bp in 000 EUR	1.274	1.231	1.075	1.401	1.326	1.454	-75
Change in NII 100/50 bp in % of Tier 1 capital	1,83%	1,77%	1,48%	1,93%	1,85%	2,00%	-0,08%
Credit spread ratio total (100 bp) u 000 EUR	880	649	942	615	492	2.908	-123
Credit spread ratio total (100 bp) % Tier 1 kapitala	1,30%	0,93%	1,30%	0,85%	0,70%	4,00%	-0,15%
Credit spread ratio FVOCI (100 bp) u 000 EUR	880	649	942	615	492	2.908	-123
Credit spread ratio FVOCI (100 bp) % Tier 1 kapitala	1,30%	0,93%	1,30%	0,85%	0,70%	4,00%	-0,15%

Rizik likvidnosti

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizikom likvidnosti, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima, koji omogućava pouzdan proces za identifikovanje, merenje, praćenje i kontrolu rizika likvidnosti, koji je definisan Politikom upravljanja rizikom likvidnosti.

U cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti banka je uspostavila Proces interne procene adekvatnosti upravljanja likvidnosti (ILAAP). Na operativnom nivou opisuje se kako se u Banci odvija proces upravljanja rizikom likvidnosti uključujući dva glavna dela, koji se odnose na kvalitativne i kvantitativne elemente procesa. Kvalitativni elementi opisuju strategije, procedure, metodologije i uspostavljeni sistem limita koji se koristi u Banci u cilju upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Plan za upravljanje rizikom likvidnosti u izuzetnim okolnostima je takođe predstavljen u kvalitativnom delu, kao i uloga Interne revizije. Kvantitativni aspekti ILAAP-a, su direktno vezani za kvalitativne elemente, uključujući uvid u ispunjenost interno propisanih limita, stres testove, gap analize, pokazatelje likvidnosti i ostale alate u cilju uspešne procene likvidne pozicije banke.

Banka meri i upravlja likvidnošću u tri faze:

- Operativna likvidnost koja se odnosi na izmirivanje obaveza u kraćim rokovima (do 30 dana)
- Strukturna likvidnost koja se odnosi na upravljanje rizikom likvidnosti na dugoročnijem nivou
- Likvidnost u slučaju nastanka nepredviđenih događaja

Ciljevi praćenja i upravljanja rizikom likvidnosti u banci su:

- osiguranje dovoljnog nivoa likvidnih sredstava;
- minimiziranje troškova održavanja likvidnosti;
- optimiziranje visine rezervi likvidnosti;
- osiguranje odgovarajućeg nivoa likvidnosti za različite situacije i scenarije stresa;
- predviđanje vanrednih situacija ili kriznih uslova i sprovođenje planova za vanredne situacije u slučaju vanrednih okolnosti;
- priprema dinamičkih projekcija likvidnosti uzimajući u obzir nekoliko scenarija novčanih tokova banke;
- priprema predloga za uspostavljanje dodatnih finansijskih sredstava kao kolaterala za izvore finansiranja

Rizik likvidnosti i upravljanje sredstvima

Kako bi se efikasno upravljalo rizikom likvidnosti, Sektor za upravljanje rizicima je definisao Politiku upravljanja rizikom likvidnosti u, a Sektor trezora i ALM Pravilnik za upravljanje rizikom likvidnosti.

Osnovni ciljevi upravljanja likvidnosti su:

- Dnevno ispunjavanje svih obaveza banke na odgovarajući način i u odgovarajućoj valuti
- Ispunjavanje svih zakonskih propisa kojima se uređuje područje likvidnosti
- Izbegavanje pribavljanja sredstava usled njihovog manjka po ceni koja je veća od tržišne ili prisilnom prodajom sopstvenih ulaganja
- Obezbeđivanje stabilnosti i diversifikacije izvora finansiranja

Merenje izloženosti banke riziku likvidnosti vrši se izračunavanjem pokazatelja dnevne likvidnosti LIK, užeg pokazatelja likvidnosti banke i pokazatelja pokrića likvidnom aktivom. Pokazatelj dnevne likvidnosti banke predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog i drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti banke predstavlja odnos likvidnih potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa.

Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da:

- 1) pokazatelj likvidnosti:
 - iznosi najmanje 1,0 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,

- ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana,
 - iznosi najmanje 0,8 kad je obračunat za jedan radni dan;
- 2) uži pokazatelj likvidnosti:
- iznosi najmanje 0,7 – kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
 - ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
 - iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.
- 3) pokazatelj pokrića likvidne aktive:
- iznosi najmanje 100%

Kritično nizak nivo likvidnosti banke predstavlja nivo likvidnosti čiji je pokazatelj, uži pokazatelj i pokazatelj pokrića likvidnom aktivom niži od jednog od limita utvrđenog u stavu 1. ove tačke.

Prikaz kretanja pokazatelja likvidnosti je dat u sledećoj tabeli:

	31.12.2021		31.12.2020	
	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj	Širi pokazatelj	Uži pokazatelj
Kraj godine	1,84	1,67	1,62	1,40
Maksimalni	2,23	2,00	1,87	1,77
Minimalni	1,53	1,35	1,37	1,27
Prosečan	1,86	1,66	1,64	1,52

Prikaz kretanja pokazatelja pokrića likvidnom aktivom je dat u sledećoj tabeli:

	31.12.2021	31.12.2020
	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	
Kraj godine	183%	212%
Maksimalni	261%	228%
Minimalni	140%	149%

Pokazatelj dnevne likvidnosti, uži pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom u toku 2021. godine kretali su se u okvirima zakonski propisanih limita.

Upravljanje rezervama likvidnosti

Banka održava dovoljan nivo likvidnih rezervi u obliku gotovine i drugih visoko likvidnih nezaloženih sredstava koji se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka u cilju formiranja rezervi likvidnosti kupuje dužničke hartije od vrednosti visokog kvaliteta, pre svega državne hartije od vrednosti u skladu sa postojećim sistemom limita izloženosti prema državi na nivou NLB Grupe (CRD limiti). Banka samostalno formira rezerve likvidnosti imajući u vidu specifičnosti svojih bilansnih struktura kao i mogućnosti za korišćenje rezervi likvidnosti za finansiranje preko dostupnih instrumenata Narodne banke Srbije.

Ciljana struktura portfolija hartija od vrednosti, kao i plan za dostizanje ciljane strukture, godišnje se definišu tokom procesa planiranja (izrada godišnjeg budžeta banke). Pri tome se vodi računa o usvojenim limitima otvorenih kamatno osetljivih pozicija. Plan investiranja u hartije od vrednosti treba da deluje u pravcu obezbeđenja dodatne likvidnosti u slučaju značajnih poremećaja na tržištu.

Banka ima obavezu da održava minimalni iznos nezaloženih rezervi likvidnosti za pokriće potencijalnih odliva u stresu. Osim toga visina likvidnih rezervi mora biti u skladu sa propisanim limitima pokazatelja strukturne likvidnosti.

U toku 2021. godine banka je raspolagala sa adekvatnim nivoom rezervi likvidnosti.

U navedenoj tabeli prikazana je struktura likvidnih rezervi banke:

KEUR	31.12.2021	31.12.2020
Žiro račun i viškovi likvidnih sredstava	36.266	14.081
Devizna OR	31.365	45.853
Gotovina	10.613	9.625
Plasmani bankama	29.835	13.593
Repo plasmani	0	49.328
Portfolio HOV	80.186	64.027
Ukupno	188.265	196.507

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke, usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Cilj upravljanja operativnim rizicima jeste da se ograniči obim potencijalnih gubitaka i verovatnoća njihove realizacije na nivo prihvatljiv za banku sa aspekta finansijske štete i uticaja na ugled banke.

Poreski i zakonski rizici se tretiraju u okviru operativnog rizika i predstavljaju rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza. Takođe, pravni rizik proizilazi i iz nepoštovanja dobre bankarske prakse i etičkih normi u poslovanju banke.

Banka ima uspostavljen sistem upravljanja operativnim rizicima, sa jasno definisanim ovlašćenjima i odgovornostima definisanim Politikom upravljanja operativnim rizikom. Vlasnici operativnih rizika su organizacioni delovi u kojima nastaju operativni rizici i oni identifikuju i upravljaju tim rizicima. Potrebno je redovno praćenje postojećih i prepoznavanje i prijavljivanje potencijalnih operativnih rizika, kao i aktivno upravljanje njima, putem utvrđenih mera za njihovo savlađivanje u cilju što kvalitetnijeg upravljanja operativnim rizicima.

U cilju unapređenja procesa upravljanja operativnim rizicima, kao i sprovođenja što kvalitetnije identifikacije i ocene operativnih rizika, banka je definisala vlasnike procesa operativnih rizika,

koji su odgovorni za otkrivanje glavnih/ključnih nedostataka i grešaka u procesu, kao i za njihovo poboljšanje.

Uspostavljen je sistem praćenja štetnih događaja po osnovu operativnih rizika. Posebna pažnja se posvećuje aktuelnim štetnim događajima, kao i izveštavanju o potencijalnim događajima po osnovu operativnih rizika, u cilju, ne samo njihovog evidentiranja već i donošenja dodatnih mera kako bi se sprečila njihova realizacija u budućnosti i poboljšale interne kontrole. Praćenje potencijalnih i realizovanih štetnih događaja se vrši centralizovano u okviru Sektor za upravljanje rizicima.

Nakon sprovođenja dodatnih mera za upravljanje identifikovanim operativnim rizicima, nastavlja se sa strategijom aktivnog upravljanja operativnim rizikom, kroz uvođenje ključnih indikatora rizika (KIR) sa ciljem uspostavljanja znakova ranog upozorenja (EWS) da bi se efikasnije upravljalo operativnim rizicima. Na osnovu identifikacije i ocene operativnih rizika, Sektor za upravljanje rizicima jednom godišnje priprema Izveštaj o profilu operativnih rizika banke. Operativnim rizicima visokog prioriteta se aktivno upravlja, uspostavljanjem dodatnih mera za njihovo savlađivanje. Istovremeno, poseban akcenat se stavlja na trenutno aktuelne rizike.

Nulta tolerancija je definisana na: Interne prevare, davanje informacija neovlašćenim licima, pranje novca i finansiranje terorizma, zloupotrebe na tržištu finansijskih instrumenata, ostale štetne događaje koji su rezultat grubog kršenja i nepoštovanja kreditnih procedura.

Komisija za operativne rizike je organ upravljanja operativnim rizicima na kojoj se razmatraju prijavljeni događaji po osnovu operativnih rizika (potencijalni i realizovani) kao i identifikovani rizici po procesima u Banci. Rizicima sa najvišim prioriteta se aktivno upravlja, donošenjem dodatnih mera u cilju smanjenja.

UPRAVLJANJE KAPITALOM

Proces upravljanja kapitalom je jedan od najvažnijih procesa u savremenim bankama. U poslednjih deset godina bankarski sektor se suočava sa intenzivnim razvojem regulative u ovoj oblasti što je rezultiralo povećanjem složenosti procesa upravljanja kapitalom i dovelo do velikih neizvesnosti u proceni budućih kapitalnih potreba. Dodatno, iznos kapitala potrebnog za pokriće istog nivoa preuzetog rizika je znatno povećan i dodatno će se uvećavati u narednim godinama.

Adekvatnost kapitala je jedan od instrumenata nadzora kojima regulator ograničava rizičnost poslovanja banaka i time štiti interese deponenata. Banka je u obavezi da u svakom trenutku raspolaže dovoljnim iznosom kapitala imajući u vidu obim i rizičnost svog poslovanja. U tom smislu, ključni ciljevi upravljanja kapitalom jesu:

- obezbeđivanje i održavanje dovoljnog nivoa kapitala (odgovarajućeg kvaliteta):
 - da pokrije sve regulatorne zahteve,
 - da pokrije sve rizike preuzete u poslovanju banke,
 - da pokrije sve interne zahteve za pokrivanje rizika od strane NLB Grupe
 - da omogući sprovođenje strateških ciljeva banke,
- Postizanje optimalne stope prinosa.

Upravljanje kapitalom u NLB Banci definisano je kroz Strategiju upravljanja kapitalom u NLB Banci a.d. Beograd i Politiku upravljanja kapitalom u NLB Banci a.d. Beograd.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala banke se prati mesečno od strane rukovodstva banke.

Banka je dužna da obezbedi da visina njenog kapitala nikada ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10 miliona EUR. Dodatno, potrebno je da Banka raspolaze dovoljnim kapitalom da pokrije sledeće elemente adekvatnosti kapitala:

- Zahteve stuba 1 (zahtevi za kapitalom propisani Odlukom o adekvatnosti kapitala):
 - Da pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala ne bude niži od 4,5%,
 - Da pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala ne bude niži od 6%,
 - Da pokazatelj adekvatnosti kapitala ne bude niži od 8%.
- Zahteve stuba 2, u skladu sa članom 23. Zakona o bankama i tačkom 5 Odluke o adekvatnosti kapitala banke - dodatni regulatorni zahtevi za kapitalom (veći od dva iznosa koji proizlaze iz SREP ili ICAAP procesa).

Banka mora u svakom trenutku ispunjavati regulatorne zahteve u pogledu kapitalne adekvatnosti.

Banka mora ispuniti ukupni kapitalni zahtev koji se sastoji od:

- USZK – ukupni supervizorski zahtev za kapitalom koji se sastoji od zahteva iz Stuba 1 (minimum kapitalne adekvatnosti propisan Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka) i od dodatnih zahteva iz Stuba 2 (SREP process). USZK za 2021. godinu iznosio je 11,14%.
- SZK – sveobuhvatni zahtev za kapitalom koji predstavlja ukupni supervizorski zahtev za kapitalom uvećan za kombinovani zaštitni sloj kapitala. SZK za 2021. godinu iznosio je 15,51%.

Kombinovani zaštitni sloj kapitala može se sastojati samo iz elemenata osnovnog akcijskog kapitala i čine ga:

- Zaštitni sloj za očuvanje kapitala u iznosu od 2,5% rizične aktive banke, u skladu sa tačkom 424 Odluke o adekvatnosti kapitala banke.
- Kontraciklični zaštitni sloj kapitala koji utvrđuje NBS svakog tromesečja i može da se kreće u rasponu od 0 – 2,5% rizične aktive u skladu sa tačkom 437. Odluke o adekvatnosti kapitala banke. Svakog kvartala Odlukom o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja NBS propisuje važeći iznos. Vrednost kontracikličnog zaštitnog sloja na dan 31.12.2021. godine iznosi 0%.
- Zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik predstavlja iznos 3% deviznih i devizno indeksiranih plasmana banke privredi i stanovništvu u Republici Srbiji. Ne izračunava se u slučaju da ukupni bančini devizni i devizno indeksirani plasmani čine manje od 10% svih plasmana privredi i stanovništvu Banke. Visina zaštitnog sloja kapitala propisana je Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik. Izraženo kroz rizičnu aktivu, zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik na dan 31.12.2021. godine iznosi 1,90% rizične aktive.
- Zaštitni sloj za sistemski značajne banke se kreće u rasponu od 0 – 2% rizične aktive. NBS jednom godišnje putem Odluke o utvrđivanju liste sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji i stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke utvrđuje sistemski značajne banke i stope zaštitnog sloja kapitala koji su u obavezi da održavaju. Banka ne spada u grupu sistemski značajnih banaka i nema obavezu izdvajanja ovog kapitalnog zahteva.

Kapital NLB banke a.d. Beograd na dan 31.12.2021. se sastoji od elemenata osnovnog akcijskog i dopunskog kapitala. Osnovni akcijski kapital čine uplaćeni akcijski kapital po

osnovu izdatih običnih akcija, emisiona premija, neraspoređena dobit iz ranijih godina, revalorizacione rezerve, ostali nerealizovani dobitci/gubici kao i odbačne stavke od osnovnog akcijskog kapitala. Dopunski kapital se u celosti sastoji od subordiniranog kredita.

U skladu sa zakonskom regulativom, NLB Banka ad Beograd izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane, rizik smanjenja vrednosti kupljenih potraživanja i rizik izmirenja/isporuke – primenom standardizovanog pristupa,
- Tržišni rizik,
- Operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora,
- Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti,
- Rizik prekoračenja limita izloženosti iz knjige trgovanja.

NLB banka a.d. Beograd je krajem 2021. godine iskazala pokazatelj adekvatnosti kapitala na nivou od 19,22%. Tokom godine kapitalna adekvatnost je povećana za 0,15 p.p.

Nije bilo otkupa sopstvenih akcija u toku 2021. godine.

Banka je godinu završila sa rizičnom aktivom po osnovu kreditnog rizika u iznosu od RSD 47.106 miliona, što je rast od 3% na godišnjem nivou. Ipak, kao posledica manje kreditne aktivnosti izazvane pandemijom COVID-19 i boljom kolateralizovanošću portfolija, rizična aktiva je bila manja od planirane za 10%. Rizična aktiva po osnovu operativnih rizika je uvećana u odnosu na prošlu godinu za RSD 287 miliona. Na kraju 2021. godine, Banka nije iskazala kapitalni zahtev za devizni rizik s obzirom da je otvorena devizna pozicija bila manja od 2% iznosa kapitala.

U izveštajnom periodu, regulatorni kapital Banke je povećan za RSD 368 miliona. U izveštajnom periodu, regulatorni kapital Banke je povećan za RSD 368 miliona. Kapital je uvećan po osnovu raspodele dobiti iz prethodne godine u okviru osnovnog akcijskog kapitala u iznosu od RSD 307 miliona. Najveći negativan efekat na kapital imalo je smanjenje revalorizacionih rezervi i nerealizovanih dobitaka u iznosu od RSD 73 miliona RSD kao posledica smanjenja portfolija HOV.

DOGAĐAJI NAKON DANA BILANSA

1. Komercijalna banka a.d. Beograd u svojstvu društva sticaoca i NLB banka a.d. Beograd u svojstvu društva prenosioca su u postupku sprovođenja statusne promene pripajanja na osnovu koje će NLB banka a.d. Beograd pripojiti Komercijalnoj banci a.d. Beograd. Zahtev za dobijanje prethodne saglasnosti za pripajanje NLB banke a.d. Beograd Komercijalnoj banci a.d. Beograd podnet je Narodnoj banci Srbije dana 14.01.2022. godine.

Pravna posledica statusne promene pripajanja podrazumeva prenos celokupnih prava, obaveza i imovine NLB banke a.d. Beograd na Komercijalnu banku a.d. Beograd, usled čega će na dan 29.04.2022. godine doći do formalnog prestanka NLB banke a.d. Beograd kao pravnog lica.

Komercijalna banka a.d. Beograd će, kao univerzalni pravni sukcesor, nastaviti poslovanje sa klijentima NLB banke a.d. Beograd.

Danom pripajanja Komercijalna banka a.d. Beograd će promeniti poslovno ime i nastaviti da posluje pod poslovnim imenom NLB Komercijalna banka a.d. Beograd.

2. U februaru 2022. godine u Evropi se dogodila rusko-ukrajinska kriza. Brojne zemlje (uključujući SAD, EU i Veliku Britaniju) su uvele sankcije protiv određenih subjekata i

pojedinaца u Rusiji, a najavljene su i dodatne sankcije nakon započinjanja vojnih operacija u Ukrajini 24. februara 2022. godine. Trenutno je rano govoriti koliko će kriza potrajati i kakvi će biti njeni ekonomski efekti.

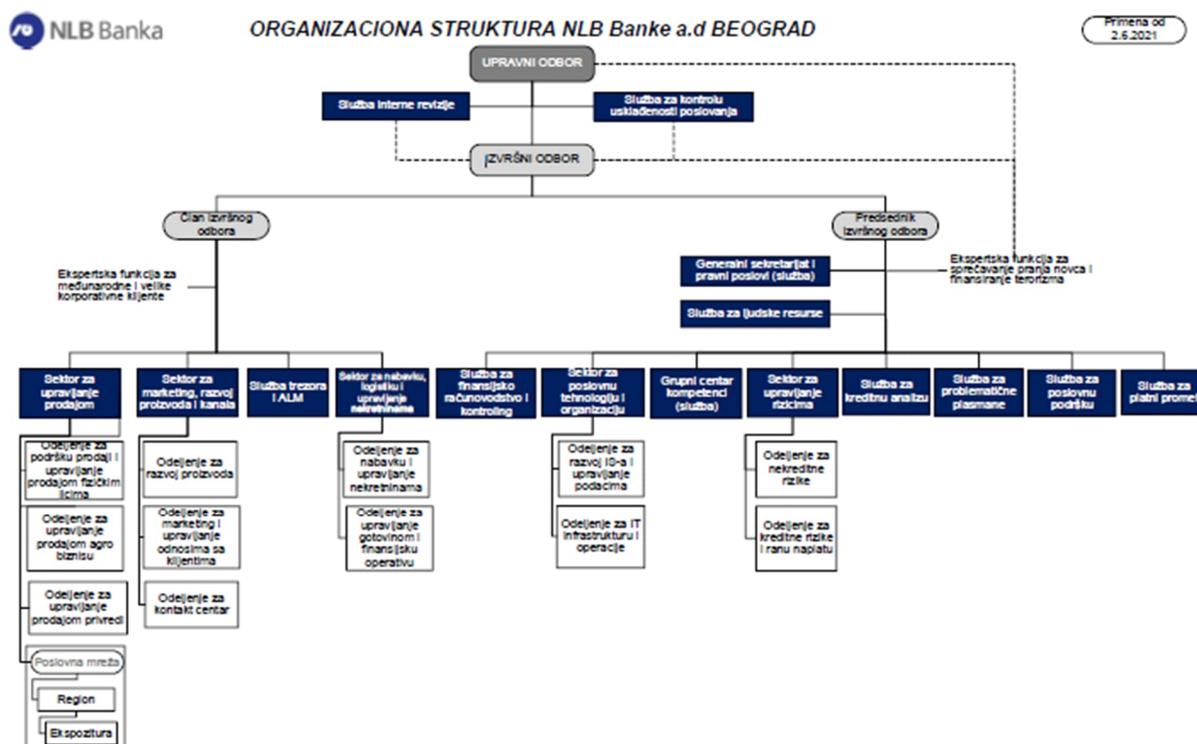
Narodna banka Srbije je naglasila da će u uslovima pojačane geopolitičke neizvesnosti preduzeti sve potrebne mere u cilju očuvanja monetarne i finansijske stabilnosti, a time i makroekonomske stabilnosti u našoj zemlji.

Banka je uradila preliminarnu analizu situacije i procenila je da trenutno ovi događaji neće imati značajan uticaj na poslovanje Banke.

Osim događaja opisanih u prethodnim stavovima, nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilansa stanja koje bi bilo neophodno obelodaniti u finansijskim izveštajima

ORGANIZACIONA STRUKTURA BANKE

Organizaciona šema banke na dan 31.12.2021. prikazana je sledećim dijagramom:

OGRANCI BANKE

LISTA EKSPOZITURA REGIONALNIH CENTARA NLB BANKE 31.12.2021.

Redni broj	Organizacioni oblik	Naziv organizacionog oblika	Mesto	Adresa
1. REGIONALNI CENTAR BEOGRAD				
1.1.	Ekspozitura	Novi Beograd	Beograd	Bulevar Mihaila Pupina 165v
1.2.	Ekspozitura	Vračar	Beograd	Krušedolska 3
1.3.	Ekspozitura	Pančevo	Pančevo	Karađorđeva 2-4
1.4.	Ekspozitura	Čukarica	Beograd	Požeška 152
1.5.	Ekspozitura	Bulevar	Beograd	Bulevar Kralja Aleksandra 130
1.6.	Ekspozitura	Vidikovac	Beograd	Ratka Mitrovića 164
1.7.	Ekspozitura	Voždovac	Beograd	Vojvode Stepe 224
1.8.	Ekspozitura	Smederevo	Smederevo	Karađorđeva 14
1.9.	Ekspozitura	Indija	Indija	Blok 44 Lamela A
2. REGIONALNI CENTAR NOVI SAD				
2.1.	Ekspozitura	Centar	Novi Sad	Trg mladenaca 1-3
2.2.	Ekspozitura	Merkator	Novi Sad	Bulevar oslobođenja 102 TC Merkator
2.3.	Ekspozitura	Vrbas	Vrbas	Palih boraca 11
2.4.	Ekspozitura	Zrenjanin	Zrenjanin	Kralja Aleksandra Karađorđevića 33-35
2.5.	Ekspozitura	Subotica	Subotica	Park Rajhl Ferenca 3
2.6.	Ekspozitura	Sombor	Sombor	Vojvođanska 3
2.7.	Ekspozitura	Kikinda	Kikinda	Trg srpskih dobrovoljaca 2
2.8.	Ekspozitura	Odžaci	Odžaci	Somborska 27
2.9.	Ekspozitura	Bačka Palanka	Bačka Palanka	Kralja Petra I 13a
2.10.	Ekspozitura	Sremska Mitrovica	Sremska Mitrovica	Trg Svetog Dimitrija 3
2.11.	Ekspozitura	Ruma	Ruma	Orlovićeva 4
3. REGIONALNI CENTAR KRAGUJEVAC				
3.1.	Ekspozitura	Kragujevac	Kragujevac	Kralja Aleksandra I Karađorđevića 41a
3.2.	Ekspozitura	Niš	Niš	Cara Dušana 33a
3.3.	Ekspozitura	Jagodina	Jagodina	Kneginje Milice 2
3.4.	Ekspozitura	Kraljevo	Kraljevo	Trg Jovana Sarića 8
3.5.	Ekspozitura	Kruševac	Kruševac	Vece Korčagina 24
3.6.	Ekspozitura	Čačak	Čačak	Župana Stracimira 37
3.7.	Ekspozitura	Užice	Užice	Dimitrija Tucovića 93
3.8.	Ekspozitura	Šabac	Šabac	Karađorđeva 14

Tabela 7: Ogranci banke (izvor: NLB Banka)

NEFINANSIJSKE INFORMACIJE

Poslovni model Banke

NLB Banka ad Beograd je poslovna banka univerzalnog tipa. Banka je u svom poslovanju podjednako usmerena na rad sa stanovništvom i pravnim licima, kao i registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima.

Banka posluje po tržišnim principima, uz primenu načela likvidnosti, profitabilnosti i sigurnosti, uz poštovanje zakona, drugih propisa i opštih principa bankarskog poslovanja u ostvarivanju svojih ciljeva na društveno odgovoran način, u skladu sa temeljnim vrednostima i poslovnom etikom.

Poslovni model Banke opredeljen je kao prikupljanje, držanje slobodnih novčanih sredstava od pravnih i fizičkih lica pod definisanim uslovima i plasiranje prikupljenih novčanih sredstava pravnim i fizičkim licima u obliku kredita definisanim uslovima, investiranje u hartije od vrednosti i druge registrovane poslove.

U saradnji sa klijentima, Banka se vodi najvišim standardima NLB Grupe, najveće finansijske institucije sa sedištem u regionu, za koju je Srbija tržište od strateškog značaja. Značaj srpskog tržišta u strategiji razvoja NLB Grupe garant je aktivne podrške banci u Srbiji, kako od strane matične banke u Sloveniji, tako i od svih njenih članica. To je posebna prednost za sve naše klijente koji su poslovno ili privatno povezani sa državama u regionu jugoistočne Evrope.

Misija Banke – Banka je posvećena kulturi odgovornosti, postupa u skladu sa zakonima i pravilima profesije, principima izvrsnosti i integriteta, i neguje organizaciju NLB Grupe u kojoj sa postojećim resursima donosi veću vrednost za svoje klijente. Poverenje koje Banka uživa među klijentima, kolegama zaposlenih, akcionarima i društvu u celini nosi veliku odgovornost. To poverenje Banka opravdava radom sa zainteresovanim stranama radi pozitivne promene, uzajamnih koristi i rasta. Inkorporiranjem vrednosti u sve što radi, Banka doprinosi pozitivnim promenama u okruženju.

Vizija Banke - Banka je posvećena razvoju kulture fokusiranosti na klijente, svesti o rizicima, integritetu, posvećenosti i društvenoj odgovornosti. Poverenje između klijenata, zaposlenih, akcionara i same Banke predstavlja veliku odgovornost, koja se opravdava tako što svi rade zajedno sa svim ciljnim javnostima na pozitivnim promenama, uzajamnoj koristi i razvoju. Uključivanjem navedenih vrednosti u svaki aspekt svog poslovanja, Banka doprinosi pozitivnim promenama u svom okruženju.

Vrednosti su ciljevi i ideali koje NLB Banka teži da ostvari u svom poslovanju – Odgovornost, Iskrenost i kredibilitet, Saradnja, Usmerenost na rešenja i inovacije, Efikasnost. To su smernice kojima se Banka i njeni zaposleni rukovode u svakodnevnim poslovima. Na vrednostima su zasnovani ciljevi, imajući u vidu da su sve aktivnosti Banke sastavni deo šireg društvenog konteksta.

Ulaganja u cilju zaštite životne sredine

Kao regionalna bankarska grupa koja pruža finansijsko savetovanje i širok spektar usluga u oblasti kreditiranja korporacija i stanovništva, za klijente u različitim sektorima, Banka prepoznaje da poslovne odluke i odluke klijenata mogu da utiču na okolne zajednice i životnu sredinu. Banka poklanja izuzetnu pažnju da svoja sredstva ulaže isključivo u projekte koji ne ugrožavaju kako životnu, tako i društvenu sredinu. Zaštita životne i društvene sredine osim ekoloških aspekata obuhvata i pitanja zaštite radnika i probleme lokalne zajednice.

Dokument „Okvir metodologije za ekološku i socijalnu kategorizaciju u NLB Grupi“ jedan je od nekoliko sistema upravljanja rizicima, a sadrži politike i procese koji daju bolje razumevanje aktivnosti klijenata Banke, pomažu u rešavanju problema koji izazivaju zabrinutost, minimiziraju rizike za NLB Grupu i upravljaju očekivanjima zainteresovanih strana. Okvir metodologije pruža referentnu tačku zaposlenima o minimalnim standardima, procedurama i upravljanju i nadzoru u vezi sa ekološkim i socijalnim rizicima kada rade sa klijentima i konkretnim transakcijama. Ovaj Okvir metodologije nastaviće da se razvija tokom vremena kako bi odražavao promene očekivanja zajednice, povratne informacije zainteresovanih strana ili regulatorne zahteve.

Ovaj Okvir sadrži i kontrolnu listu koja je kreirana kako bi zaposlenima u NLB Grupi pružila vodič za tipični nivo ekološkog i socijalnog rizika koji se odnosi na određene poslovne aktivnosti. To bi, zauzvrat, trebalo da pomogne zaposlenom u proceni odgovarajućeg nivoa procene ekološkog i socijalnog rizika koji bi trebalo izvršiti.

Stvarna izloženost banke finansijskom, pravnom i reputacionom riziku (koji proističe iz ekoloških i socijalnih pitanja) zavisiće i od drugih faktora kao što su priroda i veličina transakcije i finansijski i upravljački kapacitet kompanije da efikasno upravlja ekološkim i socijalnim pitanjima.

Banka poštuje najviše međunarodne standarde i vrednosti u kreiranju finansijskih proizvoda i usluga, razvija i sprovodi aktivnosti na polju zaštite životne sredine. Banka je definisala standarde za identifikovanje, praćenje i upravljanje rizicima životne i društvene sredine u procesu odobravanja i praćenja kredita. Cilj sistema upravljanja rizikom zaštite životne sredine je uvođenje ovog sistema u proces kreditne aktivnosti i praćenja kredita, i na taj način povećanje mogućnosti za prihvatljiv i održiv ekonomski razvoj sa stanovišta zaštite životne sredine i minimiziranje mogućnosti pojave ekoloških i društveno negativnih uticaja.

Pristupi upravljanja rizikom zaštite životne i društvene sredine obuhvataju dva nivoa upravljanja: na nivou pojedinačnog plasmana i na nivou celokupnog portfolija. Za svaku delatnost klijenata Banka definiše nivo rizičnosti, odnosno kategoriju rizika, sa aspekta uticaja na životnu i društvenu sredinu. Banka ne finansira aktivnosti koje su isključene pod svim okolnostima koje su nezakonite ili strogo ograničene nacionalnim ili međunarodnim pravom. Kao članica NLB Grupe Banka je potpisala ugovor o garanciji za kapitalne investicije sa Multilateralnom agencijom za garancije ulaganja (MIGA) i obavezala se na poštovanje limita

za finansiranje određenih proizvodnih delatnosti, gde smo u posmatranom periodu bili u skladu sa propisanim limitima.

Banka neće podržavati nikakva nova finansiranja za eksploatacije i vađenje uglja ili za proizvodnju električne energije na ugalj na bilo koji način, uključujući eventualna prelazna poboljšanja.

Banka tradicionalno organizuje konkurs NLB Organic, u okviru kojeg nagrađuje najbolje projekte iz oblasti organske proizvodnje, sa željom da na taj način podrži i doprinese promociji organske proizvodnje, kao proizvodnje koja doprinosi zdravlju ljudi i očuvanju životne sredine.

NLB Banka Beograd nastavlja da pruža podršku daljem razvoju tog vida poljoprivredne proizvodnje, pokazujući istu istrajnost koju pokazuju sertifikovani proizvođači u svojim namerama da građanima ponude zdrave, organske proizvode.

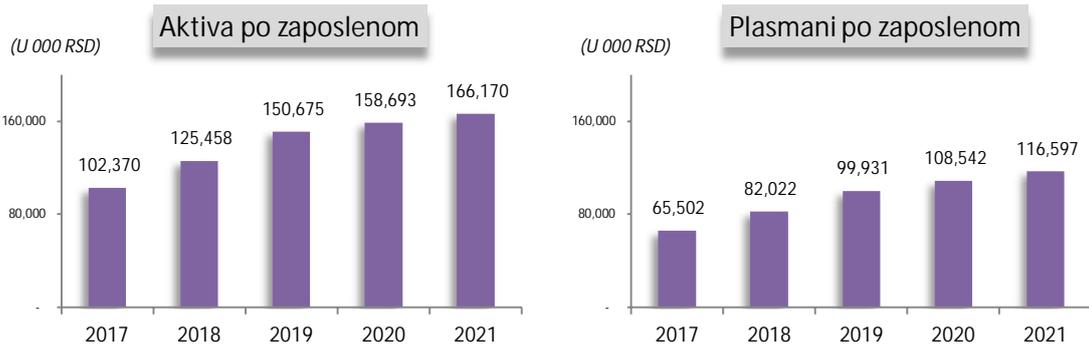
Dodatno, NLB Banka sprovodi mere usmerene na zaštitu životne sredine i u domenu redukcije potrošnje električne energije, kao i potrošnje papira. Banka vrši odvajanje starog papira i ambalažnog otpada koji ustupa ovlašćenom pravnom licu za sakupljanje i transport neopasnog otpada, reciklira tonere, štampanje u banci se vrši dvostrano, a uvedene su i mere usmerene na uštedu energije.

Socijalna i kadrovska pitanja

Kako bismo odgovorili na zahteve tržišta, potrebno je da se konstantno menjamo i prilagođavamo, a razvoj znanja i veština zaposlenih prioritet je NLB Banke Beograd, kako bi zaposlenima omogućila da odgovore na promene.

Prethodna godina bila je godina puna izazova u kojoj je spremnost naših kolega da se prilagode novonastalim situacijama došla do izražaja. Bili smo posvećeni promenama i aktivnostima koje jačaju kapacitete banke u strukturnim i kadrovskim aspektima. Naš cilj je bio da uz mere predostrožnosti, kreiramo bezbedno okruženje za rad svojim zaposlenima. Prioritet nam je da sačuvamo zdravlje svojih zaposlenih, a rad od kuće koji je preporučen i organizovan u svim segmentima gde je to bilo moguće, je u velikoj meri tome doprineo. Ključne vrednosti ugrađene su u sve što radimo. Naša strategija je da ojačamo kulturu koja je u skladu sa vrednostima i time utičemo na bolje. Cilj je da kroz kulturne promene kreiramo okretnije i odgovornije zaposlene i stvorimo kompetencije koje će odražavati promenljive potrebe organizacije. Cilj nam je da pružimo podršku zaposlenima i stvorimo sigurno radno okruženje u vanrednim okolnostima. Napori i procesi rada sa zaposlenima daju dobre rezultate, ali svakako ima prostora za dalju nadogradnju, posebno u oblasti strateškog upravljanja organizacione kulture, koje je pokrenuto 2016. godine i u oblasti ličnog i profesionalnog razvoja zaposlenih.

Misija upravljanja ljudskim resursima u NLB Banci je razvoj i održavanje visokog nivoa stručnosti i motivacije zaposlenih u cilju realizacije poslovnih planova Banke. Uz kontinuiranu optimizaciju broja i strukture zaposlenih, rasla je i efikasnost Banke, mereno pokazateljima aktiva po zaposlenom i plasmani po zaposlenom.

NLB Banka Beograd primenjuje individualni pristup ne samo u odnosima sa svojim klijentima već i sa svojim zaposlenima, što joj omogućava da identifikuje stvarne razvojne potrebe svakog zaposlenog.

Razumejući prirodni proces učenja, NLB Banka Beograd insistira na efikasnijem korišćenju fleksibilnih kanala obuke, kao što su obuka na radnom mestu i e-learning, koji nam je tokom prethodne godine, a i u godini koja dolazi od ključne važnosti. Kao i svih prethodnih godina, NLB Banka Beograd je posvećena pružanju jednakih mogućnosti svim zaposlenima, eliminišući svaki mogući oblik diskriminacije.

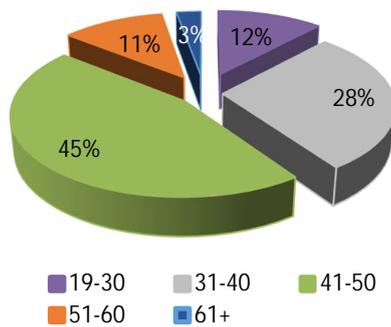
Tokom 2021. godine Sektor ljudskih resursa je učestvovao u organizaciji obuka zaposlenih, pri čemu je većina njih edukaciju pratila „online“ putem. Pojavom epidemije virusa COVID-19 u Republici Srbiji, u cilju povećanja zdravstvene bezbednosti, zaposleni su uglavnom upućivani na obuke na kojima nije bilo neophodno lično prisustvo. Troškovi obuka tokom 2021. godine iznosili su oko EUR 30 hiljada.

Praćenje učinka kroz sistem procene omogućava svakom menadžeru da definiše jasne ciljeve i postavi smernice koje su u skladu sa poslovnom strategijom banke. Zalažemo se da izgradimo okruženje u kom će svi zaposleni dostići svoj potencijal, razviti veštine za budućnost, brinuti o blagostanju, primati platu i biti deo raznovrsne radne snage. Prepoznamo važnost ulaganja u veštine budućnosti i nudimo širok spektar tehničkih, leaderskih, specijalističkih kurseva i online materijala.

Banka sprovodi evaluacije rada zaposlenih na osnovu postavljenih godišnjih ciljeva, praćenja ostvarenja tih ciljeva, ali i iskazanih sposobnosti zaposlenih prilikom ostvarenja ciljeva. Godišnja evaluacija rada zaposlenih je i osnova za nagrađivanje, planiranje karijere zaposlenih i planiranje budžeta i plana obuka zaposlenih, a proces postavljanja ciljeva, praćenja rezultata i nagrađivanja zaposlenih usklađen je sa standardima na nivou Grupe.

Principi nagrađivanja zaposlenih su jasno definisani Politikom zarada, naknada i drugih primanja zaposlenih u NLB Banci a.d. Beograd i Pravilnikom o praćenju, ocenjivanju i nagrađivanju uspešnosti u radu. Cilj navedenih akata je, ne samo adekvatno nagrađivanje zaposlenih, već i njihovo motivisanje za postizanje boljih rezultata rada.

Starosna struktura zaposlenih NLB banke na dan 31.12.2021.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih NLB banke na dan 31.12.2021.

Kolektivnim ugovorom NLB banke ad Beograd, u skladu sa Zakonom o radu, ratifikovanim međunarodnim konvencijama i drugim propisima, uređuju se prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Banci, međusobni odnosi Banke i Sindikata i druga pitanja od značaja za zaposlene i potpisnike Kolektivnog ugovora NLB banke ad Beograd.

Ključne tačke Kolektivnog ugovora Banke su:

- zasnivanje radnog odnosa,
- izmena ugovora o radu,
- stručno osposobljavanje i usavršavanje,
- radno vreme,
- odmori i odsustva,
- bezbednost i zaštita života i zdravlja na radu,
- zarade, naknada zarade i druga primanja,
- naknada štete,
- prestanak radnog odnosa,
- uslovi za rad Sindikata.

Zaposleni u Banci imaju slobodu sindikalnog udruživanja. Sindikat je samostalan i nezavisan u svom radu, pružajući adekvatnu podršku svim zaposlenima, ne samo članovima, kako bi uslovi rada svih zaposlenih bili na adekvatnom nivou.

Prosečna zarada u Banci je iznad Republičkog proseka za mesec u kom se isplaćuje, a žene i muškarci su plaćeni isto za iste vrste poslova.

Na kraju 2021. godine Banka ima 506 zaposlenih. Od ukupnog broja zaposlenih na dan 31.12.2021. godine žene čine 66%, dok muškarci čine 34%. Žene i muškarci su ravnopravni u pogledu iznosa plate za posao za koji su potrebne iste kvalifikacije i iste složenosti, odnosno primaju istu platu za istu vrstu posla koji obavljaju.

Zaposlenima u Banci je omogućeno da izvrše prijave slučajeva uznemiravanja (mobing-a) na radnom mestu. U toku 2021. godine nije bilo prijavljenih slučajeva mobing-a na radnom mestu.

U Banci u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima:

- zaposlenom se prilikom zasnivanja radnog odnosa dostavlja Obaveštenje o zabrani vršenja zlostavljanja na radu, pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenog i

Banke (predmetno Obaveštenje potpisali su svi zaposleni u Banci u roku od 30 dana od dana kada je Zakon o sprečavanju zlostavljanja na radu počeo da se primenjuje),

- imenovano je lice za podršku,
- imenovana su lica koja mogu pored zaposlenog koji smatra da je izložen zlostavljanju pokrenuti postupak za zaštitu od zlostavljanja,
- imenovano je lice koje sprovodi postupak u Banci,
- imenovana su lica koja mogu biti posrednici u postupku u Banci.

Kako bi se zaposleni osposobili da prepoznaju uzroke, oblike i posledice vršenja zlostavljanja, na intranet prezentaciji Banke postavljena je prezentacija koja sadrži definiciju zlostavljanja, od kojih ponašanja se treba uzdržavati, šta se ne smatra mobingom, koja su prava, obaveze i odgovornosti Banke i zaposlenih, korake pre pokretanja postupka, način pokretanja postupka...).

NLB Banka ad Beograd u cilju izvršenja obaveza definisanih Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom:

- zapošljava određen broj osoba sa invaliditetom, i
- mesečno vrši uplatu određenog novčanog iznosa za svaku nezaposlenu osobu sa invaliditetom u odgovarajući budžetski fond na ime učešća u finansiranju zarada osoba sa invaliditetom u preduzeću za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom ili socijalnom preduzeću i organizaciji.

U cilju zaštite zdravlja radnika Banka je od momenta pojave pandemije izazvane virusom COVID-19 preduzela čitav niz mera od kojih se posebno izdvajaju:

- zaposlenima je omogućen rad od kuće u slučajevima gde je ovaj rad moguće organizovati;
- za zaposlene koji su nastavili da rade u službenim prostorijama Banke obezbeđena su sredstva za dezinfekciju kao i zaštitne maske;
- u skladu sa odredbama Zakona o radu i Kolektivnim ugovorom Banke omogućen je privremeni prekid rada na zahtev zaposlenih, sa prijavljenim hroničnim oboljenjima).
- u skladu sa preporukama iz zaključaka Vlade Republike Srbije zaposlenima se odobrava isplata naknade zarade u visini od 100% osnova za naknadu zarade za slučaj privremenog odsustva za rada zbog potvrđene zarazne bolesti COVID-19. Navedeno pravo imaju svi zaposleni Banke bez obzira na način na koji je došlo do zaražavanja bolešću COVID-19, pod uslovom da su zaposleni pre privremenog odsustvovanja sa rada zbog potvrđene zarazne bolesti COVID-19 vakcinisani, kao i zaposlenima koji iz zdravstvenih razloga ne mogu biti vakcinisani;
- pružena je podrška radnicima koji su iskazali interes za vakcinacijom;
- radnici oboleli od COVID-a su koristili pravo na odsustvo sa rada po osnovu bolovanja.

Poštovanje ljudskih prava

U Banci se poštuju sva ljudska prava zagarantovana Ustavom Republike Srbije.

Zaposlenim ženama u Banci je dozvoljeno da koriste pravo na trudničko bolovanje, porodijska odsustva, odsustva radi nege deteta i odsustvo sa rada radi posebne nege deteta, u skladu sa

Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom. U svom poslovanju Banka ne koristi i ne zloupotrebljava decu odnosno maloletna lica.

U NLB Banci se poštuje zaštita podataka o ličnosti propisana Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. U Banci je usvojen i interni akt Pravilnik Zaštita podataka o ličnosti. Banka poštuje privatnost zaposlenih u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti.

Prilikom zasnivanja radnog odnosa zaposleni popunjava i potpisuje obrazac Banke:

- „Obaveštenje o obradi podataka o ličnosti zaposlenih“ kojim Banka pruža informacije o načinu prikupljanja podataka o ličnosti, ko ima pristup podacima o ličnosti, o pravima zaposlenih, o svrsi i pravnom osnovu obrade podataka, o kategorijama podataka, načinu obrade podataka o ličnosti, o bezbednosti podataka o ličnosti i periodu čuvanja podataka o ličnosti.

Banka ulaže napore da zaposlenima obezbedi bezbednost na radu, u kom pravcu je usvojen veći broj akata i procedura.

Banka je obavezna da, u skladu sa zakonom i Kolektivnim ugovorom Banke:

- obezbedi rad zaposlenog na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu,
- obezbedi preventivne mere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih kao i potrebna finansijska sredstva za njihovu primenu,
- osposobljava zaposlene za bezbedan i zdrav rad,
- donese odgovarajuća uputstva za bezbedan i zdrav rad i da sa istim upozna zaposlenog prilikom zasnivanja radnog odnosa, odnosno premeštaja na druge poslove i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom,
- obezbedi zaposlenima korišćenje sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, kao i da vrši kontrolu njihove upotrebe u skladu sa namenom,
- na vidno mesto istakne upozorenja i/ili oznake za bezbednost i/ili zdravlje zaposlenih,
- na vidno mesto istakne obaveštenje o rezultatima procene rizika na radnom mestu, a koji se odnose na zaposlene žene za vreme trudnoće i zaposlene sa smanjenom radnom sposobnošću, kao i obaveštenje o merama kojima se ti rizici otklanjaju.

Banka u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora kolektivno osigurava sve zaposlene za slučaj teških bolesti i hirurških intervencija i za slučaj smrti usled nezgode i invaliditeta (24/7/365).

Zaposleni je dužan da poštuje propise o bezbednosti i zaštiti života i zdravlja na radu, a nepoštovanje tih propisa i neobaveštavanje Banke o svakoj vrsti potencijalne opasnosti koja bi mogla da utiče na bezbednost i zdravlje na radu zaposlenog ili drugih zaposlenih, predstavlja povredu radne discipline, saglasno odredbama Kolektivnog ugovora. Banka sprovodi obuke iz oblasti bezbednosti na radu i protivpožarne zaštite koje se inače sprovode uživo za sve novozaposlene kroz onboarding proces, a tokom trajanja pandemije obuka se sprovodi online i obavezna je za ceo kolektiv.

Ugovori sa klijentima ne sadrže diskriminacione odredbe i ugrožavanje ljudskih prava, uz transparentnu i poverljivu komunikaciju.

Banka nije imala tužbe zbog kršenja ljudskih prava tokom 2021. godine.

Borba protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem

U Banci je u primeni dokument Politika o upravljanju sukobom interesa i sprečavanju korupcije (u daljem tekstu: Politika) kojom je regulisano pitanje borbe protiv korupcije i podmićivanja.

U primeni Politike, Banka se pridržava važećih zakonskih propisa, standarda usklađenosti poslovanja i jačanja integriteta NLB Grupe i kodeksa ponašanja NLB Grupe.

U skladu sa Politikom:

- „Sukob interesa“ znači sukob između privatnih interesa pojedinca i osoba povezanih s njima (uključujući članove njihove uže porodice) i interesa NLB d.d. ili članica NLB Grupe koje je pojedinac dužan da zaštiti, a koji bi mogao imati negativne posledice na sprovođenje poslovnih aktivnosti, donošenje poslovnih odluka, izvršavanje radnih zadataka i ispunjavanje obaveza
- „Korupcija“ znači svaku zloupotrebu položaja u privatne svrhe. To uključuje pribavljanje finansijskih i nefinansijskih koristi za sebe ili za druge. Primeri korupcije su ucene, podmićivanje, prevara, nepotizam, plaćanje olakšica.
- „Podmićivanje“ znači tražiti ili prihvatiti, za sebe ili za nekoga drugog, nezakonitu nagradu, poklon ili bilo koju drugu korist ili obećanje ili ponudu takve koristi kojom bi, zbog sticanja ili zadržavanja transakcije ili druge nezakonite koristi, zanemarili interese članice NLB Grupe ili drugog fizičkog lica ili im naneli štetu. Podmićivanje takođe znači obećanje, ponudu ili davanje nedozvoljene nagrade, poklona ili bilo koje druge koristi licu ili nekom drugom kako bi se sebi ili nekome priuštila neopravdana prednost pri dobijanju ili zadržavanju transakcije ili druge nezakonite koristi, takođe u zamenu za uslugu pribavljanja ili zadržavanja transakcije ili druge koristi.

Zabranjene radnje u vezi sa korupcijom

U NLB Grupi bilo koji oblik korupcije je strogo zabranjen, odnosno NLB Banka ad Beograd i NLB Grupa imaju apsolutno nultu toleranciju prema svim oblicima korupcije. U NLB Grupi je zabranjeno korišćenje bilo kojih resursa bilo koje članice NLB Grupe u bilo koje nezakonite svrhe ili svrhe koje nisu u skladu sa antikorupcijskim pravilima predviđenim Politikom. Zaposleni su dužni da odbiju svako koruptivno ponašanje i odmah ga prijave organizacionoj jedinici nadležnoj za usklađenost.

U okviru borbe protiv korupcije Banka ima razvijene procedure u cilju borbe protiv nedozvoljenih i nepoželjnih aktivnosti i postupanja, naročito u pogledu:

- nezakonitog prihvatanja i nedozvoljenog davanja poklona (podmićivanje)
- plaćanja olakšica
- nepotizma
- lobiranja i političkih doprinosa
- sponzorstava i donacija
- standarda za dobavljače i / ili spoljne pružaoce usluga
- korišćenja posrednika
- zapošljavanja ili naručivanja usluga od bivših državnih službenika, nameštenika ili njihovih rođaka
- kontakata sa visokim državnim zvaničnicima, i
- kontakata sa drugim licima.

Kao proces koji je posebno podložan riziku korupcije poseban akcenat je stavljen na detaljno uređenje procesa nabavke roba i usluga. Uspostavljena je Komisija za nabavke, svi članovi ove komisije potpisuju izjavu o nepostojanju sukoba interesa. Za nabavke preko EUR 10.000 sa uračunatim PDV na godišnjem nivou i za sve nabavke konsultantskih usluga vrši se analiza

compliance dimenzije dobavljača pre donošenja odluke o nabavci. U postupku dostavljanja ponuda, u okviru dokumentacije koju dostavljaju dobavljači uključena je antikorupciona klauzula, koja je i sastavni deo svih ugovora.

Ostale nedozvoljene odnosno zabranjene radnje u obavljanju poslovnih aktivnosti Banke i Grupe su opisane u pomenutom dokumentu - Politici, a Banka kontinuirano preduzima aktivnosti u cilju podizanja svesti iz oblasti koje Politika uređuje održavanjem redovnih internih obuka koje su obavezne za sve zaposlene i eksternih obuka.

Tokom 2021. godine nije bilo prijava po osnovu korupcije.

Aktivnosti na polju istraživanja i razvoja

NLB Banka je tokom 2021. godine detaljno i ažurno pratila dešavanja na finansijskom tržištu redovnim istraživanjem, analiziranjem finansijskih potreba klijenata i uspešno se prilagođavala uslovima i promenama na tržištu.

Iako banke nemaju klasičan oblik istraživanja i razvoja kao proizvodne kompanije, Sektor marketinga, razvoja proizvoda i kanala je kontinuirano usmeren na razvoj novih proizvoda i usluga Banke i nastoji da, na bazi informacija i zaključaka koje dobije kroz aktivnosti istraživanja tržišta i potreba klijenata, razvije i ponudi modifikovane postojeće, kao i nove proizvode i usluge, pre svega u delu digitalizacije, elektronskog i mobilnog bankarstva.

Akvizicija Komercijalne banke, kao veoma dobro tržišno pozicionirane i banke prepoznatljivog brenda, doprineće još boljoj analizi i mogućnostima istraživanja i razvijanja proizvoda i usluga.

Prethodnu godinu su obeležile kampanje koje su nas još bolje pozicionirale na tržištu kao jednog od lidera, kao što su kampanja za gotovinske kredite i kredite za refinansiranje, poljoprivredne kredite, stambene kredite, platne kartice itd.

Pored tradicionalnih kanala prodaje i komunikacije, nastavljena je sveobuhvatna komunikacija preko internet prezentacije Banke i društvenih mreža: Fejsbuk, Jutjub, Instagram, LinkedIn. Pomenuti digitalni kanali i digitalizacija koju smo pomenuli u delu Poslovanja sa stanovništvom, maksimalno su doprineli informisanosti klijenata, pravljenjem kombinacije koja klijentima donosi prednosti i lakoću korišćenja tradicionalnih usluga preko korišćenja elektronskih servisa Banke – usluga mobilnog i elektronskog bankarstva, bankomata i platnih kartica, umesto direktnog odlaska u banku.

Vesna Petrović
Izvršni direktor službe za
finansijsko računovodstvo i
kontroling

Vladimir Čaprić
Član Izvršnog odbora

Jelena Živković
Predsednik Izvršnog odbora